

www.musavat.com

MUSAVAT

Xəbər
Kürdəmirdə
dəhşətli
qəza - 1 ölü,
6 yaralı
yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12-13 iyul 2014-cü il Şənbə № 177 (5886) Qiyməti 40 qəpik

Gündəm
Ermənilər
azərbaycanlı əsirin
fotosunu yaydılar
Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi Şahbaz Quliyevin kəşfiyyatçı olması haqda deyilənləri təkzib etdi
yazısı səh.2-də

Təhsil eksperti bağlanması gözlənilən
universitetlərin adlarını açıqladı
yazısı səh.10-də

Yaxın Şərqdə baş verənlər Amerikanın
Böyük Orta Doğu projesidirmi?
yazısı səh.9-də

ABŞ-ın 7 rayon tələbi və
Ermənistanın diversant "oyunu"
yazısı səh.11-də

Azay Quliyev "QHT-lərin həyəcan
şəbəkəsi"nin qaldırdığı problemlərə
reaksiya verdi
yazısı səh.6-də

Bakı Britaniya mətbuatını
niyə susdura bilmir?
yazısı səh.8-də

Müxalifətdən Abbas
Abbasova sərt etirazlar
yazısı səh.5-də

Zahid Qaralovun dediklərinə
Musavatdan reaksiya gəldi
yazısı səh.3-də

Məşhur həkimin qətlinin cinayət
dosyesi "Yeni Musavat"da
yazısı səh.13-də

NİDA-çıların məhkəməsində
"həkim krizi"
yazısı səh.3-də

Ramazan ayının 14-cü günü
İftar 21.28. İmsaq (azan) 4.52 (QMI-nin cədvəli)
14-cü günün duası: "İlahi, bu gün məni düzgün əmələrdə çasıb səhv etdiyim işlərə görə məzəmmət etmə! Belə bir gündə Səndən üzr diləyirəm, etdiyim xəta və günahlara görə məni bağışla! Öz qüdrətinlə məni bəlalara hədəf qərar vermə! Ey müsəlmanların Əzəmət və İzzəti!"
İftar duası: "Allahım, Sənin rızan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinlə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".
ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Azərbaycan əleyhinə sirli bir səfərin pərdəarxası

BAKIYA QARŞI YƏHUDİ-ERMƏNİ

SEPARAT BİRLİYİ

Düşmən ölkə parlamentinin spikerinin İsrailə gizli səfər etdiyi barədə məlumatlar yayılıb; Azərbaycanın əsas silah donorlarından olan Təl-Əvivi işğalçı ölkə ilə hansı maraqlar və ya dəyərlər yaxınlaşdırıla bilər?... yazısı səh.8-də

Anar Məmmədovun işçisi qətlə yetirildi

"Qarant Sığorta"nın İdarə Heyətinin xanım üzvü mənzilində öldürülüb; bir neçə il öncə Ziya Məmmədovun mühafizəçisi də yaşadığı binanın qarşısında güllələnmişdi yazısı səh.3-də

Əməkdar
artist Xanım
Qafarova
vəfat etdi
yazısı səh.2-də

Kamil Vəli Nərimanoğlu:
"Azərbaycanda
vətənpərvərliyin
ucuzlaşmasının,
ikinci plana
kecməsinin bir
neçə səbəbi var"
yazısı səh.4-də

Mirvari Qəhrəmanlı:
"Hücumlar
həm ailəmizə,
həm də
fəaliyyətimizə
yönəlib"
yazısı səh.10-də

12-13 iyul 2014

Əməkdar artist Xanım Qafarova vəfat etdi

Əməkdar artist Xanım Qafarova dünən günorta saatlarında vəfat edib. Mərhum aktrisa ilə vida mərasimi keçirilib. Mərasim aktrisanın evində təşkil edilmişdir. ANS PRESS-in vida mərasimində iştirak edən əməkdaşının verdiyi məlumata görə, mərhumun

nin cənəzə namazı qılıb və o dəfn edilmək üçün alqışlarla son mənzilə yola salınıb.

Mərasimdə aktrisanın yaxınları ilə yanaşı sənət yoldaşları da iştirak edib.

Xatırladaq ki, aktrisa bir neçə il süd vəzi xərcəngindən əziyyət çəkib. O bir neçə dəfə Türkiyədə müalicə edilib. Sabah isə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə müalicə üçün İsrailə getməli idi. Lakin sağalmağa ona qismət olmadı..

Allah rəhmət eləsin.

Jurnalistikada həmkarlar hərəkatı ili elan edildi

Azərbaycan Jurnalistlərinin Həmkarlar İttifaqı (JuHI) və Beynəlxalq Jurnalistlər Federasiyası media sahəsində "Həmkarlar təşkilatlarının bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi" layihəsinin icrasına başladıklarını elan ediblər.

Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində keçirilən təqdimat mərasimində Beynəlxalq Jurnalistlər Federasiyası baş katibinin müavini Oliver Money Kirle, BJK-nin layihələr departamentinin direktoru Adrien Kollin, BJK eksperti Arjmand Vajid çıxış edərək "Həmkarlar təşkilatlarının bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi" layihəsinin mahiyyəti barədə məlumat verərək onun növbəti üç il müddətində icra olunacağını bildirdilər.

Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov MŞ-nin "Həmkarlar təşkilatlarının bacarıqlarının inkişaf etdirilməsi" layihəsinə ciddi dəstək verəcəyini bildirib. O, MŞ adından növbəti bir ilin "Azərbaycan jurnalistikasında həmkarlar hərəkatı ili" elan olunduğunu qeyd edib.

Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgəri layihənin icra mexanizmləri barədə məlumat verib. O, layihənin icrası zamanı Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyası ilə sıx əməkdaşlıq ediləcəyini, konfederasiyanın təcrübəsindən yararlanacaqlarını bildirdi.

Məlumat üçün bildirdik ki, layihənin maliyyə yardımçısı Avropa Komissiyasıdır.

□ SEVİNC

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağımız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

«QAYA MƏTBUAT YAYIMI» MMC!
 İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:

- Əgər siz qəzet və jurnalları rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
- Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
- Tiraajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;

Ən başlıcası gündəlik
«Yeni Musavat» qəzetinə—0,40 man
 və bundan əlavə 2000 adda yerli və xarici nəşrlər.

■ Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil, Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
 Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22
 Respublikanın digər böyük şəhərlərində də abunə qəbul olunur:
 mobil: (050)-235-23-41

Ermənilər azərbaycanlı əsirin fotosunu yaydılar

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi Şahbaz Quliyevin kəşfiyyatçı olması haqda deyilənləri təkzib etdi

Qondarma "DQR müdafiə nazirliyi" iyulun 9-da Kəlbəcərdə əsir götürülən azərbaycanlının fotosunu yayıb. Virtualaz.org saytı xəbər verir ki, separatçı rejimin erməni KİV-lərinə ötürüldüyü fotoda azərbaycanlı mülki şəxs təsvir olunub. Həmin şəxsin 1968-ci il təvəllüdü Quliyev Şahbaz Cəlal oğlu olduğunu yazılır. Artıq erməni mətbuatı əsirin fotosunu da yayıb.

Erməni tərəfi iddia edir ki, Şahbaz Quliyevin Dağlıq Qarabağa keçən Azərbaycan kəşfiyyat-diversiya qrupunun üzvüdür.

Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi Kəlbəcərdə əsir götürülən azərbaycanlı ilə bağlı məlumat yayıb.

Nazirlik bildirir ki, Ermənistan kütləvi informasiya vasitələrində yayılan məlumatda adıçəkilən şəxs Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrində xidmət etmir.

İki gün öncə erməni mənbələri iyulun 9-da Azərbaycanın

kəşfiyyat-diversiya qrupunun işğal altında olan Kəlbəcər rayonuна daxil olduğunu, hətta oradan Ermənistanın Vardenis rayonuna keçdiyini xəbər veriblər.

Onlar yazırdı ki, Azərbaycan kəşfiyyatçıları sərhədi keçməsi xəbərləri ilə bağlı Vardenis əhalisi arasında böyük panika yaranıb. Ermənistan ordusunun vertolyotları Vardenis üzərində uçuşlar keçirib. Ermənilər onu da bildirdi ki, diversiya qrupunun bir üzvü Kəlbəcərdə saxlanılıb, qalanları qaçıblar.

□ M.MAHRIZLI

Şurada QHT-lərin problemləri müzakirə edildi

Iyulun 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda bir sıra məsələlər müzakirə olunaraq qərarlar qəbul edildi. QHT-lərin üzvlərinin çətinlikləri və mövcud problemlərlə bağlı şura edilən müraciətlər də iclasda geniş müzakirə olundu. Şura sədri Azay Quliyev QHT-ləri narahat edən məsələlərlə bağlı iclas iştirakçılarına məlumat verərək bu məsələlərin həlli istiqamətində ardıcıl işlərin həyata keçirilməsinin vacibliyini bildirdi. Şura üzvü, "hüquq və monitoring" komissiyasının sədri Əliməmməd Nuriyev və şura üzvü Sahib Məmmədov QHT-lərlə bağlı yaranan problemlər haqqında ətraflı məlumat verərək qrant müqavilələrinin qeydiyyatının sadələşdirilməsi, banklarla QHT-lər arasında yaranan problemlərin həlli yolları və digər narahatlıq doğuran məsələləri şura üzvlərinin diqqətinə çatdıraraq onların həlli istiqamətində müvafiq təkliflər hazırladığını deyib.

Şura üzvü və Ədliyyə Nazirliyinin Notariat və Qeydiyyat Baş İdarəsinin reisi İlqar Məmmədov yaranan problemlərin həlli ilə bağlı təkliflər üzərində çalışdıqlarını qeyd edib. İlqar Məmmədov rəhbərlik etdiyi qurum tərəfindən qrant müqavilələrinin qeydiyyatını sadələşdirmək və banklar tərəfindən qrant vəsaitlərinin verilməsini sürətləndirmək məqsədilə qrant müqavilələrinin nömrələnməsi sisteminin yaradılması və məlumatların elektron qaydada banklara ötürülməsi ilə əlaqədar təkliflərin hazırladığını bildirdi.

İclasda yaxın günlərdə şuranın "hüquq və monitoring" komissiyası ilə Ədliyyə Nazirliyinin Notariat və Qeydiyyat İdarəsinin birgə şəkildə QHT-lərin mövcud narahatlıqlarının həlli istiqamətində vahid təkliflər paketinin hazırlanaraq müvafiq qurumlara təqdim edilməsi və mövzunun həlli məsələsinin daimi nəzarətdə saxlanması ilə bağlı qərar qəbul edildi.

Dünən şurada QHT-lər üçün II qrant müsabiqəsinə yekun vurulmasına dair də toplantı keçirilib.

Şuranın mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, II qrant müsabiqəsinə 5 mövzu üzrə 15 dövlətdən 42 layihə təklifi qəbul edilib, onlardan 22-si haqqında ekspertlər müsbət rəy veriblər. QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurası həmin 22 xarici layihəni dəstəkləmək haqqında qərar çıxarıb. Qərar şuranın iyulun 11-də keçirilən iclasında qəbul edildi.

11 iyul iclasında Şuranın 2014-cü ilin II rübü ərzindəki fəaliyyətinə dair hesabat da müzakirə edilib və qəbul olunub.

Firudin Cəlilov ürək əməliyyatına hazırlaşır

Səhhətində problemlər yaranan keçmiş təhsil naziri Firudin Cəlilov Ankarada müalicəsini davam etdirir. Bu haqda xəbəri "Yeni Musavat" Türkiyədə Firudin bəyi ziyarət edən soydaşlarımızdan alıb.

Ürəyindən əziyyət çəkən professor yaxın günlərdə bir neçə əməliyyat keçirmək məcburiyyətindədir. Hələlik onun orqanizmi əməliyyata hazırlanır. Firudin Cəlilovunun ürəyi üzərində əməliyyatı Türkiyənin uzman kardioloqarı həyata keçirəcək. Həkimlər Firudin bəyin səhhətinin ən qısa zamanda normala qayıtması üçün ən çağdaş metodlardan istifadə edir.

Yada salmaq ki, keçmiş millət vəkili Firudin Cəlilovun müalicəsini Azərbaycan dövləti üzərinə götürüb.

□ AYGÜN

Ziya Məmmədov prezidentin müşavirəsinə niyə çağırılmadı?

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə iyulun 10-da Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclası keçirilib.

Mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev, nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov, gənclər və idman naziri Azad Rəhimov və Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydın Əliyevin iclasa qatılmaması diqqət çəkib.

Qaynar.info-ya daxil olan məlumata görə, Əbülfəs Qarayev Xorvatiyada olduğu üçün iştirak edə bilməyib. Amma Ziya Məmmədovun, Azad Rəhimovun və Aydın Əliyevin iclasa qatılmamasının səbəbi bəlli deyil.

Qeyd edək ki, ölkə başçısı çıxışında nəqliyyat sektoruna da toxunub və bildirdi ki, Bakı sakinləri ən gözəl texnika ilə, maşınlarla, avtobuslarla təmin edilməlidir. "Hesab edirəm ki, yeni avtobuslar bir neçə aydan sonra artıq gətiriləcəkdir. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə tapşırıb ki, o vaxta qədər bütün bu məsələlər onların parking yerləri, sürücülər, sistem, şəffaflyq öz həllini tapmalıdır".

Ekspertlər isə düşünürlər ki, ölkə başçısının Bakıda nəqliyyatla bağlı məsələnin tənzimlənməsini İcra Hakimiyyətinə tapşırması Ziya Məmmədovla bağlı xoş xəbər sayıla bilməz. Həmçinin onun iclasa çağırılmama ehtimalı da var. Bu, nəqliyyat nazirinə etimadın azalması və yaxın günlərdə onunla bağlı ciddi qərarın verilməsi də işarə ola bilər.

"Hər bir dövlət məmuru-nun məzuniyyətə çıxmaq hüququ var. İstər xırda vəzifəli şəxs olsun, istərsə də nazir olsun. Ziya müəllim də bu hüququndan istifadə edib".

Bu sözləri isə axar.az-a açıqlamasında deputat, nazirin qardaşı Elton Məmmədov deyib. O əlavə edib ki, Z.Məmmədovun müşavirədə iştirak etməməsinin arxasında başqa səbəblər axtarmaq yersizdir.

QHT rəhbərinin son sözü iyulun 14-nə qaldı

"Kamil Vətəndaş" Maarifləndirmə Mərkəzinin rəhbəri Həsən Hüseynlinin işi üzrə Gəncənin Nizami Rayon Məhkəməsində keçirilən prosesi iyulun 11-də başa çatdırmaq mümkün olmayıb. "Media forum" saytına danışan vəkil Elçin Sadıqov bildirib ki, son söz üçün məhkəmə Həsən Hüseynliyə iyulun 14-nə qədər vaxt verib: "Bu müddət ərzində son sözlə hazırlamaq mümkün deyil. Görünür, məhkəmə Həsən Hüseynli barəsində ağır cəza verməyi tələsir. Proses iyulun 14-ü səhər saat 10-da davam edəcək".

Həsən Hüseynliyə silah tətbiq etməklə xuliqanlıq və qanunsuz olaraq soyuq silah gəzdirmə ittihamı irəli sürüldü. İstintaqın iddiasına görə, QHT rəhbəri bu il martın 31-də Gəncə sakini Arzu Qəhrəmanovu bıçaqla yaralayıb. İyulun 4-də dövlət ittihamçısı Həsən Hüseynliyə 7 il həbs verilməsini istəyib.

**Yazarımız
Tofiq
Yaqubluya
Azadlıq!**

"Müsavatda da çox ağıllı insanlar var, çoxunu tanıyıram... Bizdə Müsavatda formalaşmış çox dəyərli alimlər var ki, bu saat fəaliyyətdədir. Milli Məclisdədir, mənim onların hamısını çox böyük, dərin hörmətim var. Bunu heç kəs dana bilməz. Bizdən də gedənlər olub, bəzən yazırlar. O mənada hamımız bir məqsədin həyata keçirilməsinə çalışmalıyıq: Azərbaycanda müstəqilliyin qorunması, ərazi bütövlüyümüzün, xalqın firavanlığının təmin olunması istiqamətində hərə öz gücü daxilində işləməlidir. Mən bunu arzulayıram, bunu istəyirəm".

"91-lər" in tanınmış nümayəndələrindən biri, YAP-ın İdarə Heyətinin və Siyasi Şurasının üzvü Zahid Qaralovun dediyi bu fikirlər maraqla qarşılanıb. "Yeni Müsavat"ın ötən sayına müsahibəsində qocaman YAP-çının bir sıra digər ilginç açıqlamalar və maraqlı mesajları da olub. Məsələn, o, 80 illik yubileyi münasibətilə müxalif düşərgədən təbrik almadığını vurğulayıb. "Məni müxalifətdən təbrik edən olmadı. Mənim də düşündüyüm budur ki, niyə olmasın? Təbrik etmirlər, heç olmasa pisliyə danışmasınlar" - deyər, bildirir.

Müsavat Partiyasının Mərkəzi İcra Aparatının rəhbəri Arif Hacıdan Z.Qaralovun dediklərinə münasibət soruşduq.

Məlum oldu ki, Müsavatın Aparat rəhbəri Z.Qaralovu çox yaxşı tanıyır: "Mən Zahid Qaralovu 80-ci illərin sonları - 90-cı illərin əvvəllərindən tanıyıram. O vaxt o da xalq hərəkatında fəal iştirak edən şəxslərdən biri idi. Onunla birlikdə bir sıra siyasi tədbirlərdə iştirak etmişik. O cümlədən Borçalıda soydaşlarımız üçün problemlər yarandıqı dövrdə Zahid Qaralovla birlikdə demək olar ki, Gürcüstanın bütün rayonlarındakı əhali ilə görüşərək vəziyyəti sakitləşdirməyə, soydaşlarımızın Borçalıdan çıxmasını qarşısını almağa cəhd göstərmişik. Onda mən çox gənc idim". **A.Hacıdan qeyd etdi ki, sonradan da tə-**

Zahid Qaralovun dediklərinə

Müsavatdan reaksiya gəldi

Arif Hacı: "Onun 80 yaşında bu cür davranışı müsbət haldır"

masları olub: "Mən millət vəkili olduğum dövrdə də yenə Zahid Qaralovla Gürcüstan səfərində olmuşam. Ancaq bu səfərdə bizimlə başqa şəxslər də var idi. Münasibətlərə gəldikdə, mən hesab edirəm ki, Azərbaycanda siyasi qüvvələr arasında yaranmış bu anormal münasibətlərin səbəbkarı məhz bugünkü hakimiyyətdir. Müxalifətə daim düşmən münasibəti bəsləmək, onun hər hansı tələbini yerinə yetirməmək, müxalifət nümayəndələrini daim həbsxanalara atmaq və s. münasibətləri gərginləşdirir".

Z.Qaralovun "Hamımız bir məqsədin həyata keçirilməsinə çalışmalıyıq: Azərbaycanda müstəqilliyin qorunması, ərazi bütövlüyümüzün, xalqın firavanlığının təmin olunması istiqamətində hərə öz gücü daxilində işləməlidir. Mən bunu

Günün içindən

Arif Hacı

Zahid Qaralovun dediklərinə

Müsavatdan reaksiya gəldi

Arif Hacı: "Onun 80 yaşında bu cür davranışı müsbət haldır"

arzulayıram, bunu istəyirəm" deyərək düşərgələrə birliyə çağır etməsinə gəldikdə, A.Hacıdan qeyd etdi ki, o, Z.Qaralovun 80 yaşında səsləndirdiyi bu fikirləri müsbət dəyərləndirir: "Hesab edirəm ki, hakimiyyət, nəhayət, Azərbaycanda olan bütün siyasi qüvvələrə münasibətini dəyişməlidir, iqtidarda, ya müxalifətdə olmasından asılı olmayaraq bütün partiyaları Azərbaycanın siyasi sisteminin tərkib hissəsi kimi qəbul etməlidir. Təbii ki, belə olan halda Azərbaycanda siyasi münasibətlərin sivil həddə gəlməsi baxımından ciddi dəyişikliklər ola bilər. Eyni zamanda siyasi məbusların azadlığa buraxılması, bir sıra fundamental insan hüquq və haqlarının tapdalanmasına son qoyulması və s. ölkədə normal bir siyasi atmosferin yaranmasına gətirib çıxara bilər. Ancaq hakimiyyət

yet bundan sonra da "Azərbaycanda müxalifət yoxdur" və ya "müxalifət Azərbaycan xalqının düşmənidir" kimi ritorikani davam etdirsə, təbii ki, iqtidarla müxalifət arasında bu xoşagəlməz münasibətlər bundan sonra da davam edəcək".

Müsavat təmsilçisi Z.Qaralovun müxalifətdən təbrik almaması barədə qeydində reaksiya verdi: "Azərbaycanda iqtidar-müxalifət nümayəndələrinin müxtəlif günlərdə bir-birini təbrik etmək ənənəsi təəssüf ki, yoxdur".

Ancaq ümumilikdə A.Hacıdanın ağısaqqal YAP-çının birliyə çağırışı ilə bağlı mesajlarına, hətta Müsavatı birgə tədbirlər keçirməyə çağırmasına münasibəti normal oldu: "Hər halda, onun 80 yaşında bu cür davranışı müsbət haldır. Hesab edirəm ki, bütövlükdə Azərbaycan hakimiyyət nü-

Anar Məmmədovun işçisi qətlə yetirildi

"Qarant Sığorta"nın İdarə Heyətinin xanım üzvü mənzilində öldürülüb; bu, Məmmədovların ətrafında olan ikinci şəxsdir ki, müəmmalı şəkildə qətlə yetirilir; bir neçə il öncə Ziya Məmmədovun mühafizəçisi yaşadığı binanın qarşısında güllələnmişdi "Qarant Sığorta" şirkətinin İdarə Heyətinin xanım üzvü qətlə yetirilib. Bu barədə moderator.az-a Nəsimi Rayon Polis İdarəsindən məlumat verilib. Məlumatla görə, polis və FHN əməkdaşları tərəfindən "Qarant Sığorta" əməkdaşının mənzilində baxış zamanı Əliyeva soyadlı xanımın üzərində zorakılıq əlamətləri olan meyiti aşkarlanıb.

Hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən araşdırmalar davam etdirilir.

"Qarant Holding" in hüquqşünası Ruslan Məmmədov faktı azadliq.info-ya verdiyi açıqlamasında təsdiqləyib. O bildirib ki, "Qarant Sığorta"nın işçisi Natəvan Əliyeva iyulun 11-də işə gəlməyib. Maraqlanıblar, bəlli olub ki, mənzilində qətlə yetirilib. Hüquqşünas hadisə barədə əlavə məlumatları olmadığını, qətlin nə səbəbdən baş verdiyini bilmədiklərini, faktla bağlı hazırda hüquq-mühafizə orqanlarının araşdırma apardığını deyib.

Qeyd edək ki, "Qarant Holding" şirkətlər qrupunun Direktorlar Şurasının sədri nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun oğlu Anar Məmmədovdur. Son günlərdə Məmmədovların biznesinin çöküşü, bu klanın başının üzərini qara buludlar alması haqda informasiyalar gəlməkdədir. Belə bir vaxtda Anar Məmmədovun holdinginə aid olan şirkətdə rəhbər vəzifə tutan xanım əməkdaşın öldürülməsi diqqəti xüsusi cəlb edir.

Daha bir diqqətçəkən məqam odur ki, N.Əliyeva Məmmədovların ətrafında olan ikinci adamdır ki, müəmmalı şəkildə qətlə yetirilir. Bir neçə il öncə Ziya Məmmədovun mühafizəçisi olmuş Eldəniz Qurbanov yaşadığı binanın qarşısında güllələnərək qətlə yetirilib. Onun qətlinin üstü indiyədək açılmayıb.

Mövzunu davam etdirəcəyik.

T.ƏHMƏDLİ

Anar Məmmədov

mayəndələri bu cür davranış sərgiləyərlər, bu, Azərbaycan xeyrinə olar. Azərbaycan hakimiyyəti Azərbaycanın müxalifəti, ictimai təşkilatları və ziyalları tərəfindən irəli sürülən təklifləri yerinə yetirərək öl-

kədə fundamental demokratik dəyişikliklərə nail olsa, bu tipli xırda detalların geniş müzakirəsinə ehtiyac qalmaz və bu tipli məsələlər avtomatik şəkildə həll olunar".

E.PAŞASOY

NİDA-çıların məhkəməsində

"həkim krizi"

Elton Quliyev ilkin Rüstəmzadənin özəl klinikalarda müayinəsini istədi, prokuror etiraz etdi...

Dünan Bakı Apelyasiya Məhkəməsində NİDA Vətəndaş Hərəkatı üzvlərinin növbəti məhkəmə iclası keçirildi. Prosesdə iyulun 10-da əfv ərizəsi yazan NİDA üzvü Şahin Novruzlu, habelə onun valideynləri də iştirak edirdi.

Ş.Novruzlu yazdığı əfv ərizəsi ilə bağlı hər hansı açıqlama vermədi. Heç gənclər də bu barədə hər hansı fikir söyləmədilər. Daha öncə əfv ərizəsi yazan Bəxtiyar Quliyevdən fərqli olaraq, Ş.Novruzlunun apelyasiya şikayətini geri gö-

türməməsi, vəkillərindən imtina etməməsi diqqət çəkirdi. Bundan başqa, Ş.Novruzlunun bu mövzuda heç nə danışmadan sakit dayanması da əfv ərizəsinin öz iradəsi ilə yazıldığını göstərən detallardan biri idi.

Məhkəmə prosesi başlayan kimi vəkil Elton Quliyev hüquqlarını müdafiə etdiyi ilkin Rüstəmzadə ilə bağlı vəsatət qaldırdı. Vəkil bildirdi ki, ilkinin səhhətində ciddi problemlər var. O, məhkəmədən onun özəl klinikalarda müayinəsi üçün razılıq verilməsini istədi: "Hələ yanvar ayında təcridxana rəhbərliyinə ilkinin müayinə

və müalicəsi üçün məktub göndərmişdim. Lakin səmərə vermədi. Bu səbəbdən bir də müraciət elədik. İlkin ayrı-ayrı xəstəliklərdən əziyyət çəkir. Onun müayinəsi üçün Penitensiar Xidmətin müalicə müəssisəsində lazım olan avadanlıq yoxdur. O, mütləq özəl klinikalardan birində müayinə olunmalıdır. Konkret olaraq

beyin tomoqrafiyasına ehtiyac var. "Həbs yerlərində saxlanılan şəxsin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında" Qanunun 22.6-cı maddəsində göstərilir ki, cinayət təqibini həyata keçirən orqanın qərarı olmalıdır ki, şəxs kənarda müayinə olunsun. İlkinlə bağlı belə bir müayinəyə razılıq verilməsi məhkəmə prosesinin gedişinə mane olmur. Ona görə də xahiş edirəm ki, məsələyə qısqançlıqla yanaşmayasız və onun bu hüququnu təmin edəsiniz".

Təqsirləndirilən şəxslər və vəkillər də bu vəsatəti dəstəklədilər. Lakin prokuror vəsatətin əleyhinə çıxdı. Bildirdi ki, İ.Rüstəmzadənin Penitensiar Xidmətin nəzdində olmayan klinikalarda müayinəsinə ehtiyac yoxdur. Lazım olarsa, kənardan müəssisəyə dəvət edilə bilər. Bu da təqsirləndirilən şəxslər və onların vəkillərinin etirazına səbəb oldu. E.Quliyev bildirdi ki, bu, qanunun vətəndaşa verdiyi hüquqdur və təmin edilməlidir. İ.Rüstəmzadə isə "prokurora tövsiyə edərəm ki, dostu zəng xidmətindən istifadə etsin. Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində bu

işə çıxmış prokuror həmkarı ilə danışıb ondan soruşsun ki, qarşısında duranlar kimlərdir" dedi.

Bütün etirazlara və söylənilən arqumentlərə baxmayaraq, məhkəmə vəsatətin baxılmamış saxlanması barədə qərar verdi. Hakim Həsən Əhmədov bildirdi ki, araşdırma aparılacaq və zərurət yaranarsa bu vəsatət təmin olunacaq.

Daha sonra E.Quliyev hakimindən diqqətinə çatdırdı ki, onlar ilkin baxış iclasının qərarından Ali Məhkəməyə kasasiya şikayəti vermək istəyirlər. Lakin qərarı hələ də ala bilməyiblər. Qeyd edək ki, müdafiə tərəfi apelyasiya instansiyasında prosesin məhkəmə istintaqı aparılmaqla keçirilməsini istəmişdi. Lakin məhkəmə ilkin baxış iclasından bu vəsatəti təmin etməyərək prosesin istintaq aparılmadan keçirilməsini müəyyənləşdirmişdi.

Hakim bildirdi ki, qərarlar hazırkı və bütün vəkillərə təqdim olunub.

Proses iyulun 18-nə qədər təxirə salındı.

Sevinc TELMANQIZI

Azərbaycanda siyasi mübarizə imkanlarının son dərəcə məhdudlaşdırılması cəmiyyətdə müxtəlif dini cərəyanlara meyli artırıb. Bu tezislə son günlər Azərbaycan vətəndaşlarının sələfi təriqətinin üzvlərinə qoşularaq Suriyaya guya cihada getməsi haqqında xəbərlər şərh edilərkən tez-tez rast gəlinir. Niyə Azərbaycan gənci işğal olunan torpağını azad etməyə yox, yad məmləkətlərdə o dünyası üçün savab axtarmağa gedir? Ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarında öz azadlığı və müstəqilliyi uğrunda böyük bir hərəkat başlandı, məntiqi nəticəni əldə edən, bu səbəbdən dünyanın ən mübariz xalqı titulu qazanan millətin vətənpərvərlik hissləri hansı səbəbdən ölüb? Bu gün bu suallar ən müxtəlif səviyyələrdə gedən müzakirələrin mövzudur.

Istanbul Aydın Universitetinin professoru Kamil Vəli Nərimanoğlu ilə söhbətdə Azərbaycan vətəndaşlarının çoxunda vətənpərvərlik hissinin nədən qeybə çəkilməsinin səbəblərini aydınlaşdırmağa çalışdıq.

- Kamil müəllim, Azərbaycanda vətənpərvərlik hissi niyə ölüb, yaxud azalıb? İnsanları niyə torpaqların işğal, Qarabağın taleyi maraqlandırır?

- Torpağın 20 faizini itirmiş, 1 milyon qaçqını olan, ciddi siyasi, sosial problemlər yaşayan Azərbaycan indi paradoksal bir durumdadır. Azərbaycan bir tərəfdən zəngin Avropa ölkəsi kimi alışıb-yanır, göydələnlər, zənginlərin dəbdəbəli həyatı, bir tərəfdən də səfəlet içərisində sürünür. Dəbdəbəli həyatı Azərbaycan əhalisinin heç 5 faizi yaşamır, digərləri kənardan durub Bakının çil-çırağına baxır. Mən son dəfə Bakıya gedişimdə bunu anladım ki, artıq şəhərin mərkəzində yoxsullar demək olar, yoxdur. Yerli sakinlərin yaşadığı məhəllələr bir ucdan sökülür, insanlar şəhər kənarına köçürülür. Bakının mərkəzi ancaq zənginlərə aiddir. Bir varlığın Bakının mərkəzində bəlkə 100, bəlkə 1000 mənzili var. Bakının mərkəzindəki mənzərəni seyr etdikdən sonra gördüm ki, bu zənginlərin Azərbaycanın problemlərindən xəbərləri yoxdur. Azərbaycanın problemləri qətiyyətlə onların problemləri deyir. Onların problemi Bakını Paris kimi görmək, yaşamaqdır. Ərazilərimizin işğal altında olması faktı onların həyatında ümumiyyətlə yoxdur.

- Siyasilərin gündəminə bazanda Qarabağ məsələsi var kimi görünür.

- Bir çox siyasilər üçün Qarabağ məsələsi arxasından heç bir fəaliyyət dayanmayan boş şüarlardır. Siyasilərin arasında yalançı vətənpərvərlər çoxdur. Onlar sözcüklə məşğuldurlar. Mənim zənnimcə, vətənsəverlik, millətsevərlik çox önəmlidir. Bu prinsiplər həm Məhəmməd Əmin Rəsulzadə, həm də Əbülfəz Elçibəy irsinin əsas ideyalarıdır. Özü də Azərbaycandakı millətçilik 1789-cu il Fransa burjuva inqilabındakı vətənsəverlikdən tamamilə fərqlidir. Türk millətçiliyi Göytürklərdən gələn, daha sonralar İslamdakı ümmət anlayışı ilə vəhdət qazanan millət, vətən sevgisidir. Bu, türk tarixində isbat olunub. Mən heç bir halda Azərbaycan tarixi-

"Türk millətçiliyi İslamdakı ümmət anlayışı ilə vəhdət qazanan vətən sevgisidir"

Kamil Vəli Nərimanoğlu: "Azərbaycanda vətənpərvərliyin ucuzlaşmasının, ikinci plana keçməsinin bir neçə səbəbi var"

- Tariximiz boyu torpaqlarımızın dəfələrlə bölünməsi bizə daha vətənpərvər olmaq direktivi vermirmi? Biz bu parçalanmış torpaqlarla hara gedirik?

- Təəssüf ki, vermir. Bu hiss Güney Azərbaycanda daha üstündür. Mən Güney Azərbaycanı vətənpərvərlik və milliyət baxımından Quzey Azərbaycandan qat-qat irəlində görürəm. Quzey Azərbaycan daha çox devalvasiyaya uğradı. Sadələşməyə görə vətənpərvərlik məsələsinin arxa plana keçməsi təsadüf deyil. Balıq başdan iylənər. Əgər bir dövlətin aparıcı adamları, dövlətin aparıcı qurumları bu prinsipi həqiqətə, gerçəyə çevirmirsə, bizim təhsilimizdə bu, ön planda dayanan bir məsələ deyilsə, o zaman insanlar da yavaş-yavaş böyük dəyərlərdən uzaqlaşır, günlük dolanışqı və ehtiyaclar insanların beynini və ürəyini fəth edir.

- Mediann, xüsusilə telekanalların torpaq, vətən, millət sevgisinin aşılmasında üzərinə nə düşür?

- İmkan düşdükcə, mediannı izləyirəm. Şou, heç bir informasiya daşımayan olaylar, son dərəcə aşağı səviyyəli proqramlar cəmiyyəti içindən sarsıtmaqdadır. Bu gün insanlar həyatlarında baş verənlərin heç birini efrində görmür. Nə cəmiyyəti yeyib-bitirən korrupsiya, nə ordudakı özbaşınalıq, nə səhiyyə, təhsil sisteminin illərlə qalaqlanmış problemləri gündəmə gətirilir. Telekanallar bir məsələni gündəmə gətirəndə sanki onun kökündəki problemi ört-basdır etməyə çalışır.

- Biz söhbəti Qarabağ problemi ilə başladığ. Azərbaycan efrində Qarabağ varmı?

- Bu problem hər gün gündəmə gətirilmirsə, millət bu problemi şəxsi problemi saymırsa, biz Qarabağı necə qaytara bilərik? Bu məsələ gəldikcə virtual həqiqətə çevrilir. Türkiyədə bir ifadə var - dibe

bir beynəlxalq güc yoxdur. Qarabağın açarını əlində möhkəm saxlayan Rusiya da Azərbaycanı özünə tabe etməyə istəyir. Bu səbəblərdən həm Qərb, həm də Rusiya Azərbaycandan tarixən var olan azadlıq əzmini, vətənçiliyi yox etməyə çalışır. Ümid

larmız bu məsələləri davamlı olaraq gündəmə saxlamalıdır. Əgər mənfəət dairələri, idarəetmədəki korrupsiya, rüşvət, özbaşınalıq bizə mane olursa, xalqın iradəsini çarmıxa çəkirsə, biz cəmiyyət olaraq bu məsələlərə qarşı birləşməliyik. Əks halda, bu pro-

ses bilinməzə qədər davam edəcək.

- Məhəmməd Əmin Rəsulzadə çar Rusiyasında Azərbaycan davası başlandı, Şərtlər asan deyildi, Sovetlər Birliyinin tərkibində Elçibəy müstəqillik mücahdəsi başladanda da həmçinin. Nədən şərtlərin daha rahat olduğu müstəqillik dönməmində xalq öz arxasınca aparan lideri yetişirmir?

- Siyasi sistem bütün o milli rüşvətləri, milli gücləri öldürməyə, həbs etməyə, siyasi səhnədən silməyə yönəlibsə mübarizə aparmaq son dərəcə çətinidir. Bu səbəbdən ziyalıların bir hissəsi ölkədən getməyə məcbur olub. Çünki vətəndə onun nə haqqı, nə çərəyi var. Bir qismi vətəndə yaşamağa davam etsə də mübarizə imkanları son dərəcə məhduddur. Bu gün müxalifət partiyası qurultay keçirə bilmirsə, lideri ölkədən çıxıb bilmirsə, min bir bəhanə ilə üzvləri həbs edilirsə, demək, zamanında ən müxtəlif səbəblərdən imkanlar əldən verilib. Güclü bir sistem illərdir Azərbaycanı demokratik kəsimini məhv etməklə, fərdi təqiblə məşğuldur. İnsan fenomenoloji güc olsa da, sonucda ətdən, qandan ibarətdir. O varlığı məhv etməyin yolları indi daha asandır. Söhbət həm mənəvi, həm də fizioloji məhvdən gedir. İllərdir cəmiyyətin vətənpərvər kəsiminin toplandığı Azərbaycan müxalifəti ciddi bəlalər yaşamaqdadır. Cəmiyyətin bir çox problemlərinin səbəbi Azərbaycanda real siyasi mübarizə imkanlarının olmasındadır. Ancaq mən ümitsiz də deyiləm. Çünki hər qaralıqın bir sonu var. Günün bir günü Azərbaycanın suyun dibinə enərək ayaqlarını yerə vurub yenedən suyun üzünə çıxacaq. Buna inanmasam, yaşaya bilmərəm. Mən Azərbaycanın əzminin də, torpaqlarının da geri qaytarılacağına inanıram.

□ **Aygün MURADXANLI**

"Güney Azərbaycan var, Gürcüstan ərazisində olan Azərbaycan var, Rusiyanın tərkibindəki Dərbənd və ətrafında olan Azərbaycan torpaqları var, Rusiya ordusunun yardımı ilə ermənilərin işğal etdiyi Dağlıq Qarabağ var. Bir az kənardan, tarixi fondan baxsaq, hər parçalanmanın yeni parçalanmalara yol açdığını görəcəyik"

vurmaq. Azərbaycan da bir yerdə dibe vuracaq. Azərbaycanın problemi daxili faktorlarla bərabər mənfəət dairələrinin təsiri altında olmasındadır. Neft Azərbaycan üçün bəla oldu. Neft Azərbaycanın istiqalına da mane oldu, müstəqilliyin bərpasından sonra demokratiyanın irəliləməsinə bu gün də mane olmaqdadır. İstər Rusiya üçün, istər Qərb üçün Azərbaycan mənfəət yeridir. Ona görə də Azərbaycanda demokratiyanın bərqərar olması üçün savaşa heç

yalnız Azərbaycanın özünədir. Heç kim ele düşünməsin ki, mən Qərb dəyərlərinin, liberal prinsiplərin əleyhinəyəm. Qətiyyətlə. Bu dəyərlər çox önəmlidir. Bizim yolumuz demokratiya yoludur. Ancaq demokratiyanın bizim gələcəklə, ənənə ilə birləşdirilməsi və mübarizə əzminin məktəbdən uşaqlardan başlayaraq öyrədilməsi son dərəcə vacibdir. Bizim ədəbiyyatımız bu ideoloji xidmət etməli olduğu halda gündəlik işlərlə məşğuldur. Bizim aydın-

Son günlər Azərbaycanın baş nazirinin keçmiş 1-ci müavini, "AzerRos" Ağsaqqallar Şurasının sədri Abbas Abbasovun ictimai-siyasi aktivliyi diqqət çəkir. Rusiya Xalqları Assambleyasının toplantısında çıxışı zamanı onun SSRİ-nin xiffətini çəkməsi isə xeyli müzakirələrə səbəb olub.

"Biz bir dəfə doğma ölkəmizi dağıtmışıq. Çox təəssüf ki, SSRİ adlı evimizi müxtəlif "milli məzənlərə" böldük. Belə unikal bir ölkə bir də ələ düşməyəcək" - deyərək, A.Abbasov çıxışında bəyan edib. Sabiq nazir müavini onu da bildirib ki, indi hamımızın məqsədi "doğma Rusiyamızı qorumaq, onu inkişaf etdirməkdir".

A.Abbasovun SSRİ-nin xiffətini çəkməsini o dövrü görmüş bir yaşlı adamın nostaljisi kimi qəbul etmək olardı. Bir şərtlə ki, sabiq müavin ardınca "doğma Rusiyamızı inkişaf etdirməliyik" deməsəydi. Hər halda, nə indiki Rusiya sovetin sosialist xəttini inkişaf etdirir, nə də Putin. Əksinə, Kremlin rəhbəri kapitalist bir dövlətin başında durub.

Azərbaycan hökuməti A.Abbasov kimi putinperəst, müstəqillik əleyhdarı olan birinin oğlunu - Aydın Abbasovu parlamentdə deputat kimi saxlayır. Ölkəni müstəqil görmək istəyənləri isə nə qiymətləndirir, nə yada salır. Tam tərsinə, hökumətə qarşı çıxışları üçün onları zindana salır.

Müsavat Partiyası başqanının müşaviri Mustafa Hacıbəyli qeyd etdi ki, müstəqillik üçün mübarizə aparmış insanlar parlamentə buraxılmır. Onun sözlərinə görə, Azər-

baycan cəmiyyəti buna mövqeyini bildirməlidir: "Ancaq saxta səsle seçilərək mandat alan Aydın Abbasov gedib parlamentdə otura bilər. Abbas Abbasovu "İstiqlal" ordeni ilə təltif etmişdilər. İstiqlalçı deputatlara qiymət vermirlər, onların deputatlıq pensiyası ödənilmir, parlamentə buraxmırlar. Amma müstəqillik üçün zərər qədar rol olmayan Abbasova "İstiqlal" ordeni verilir. Çıxışlarında da Azərbaycanın müstəqilliyinin yox, Rusiyanın təəssübünü çəkir".

"Abbas Abbasov Rusiya dövlətində nüfuzu, konqresə, azərbaycanlı sahibkarlara çıxış imkanı olan adamdır. Putinə yaxın bir şəxsdir. Belə bir adamın vasitəsilə Azərbaycan hökuməti Kremlə əlaqə saxlayır. İqtidarın daxilində Rusiya meyilli şəbəkə balanslaşdırılmış bir siyasət aparır. Nə Abbasovu qıcıqlandırır, nə də narazı salır. Ona görə də Putinə yaxın adamın oğlunu parlamentdə saxlayırlar". **Bunu isə KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu dedi. Onun sözlərinə görə, GUAM ölkələri arasında Azərbaycan yeganədir ki, strateji seçimini etməyib:** "Digər 3 ölkə Avroatlantik məkana inteqrasiya xəttini götürüb. Azərbaycan isə manevar etməklə məşğuldur. Nə Rusi-

Müxalifətdən Abbas

Abbasova sərt etirazlar

Müsavat, Milli Şura, KXCP və AzDP "AzerRos" sədrinin SSRİ-nin xiffətini çəkməsini pislədi; iqtidar müstəqillik fədailərini zindana, əleyhdarının oğlunu parlamentə göndərir, "İstiqlal" ordeni verir...

Abbas Abbasov

yanın Avrasiya İttifaqına qoşulur, nə də onu qıcıqlandıran Avrointeqrasiya xəttini yürüdür. Bu baxımdan Moskva ilə ehtiyatlı hərəkət edirlər. Abbas Abbasovun oğluna toxunmurlar".

X.Teyyublunun fikrincə, A.Abbasov açıq hədəf göstərib: "Bu adamlar sovetin dağılmasına təəssüf edirlər. Dağılmış daşları yığmağı düşünürlər. Ancaq unudurlar ki, Rusiya özü demokratikləşməyə

hamilə olan ölkədir. Onun çıxışı sovetdən qalma təfəkkür, nostalji ilə yanaşı, iqtisadi resursları saxlama məqsədidir. Oğlunu da parlamentdə saxlamaqla Moskvanın adamını narazı salmaq istəmirlər".

Milli Şura mətbuat xidmətinin rəhbəri Oqtay Güllaliyev hesab edir ki, iqtidar öz karyerasını düşündüyü üçün Abbasovu özünə yaxın bilir, nəinki müstəqillik fədailərini: "Bu da hökumətin mahiyyətindən irəli gəlir. Onlar Azərbaycanın niyyətini Rusiyada axtaran Abbas Abbasovla daha doğmadırlar. Ölkənin azadlığı, suverenliyi üçün mübarizə vermiş adamları isə həbsə atırlar, didərgin salırlar. Hakimiyyəti Abbas Abbasov, korrupsiya və öz rifah halı daha çox maraqlandırır. Abbasov isə yaşa-

dığı ölkəyə bağlı olduğunu ifadə edir və millətinin taleyinə qarşı biganədir".

Azad Demokratlar Partiyasının (AzDP) sədri Sülhəddin Əkbərin sözlərinə görə, rəsmi Bakı Rusiya və ona yaxın şəxslərlə ehtiyatlı davranır. Partiya lideri hesab edir ki, Abbasovun mandatdan məhrum edilməsi üçün bir mexanizm yoxdur: "Rəsmi Bakı çalışır ki, Moskvaya yaxın şəxslərlə ehtiyatlı olsun. Bu mənada hakimiyyəti başa düşmək olar. Hətta Rusiyadan Azərbaycana bağlı ittihamlar səslənəndə iqtidar tərəfi susur. Hökumətin ayrı-ayrı nümayəndələri isə həmin çıxışlara belə qiymət verir ki, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərində hər hansı problem yoxdur".

□ E.SALAMOĞLU

İqtidar siyasətin "körpələrini" niyə sındırır?

YAP-in iqtidara gəldiyi dövrdə doğulmuş indiki məhbus yeniyetmələrə əfv yazdırılması nə onların xəyanətidir, nə hakimiyyətin qələbəsi

Siyasi-ideoloji baqajı olmayan və ağır sınaqlardan çıxmamış adamların mübarizə meydanına atılması tezliklə onları zora söykənən gücün iti dişləri arasında sıxıb əzir. İqtidar həbsxana hücrəsində tab gətirə bilməyən bu gəncləri bir-bir sındırır, əvvəl-axır onları əfv yazmağa təhrik edir. Nəticədə dənən məhkəmədə alovlu çıxış edən həmin gənc məhbuslar bu gün "dövlətçilik maraqlarına" sarılaraq əfv diləyirlər.

Bu, Azərbaycan təcrübəsində həmişə belə olub, güclü təşkilat və ideoloji hazırlıq olmayana qədər də belə davam edəcək. Nəticədə polemika açılır - əfv yazanları kimsə qınayır, kimsə söyür, kimsə də konstruktiv qarşılayır.

Əslində əfv yazmış bu yeniyetmələri başa düşmək də olar. Onlar nə Mandela, nə də Qandi deyillər. Odur ki, NİDA üzvləri Bəxtiyar Quliyev, Şa-

hin Novruzlu, Elsevər Mürsəlov, o cümlədən AXCP üzvü Daşqın Məlikov və digər əfv yazanlardan olduğundan artığını gözləmək də sadələşməkdir. Sanki bu məhbuslar əvvəllər ekstremal döyüşlərdən çıxıblar, illərlə meydanlarda olublar və hamı oturub nicatı bu uşaqlardan gözləyirmiş.

Nəzərə almaq lazımdır ki, adını sadələşdirənlər

Bəxtiyar Quliyev

gənclərdir, təcrübəsizdirlər, ola bilsin ki, psixoloji ovqatları, səhhətləri bundan daha artıq dözməyə imkan verməyib, tapqələri çatmayıb, həbsə qədər sınaqlardan çıxmayıblar.

Hər kəsə eyni dozada cəsarət ola bilməz ki?! Hətta Fidel Kastro Kuba inqilabına başlayanda onlarla partizan iqlimə, şərəitə, günlərlə aclıq və susuzluğa, komfortdan uzaq həyata tab gətirməyib gerilladan qaçır.

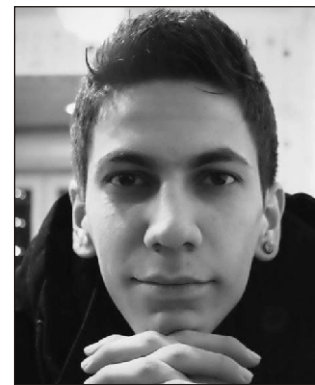
Bu mənada 1993-cü ildən hakimiyyətdə olanların onların iqtidara gəlişi ilində doğulmuş uşaqlarla savaşıması, əzməsi, heykəl önündə baş əydirməsi, dəstək bəyanatları yazdırması nə o gənclərin xəyanəti deyil, nə də hakimiyyətin qələbəsi.

Şahin Novruzlu

Çünki həbsdə iken nə güclü təşkilatlar azadlığa çıxmaları üçün müqavimət göstərdi, nə də NİDA-nın özü mükəmməl avanqarda, elektorata və liderə malik idi. Bu nümunələrdən çıxan nəticə isə bir açıq sual qoyur-iqtidar sona kimi dirəniş göstərə bilməyən cavanları nə üçün sındırmaqdan zövq alır?

Hökumətə yaxın saytlar, portallar, qəzetlər onların əfv yazmasını sevincək təqdim edirlər, feysbukda bəziləri "gördünüz" deyərək, replikalar atırlar. Hər halda, onların bu dözümsüzlüyünü təqdir də etmirik, sadəcə, anlayışla qarşılaya bilirik. Bəs qosqoca hökumət nə üçün bu gəncləri sındırmaq ambisiyaları ilə yaşa-

Daşqın Məlikov

yır? Onları həbsxanadan sınımış çıxarmaq iqtidarın nəyinə lazımdır?

"Hakimiyyət təəccüb içindədir ki, bu gənclik necə yetişdi. Axı 5 il əvvəl bu gənclər partiyaları vardı, narazı elektorat və özləri. Onların meydana çıxması isə iqtidarın nəğil, mif yaratdığı mənzərəni dağıtdı, yüksək kabinetlərdə qurulmuş bütün planları alt-üst etdi. Hökumət gözünü açıb gördü ki, təhsilli, lümpenlikdən, marginalıqdan uzaq, dünya ölkələrini görmüş gənclik ona etiraz edir. Üstəgəl, heç nədən çəkinməyib, Azərbaycan naminə 8 il belə həbsdə yatmağa hazırdırlar" deyərək, **jurnalist-publisist Çingiz Sultansoy** prosesini belə şərh edir. Onun fikrincə, iqtidarın əfv yazdırmaqla qazancı bir neçə istiqamətdən hesablanıb: "Həbsdəki gəncliyi fikrindən döndərmək, onları

bir sinif kimi ləğv etmək, psixoloji işgəncə vermək, mübarizənin effektivliyini təbliğ etmək, başqalarına görkəm vermək məqsədi güdür. Obi-vatellərə göstərmək ki, onların arxasınca getməyin, sizi də sındıracağıq.

Yeni onlara qoşulmaq istəyən yeni nəsillərə nümayiş etdirirlər ki, siz də həbs ediləcəksiniz və içəridə təslim olacaqsınız. Ondansa ziyanın yarısından qayıtmaq da xeyirdir, etirazlarda iştirak etməkdənsə, kənarda dayanın, qarışmayın".

Ç.Sultansoy məsələyə başqa aspektlərdən də qiymət verir: "Əfv yazdırmaqla gənclərin məhkəmədəki qətiyyətli çıxışlarına qisas hissi ilə cavab vermək istəyirlər. Çünki məhkəmədə sərt və qürurverici çıxışlar etdilər. Onların bioqrafiyası təmizdir, siyasətdə ambisiyaları yoxdur, iqtidar olma kimi iddialarla yaşamırlar.

Onlar Azərbaycandakı həqiqətləri qışqırırdılar. Düzdür, yolun əvvəlindədirlər, hələ Mandela olmayıblar. Amma Rəşadət yüksək məaşlı işini, üzünü görmədiyi oğlunu belə qoyub, vətən üçün etirazlara qoşulursa, deməli, bu uşaqların ürəkləri böyükdür. İndi əfv yazdırmaqla onları yolundan döndərmək, ictimai rəyə təsir etmək istəyirlər".

□ E.SALAMOĞLU

Ülvi eşqin intihar mərtəbəsi

Samir SARI

Ö zündən sitat götürməyi sevən yazarlara oxşayacağımı bilib-bilə, srağagünkü hadisə barədə yazarkən illər öncə yazdığım bir hekayəni xatırlatmalı oluram. Öncə onu deyim ki, srağagün paytaxtımızda baş verən hadisə bundan ibarət idi: 19 yaşlı bir gənc 15 mərtəbəli binanın orta mərtəbələrindən birinin eyvanında oturub ayağını aşağı salmışdı və deyirdi ki, özünü yerə atacaq, yəni intihar edəcək. Səbəb də nəymiş? Bəs bunun sevdiyi qız bundan ayrılmaq qərarına gəlib, ona görə də gənc ayrılıq fərağına, sevgi möhnətinə dözmək niyyətində deyil, qərar verib ki, həyatla vidalaşsın.

"Mexiko oçenta u seys - hekayələr" kitabımda dərc olunan "Onbeşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsi" adlı hekayəmdə də söhbət eynilə belə bir hadisədən - çoxmərtəbəli binanın altıncı mərtəbəsinə çıxıb özünü atacağını anons edən bir nəfərdən gedir. İntehası, o sevən gənc deyil, sosial ədalətsizlikdən çılgınlaşmış birisidir, fantastik tələblər irəli sürür, deyir, yoxsa özümü atacam. Millet yığılır, insanlar həyəcanlanır, jurnalistlər tökülüb gəlir, haray-həşir, yalvar-yaxar, diləutma-filan, axır ki, kişini birtəhər özünü öldürməkdən daşındırırlar. Arada yarımçıq onbeşmərtəbəni tikən şirkətin sahibi də gəlir, yalvarır ki, adam özünü atmasın, yoxsa onun dərisini soyacaqlar. Xülasə, kişini dilə tutub aşağı endirir, maşına basıb dəlixanaya aparırlar.

Srağagün də həmin mənzərə yaranmışdı: camaat hadisə baş verəcək yerə yığılmışdı, hamı həyəcanlıydı. Bəzi adamlar hətta oğlanın özünü atacağı təqdirdə yerə dəyib papp eləməsinə görmək üçün üzlerini döndərməyə hazır vəziyyətdə idilər, jurnalistlər canlı yayım verirdilər, hadisə yerinə polislər, FHN-in işçiləri gəlmişdilər və yalvar-yaxar prosesi gedirdi.

Mənim hekayəmdə belə bir epizod var, kişinin özünü atmağı gecikdirməsini gören tamaşaçılardan biri bezir, yanındakına deyir, bundan özünü atan olmaz, gəl, çıxıb gedək. Srağagün də eləymiş, bəzi tamaşaçılar özünü atmaq la hədələyən oğlanı qətiyyətsizlikdə, söz verib yerinə yetirməməkdə, hətta dələduzluqda günahlandırılmışlar.

Doğrudan da əcəb işdir, ay adam, əgər özünü atmağa psixoloji cəhətdən hazır deyilsənsə, çıxıb binanın təpəsində tərəddüd edəcəksənsə, orda nə işin var, ta camaatın vaxtını niyə alırsan, hamı iş-güc adamıdır.

Ancaq belə məlum olur ki, gəncin fikri intihar etmək deyilmiş, sadəcə, loru dildə desək, ona "otval" vermiş sevgilisini şantaj edirmiş, deyirmiş, xəbər verin, o gəlsin, gəlməsə, özünü atacaq.

Reportyorların hadisə yerindən verdiyi canlı yayım sayəsində durumdan hali olan gənc həmkarlarından biri dedi ki, vallah, deyəsən, bu gədə qaşınır, beyni çönüb, nə dediyini bilmir, indi o qızın özü yox, qardaşı gələcək və onu ordan aşağı atacaq.

Yaxşı ki, hadisə yerindəki polisler və FHN işçiləri növcavanın başını bişirərək onu özünü öldürməkdən və başqa biabırçılıqlardan qoruyublar. Yoxsa kim bilir, nələr olardı.

Belə haqq-hesablar ölkəmizə yeni-yeni gəlib, qabaqlar biz bu cür epizodları türk filmlərində və seriallarında görürdik. Allahdan, "özümü atacam" deyərək xəlayiqi şantaj edənlərin hamısı sağ-salamat qurtulurdu.

Güman ki, indən belə də bu cür hadisələr olacaq, camaat həyəcanlanacaq. Hamının əsəb sistemi bir deyil axı. Üzünü ağlamsınmış halda yuxarı tutaraq, "ay bala, qurban olum, cavansan, etmə, eləmə" deyənlərlə yanaşı "n" qədər adam da tapmaq olar ki, hiddətli şəkildə bağırırlar: "Adə, cəhənnəmə at, gora at, atmayan oğraşdır". Əslində, bu sözdən sonra özünü atmaq istəyən şəxsin qeyrəti varsa, aşağı düşüb onu bu sayaq təhrik edənlərlə dalaşmalıdır.

Bəzi müdrik insanlar isə deyirlər ki, Allah eləsin, o qız o gədəylə barışsın və onlar bir müddətdən sonra evlənsinlər, görsünlər, bu ülvi eşqin məbədi nə təhər olur. Soruşuruq, necə olur ki. Deyir, heç necə, bir müddətdən sonra sözləri çəpləşəcək, qız deyəcək, sənə gəldiyim günə daş düşəydi, oğlan da deyəcək, keşke o vaxt binanın başında ayağım sürüşəydi, təkəsi üstə yerə gələydim, amma səni almaydım, vəssalam.

Hər halda, maraqlıdır. Gərək o oğlanın ünvanını götürüb sonrakı taleyi ilə maraqlanaq.

Xəbər verdiyimiz kimi, bir neçə gün öncə bir qrup QHT rəhbəri Azərbaycanda "QHT-lərin həyəcan şəbəkəsi" yaradıblar. Belə bir şəbəkəni yaratmağı onlar müstəqil QHT-lərə son dövrlər ciddi problemlərin yaradılması ilə əsaslandırılıblar. "QHT-lərin həyəcan şəbəkəsi"nin yaradılması haqda qərarda deyilir ki, artıq QHT-lərlə bağlı qanunvericiliyə edilən dəyişikliklərin onların fəaliyyətinə ciddi şəkildə məhdudiyətlər yaratması təcrübədə özünü göstərir:

"QHT-lərin təkrar qeydiyyat problemləri, dövlət reystrindən yeni çıxarıların alınması, qrant müqavilələrinin qeydə alınmaması, QHT-lərin bank hesablarının dondurulması, QHT rəhbərlərinin şəxsi hesablarına məhkəmə qərarları ilə həbs qoyulması halları sürətlə çoxalmaqdadır. Bu günə qədər ölkədə 20-dən artıq müstəqil fəaliyyət göstərən QHT-yə qarşı sanksiyalar tətbiq olunub. Onların icra etdikləri layihələrin icrası dayandırılıb".

Şəbəkə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası qarşısında həyəcanlı vəziyyətin aradan qaldırılması üçün səylərin artırılmasına dair təşəbbüslə çıxış edəcəyini yaydığı sənəddə bildirib.

Prezident Yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri, deputat Azay Quliyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında məsələyə münasibət bildirib. A.Quliyevin sözlərinə görə, adçıki-lən şəbəkənin yaradıldığından xəbərdardır: "Maraqlanmışam və onların nümayəndələri tərəfindən şuraya müraciətləri də daxil olub. Biz onların qaldırdığı məsələlər istiqamətində araşdırmalara başlamışıq, bəzi QHT-lərin göstərdiyi problemlərin həllinə də nail olmuşuq. Bir sıra məsələlərin həlli ilə bağlı müvafiq qurumlarla təmasdayıq. Əminəm ki, problemlər qısa müddət ərzində öz həllini tapacaq".

A.Quliyev bildirdi ki, dövlət tərəfindən QHT-lərə təzyiqliyoxdur, problem yaradılmır.

"QHT-lərin həyəcan şəbəkəsi"nin qaldırdığı problemlər həll edilir

Azay Quliyev: "Onların qaldırdığı məsələlər istiqamətində araşdırmalara başlamışıq"

Müəyyən texniki prosedurlarla bağlı problemləri isə hakimiyyətə QHT-lər də yaşaya bilərlər: "Müəyyən texniki prosedurlar var ki, onların həyata keçirilməsində yubanmalar olur. Bu yubanmalar siyasi mahiyyət daşıyır, texniki məsələləyə münasibət bildirib. A.Quliyevin sözlərinə görə, adçıki-lən şəbəkənin yaradıldığından xəbərdardır: "Maraqlanmışam və onların nümayəndələri tərəfindən şuraya müraciətləri də daxil olub. Biz onların qaldırdığı məsələlər istiqamətində araşdırmalara başlamışıq, bəzi QHT-lərin göstərdiyi problemlərin həllinə də nail olmuşuq. Bir sıra məsələlərin həlli ilə bağlı müvafiq qurumlarla təmasdayıq. Əminəm ki, problemlər qısa müddət ərzində öz həllini tapacaq".

Şəbəkə üzvlərindən Demokratik Təsisatlar və İnsan Hüquqları İctimai Birliyinin sədri Elçin Abdullayev isə bildirib ki, bu gün QHT-lərin fəaliyyətinin məhdudlaşdırılmasına çalışılır statistikadan da bunu aydın görmək mümkündür: "3000 QHT qeydiyyatdan keçib, bunların 1500-dən çoxu

Maliyyə Nazirliyinin sanksiyasına məruz qalıb. Əvvəlki illər üzrə dövlət qeydiyyatına alınmış qrantların sayını və təşkilatların sayını nəzərdən keçirək: maksimum 650 qrant və 300 təşkilat. Bu rəsmi statistika Azərbaycanda vətəndaş cəmiyyətinin mənzərəsidir.

Digər tərəfdən, 2009-cu ildən bəri qanunvericiliyə mürtəce dəyişikliklər edilir. Əslində qanunların təkmilləşdirilməsi, onlara əlavə və dəyişikliklərin edilməsi mürtəqqi məqsədlərə xidmət göstərməlidir. Yeni məqsəd məhdudiyətlərin aradan qaldırılması, işlərin sadələşdirilməsi və fəaliyyətlərin güclənməsi olmalıdır. Amma 2009-cu ildən bəri edilən dəyişikliklər ancaq QHT-lərin fəaliyyətini məhdudlaşdırmaq, çətinləşdirmək məqsədi güdür. QHT-lərin təkrar qeydiyyatı problemləri, dövlət reystrindən yeni çıxarıların

alınması, qrant müqavilələrinin qeydə alınmaması, QHT-lərin bank hesablarının dondurulması, QHT rəhbərlərinin şəxsi hesablarına məhkəmə qərarları ilə həbs qoyulması halları sürətlə çoxalmaqdadır. Bu günə qədər ölkədə müstəqil fəaliyyət göstərən 20-dən artıq QHT-yə qarşı sanksiya tətbiq olunub. Onların həyata keçirdiyi layihələrin icrası dayandırılıb. Bütün bu faktları təsdiq edən rəsmi sənədlər var.

Üstəlik, müstəqil QHT-lərin tədbir keçirməsinə də imkan verilmir, hotellər bundan imtina edir. Regionlarda tədbir keçiril-

məsindən isə heç söhbət gedə bilməz".

E.Abdullayevin sözlərinə görə, hazırkı qanunvericilik istənilən QHT-ni kiçik bir problemə görə fəaliyyətsiz qoymaq imkanı yaradır: "Bu da onu göstərir ki, hökumət siyasi təzyiqləri tam qanuni çərçivəyə salıb. Hakimiyyət qanuna dəyişiklik edilməsi zərurətini hər zaman terrorizmlə, dini radikalizmlə bağlayır. Lakin QHT-lərə layihələrin icrası üçün bildirişlərin verilməməsi və bank hesablarına həbs qoyulması göstərdi ki, bu arqument bəhanədən başqa bir şey deyil. QHT-lərlə bağlı qanunvericiliyə edilən hər bir dəyişiklikdən sonra müstəqil QHT-lərin fəaliyyəti daralır. Əslində QHT-lərin fəaliyyətini məhdudlaşdırmaq prezidentin imzaladığı "QHT-lərə dövlət dəstəyi konsepsiyası"na ziddir".

□ Etibar SEYİDAĞA

Varşavada ölkəmizə həsr edilmiş fotosərgi və konfrans təşkil olunur

Şura sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Polşaya səfərə getdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Polşanın "Avropa Təhsil və İnkişaf Fondu" (ATİF) tərəfindən həyata keçirilən "Ölkələrarası Körpülərin Qurulması" layihəsi çərçivəsində Varşavada ölkəmizə həsr edilmiş fotosərgi və konfransda iştirak etmək üçün 12-15 iyul tarixlərində Polşada səfərdə olacaq.

Şuranın maliyyə dəstəyi ilə icra olunan layihənin əsas məqsədi Azərbaycan və Polşa mədəniyyətlərinin qarşılıqlı əlaqəsini təbliğ etmək, xalqımızın qədim tarixi, zəngin mədəniyyəti, müasir inkişafı və Er-

mənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişəsi haqqında Polşa ictimaiyyətinə obyektiv və dolğun informasiya verməkdir. Qeyd edək ki, layihəyə uyğun olaraq təşkilatın jurnalist və fotoqraflardan ibarət

nümayəndə heyəti bu ilin aprel ayında ölkəmizə səfər edərək Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində yerləşən muzeylərdə, mədəniyyət mərkəzlərində, tarixi-mədəni abidələrdə, qaçqın və məcburi köçkün qəsəbələ-

rində və turizm ərazilərində foto çəkilişlər aparıblar.

Varşava şəhərinin tanınmış Mito qalereyasında iyulun 13-də təşkil olunan sərginin açılışından sonra son 20 ildə hər iki ölkədə baş verən müsbət dəyişikliklərə və inkişaf planlarına həsr olunan konfrans işinə başlayacaq. Toplantıda şura sədri Azay Quliyev ölkəmizin dinamik inkişafı, dövlətimizin beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu və Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münacişəsi haqqında çıxış edəcək.

Hər iki tədbirdə Varşava şəhər rəhbərliyi, hökumət və parlament nümayəndələri, Varşava Həyat Elmləri Universitetinin professor-müəllim heyəti, Beynəlxalq Münasibətlər Araşdırmalar İnstitutunun və yerli medianın təmsilçilərinin iştirakı nəzərdə tutulur.

Səfər çərçivəsində Azay Quliyevin Polşa parlamentinin deputatları və şura ilə əməkdaşlıq edən bir sıra nüfuzlu QHT-lərlə görüşü planlaşdırılır.

Dekabrda Azərbaycanda növbəti bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Deyəsən, bu seçkini də köhnə Seçki Məcəlləsi və gözləndiyi kimi, hər seçkidən sonra ağırlaşan seçki mühitində keçirilməli olacağıq. İqtidarın artıq uzun illər müxalifətin sıradan çıxarılması, seçkilərin gözdən salınması istiqamətində apardığı siyasət öz bəhrəsini verib. Bələdiyyələrin statusuzluğu isə ilin sonunda keçiriləcək seçkiləri daha da acınacaqlı vəziyyətə salıb.

Elman Abbasov
Ümid Partiyası sədrinin
informasiya və
mətbuat üzrə müavini

rın və ya müxalifətdən olanların sayının çoxluğu isə qurumun iş effektivin artırılmasına, əhalinin bələdiyyələrə qarşı inamının artmasına gətirib çıxara bilər.

Bələdiyyədən başlanmalı

Təcrübə göstərir ki, bir sıra ölkələrdə hakimiyyət dəyişikliyinin təməli bələdiyyə seçkilərində qoyulub. Gərçünstanda narıncı inqilab bələdiyyə seçkiləri ilə başlamadı-

statusunun artırılması ilə bərabər iri şəhər bələdiyyələrinin yaradılması və yaradılan bələdiyyə başçıların seçilməsi təklifi ilə çıxış etmişik. Təəssüflər olsun ki, digər siyasi partiyalar bu təşəbbüse qoşulmurlar. Adətən bələdiyyə seçkilərini əhəmiyyətsiz, statusuz bir qurum olduğunu və seçki mühitinin olmamasını nümunə gətirirlər. Əslində seçki mühitinin olmamasını dəlil kimi göstərənlərin 2015-ci ildə seçki mühiti indi-

statusunun artırılması ilə bərabər iri şəhər bələdiyyələrinin yaradılması və yaradılan bələdiyyə başçıların seçilməsi təklifi ilə çıxış etmişik. Təəssüflər olsun ki, digər siyasi partiyalar bu təşəbbüse qoşulmurlar. Adətən bələdiyyə seçkilərini əhəmiyyətsiz, statusuz bir qurum olduğunu və seçki mühitinin olmamasını nümunə gətirirlər. Əslində seçki mühitinin olmamasını dəlil kimi göstərənlərin 2015-ci ildə seçki mühiti indi-

forma və proqramlarını xalqa çatdırmalı, həm də təbliğatlarını aparmalıdır.

Tanınmışlar namizədliklərini irəli sürsünlər

Prosesin aparılması üçün daha məqsədəuyğun olardı ki, iri şəhərlərdə tanınmış siyasilər və vətəndaş cəmiyyətinin üzvləri bələdiyyələrə namizədliklərini irəli sürsünlər. Bu həm bələdiyyə seçkilərində aktivliyin artmasına, həm partiya üzvlərinin və insanların aktiv və passiv seçki hüququndan istifadə etməsinə səbəb olar, hakimiyyətin bələdiyyə seçkilərində məsuliyyətini artırır, seçki saxtakarlığının ifşa olunmasına xidmət edər və beynəlxalq təşkilatların nəzərini seçkilərə yönəldər. Başqa bir müsbət məqam ondan ibarətdir ki, bələdiyyə seçkilərinə subyektlər üzrə namizədlərin çoxluğu avtomatik olaraq müxalifətdən olan namizədlərin mübarizə üçün potensiallarının birləşməsinə gətirib çıxara bilər. Maraqların uzlaşdığı məqamda isə siyasi proseslərdə bir-birinə rəqib olan, biri-birini bəyənməyən müxalifət partiyası liderləri bölgələrə birlikdə səfər təşkil etmək və seçkilərə pozitiv mesaj vermək imkanı qazanar. Hətta uzun illər aralarında yaranmış "soyuq buzlar" bəlkə də əriyər.

Hələlik isə siyasi proseslərin getməsinə və hakimiyyətə gəlməkdə maraqlı olan bəzi siyasi partiyalar isə sanki yay yuxusuna gediblər. Gündəmdə qalmaq üçün ara-sıra siyasi bəyanatlar, boyat müsaibələr olmasa Azərbaycanda siyasi partiyaların çoxunun fəaliyyət göstərməsini inkar belə etmək olar. Ətalətdən çıxmağın vaxtı deyimi, bəylər!?

İqtidar müxalifətə

qarşı qaydasız döyüşür

Daha məqsədə uyğun olardı ki, iri şəhərlərdə tanınmış siyasilər və vətəndaş cəmiyyətinin üzvləri bələdiyyələrə namizədliklərini versinlər

Bəs müxalifət nə etməlidir?

Əslində bələdiyyə seçkiləri ölkə taleyində çox mühüm bir prosesə çevrilir və ölkənin demokratikləşməsində katalizator rol oynaya bilər. Azərbaycanda 1718 bələdiyyə subyekti var və bələdiyyələrə 17 min namizəd irəli sürülməlidir. Bu kiçik rəqəm deyil və nəzərə alınmalıdır ki, statusunun olmamasına baxmayaraq fərdlər və tayfalar bələdiyyələrdə, xüsusilə böyük rayon və şəhər bələdiyyələrində təmsil olunmaqda maraqlıdır. Bələdiyyələrdə müstəqil insanla-

mı? Sakaşvili Tiflisin bələdiyyə başqanlığından prezidentliyə qədər yüksəlmədimi? Türkiyədə Erdoğan ilk siyasi uğuruna İstanbulun bələdiyyə başqanı seçilməsindən sonra başlamadı? Doğrudur, deyilə bilər ki, bu ölkələrdə bələdiyyələrin statusu ilə Azərbaycandakı status eyni deyil. Amma nəzərə almaq lazımdır ki, statusu dəyişmək və dəyişməsi uğrunda mübarizə aparmaq da ehlə iddialı siyasi qüvvələrin işidir. Ənənəvi olaraq bu dəfə də seçkiyə bir neçə ay qalmasına baxmayaraq müxalifət qüvvələri yekdilliklə

tin və beynəlxalq təşkilatların diqqətinə çatdırıla bilər. Həsab edirik ki, bu istiqamətdə işlərə başlamaq hələ də gec deyil.

Siyasilər bu fürsətdən maksimum yararlanmalıdır

Ümid Partiyası olaraq həm partiya, həm də təmsil olduğumuz Qarabağ Bloku çərçivəsində müzakirələr aparır, bir neçə aydır bələdiyyə seçkiləri, bələdiyyələrin statusu ilə bağlı mütəmadi olaraq mətbuatda çıxışlar edir və təkliflər irəli sürürük. Partiya olaraq bələdiyyələrin

kindən ağır olsa belə parlament seçkilərinə qatılacağına əminəm. Bu cür açıqlamalar və siyasilərin ziddiyyətli addımları da əhalini proseslərdən çəkəndirən amillərdən biridir. Əslində tatusundan asılı olmayaraq seçkilər, siyasi partiyaların təşkilatlanması, resurslarının artırılması üçün bir fürsətdir. Siyasilər bu fürsətdən maksimum yararlanmalıdır. Partiyalar namizədlər irəli sürülməli, digər vaxtlarda hərəketi məhdudlaşdırılan funksionerlər rayonlara səfərlər edərək maksimum əhali ilə görüşlər keçirməli, həm plat-

Tanınmış kosmetoloq Ümid Partiyasında seminar keçirdi

Iyulun 11-də Ümid Partiyasının qərargahında partiyanın Qadınlar Təşkilatında "Sağlamlığın Alternativi Yoxdur" aksiyası çərçivəsində seminar keçirildi. Tədbirdə tanınmış həkim terapevt -kosmetoloq partiya üzvü olan qadınları maraqlandıran sualları ətraflı cavablandırdı, faydalı məsləhətlər verdi.

İştirakçılar bu tədbirin sağlamlıqlarına verdiyi töhfədən danışaraq "Ümid Partiyası-ümid yerimizdir" fikrini ifadə etdilər.

Qeyd edək ki, Qadınlar Təşkilatının təşəbbüsü ilə par-

tiyanın qadın üzvləri üçün "Sağlamlığın Alternativi Yoxdur" adlı sosial aksiyalara öten aydan başlayıb. Həkimlərin, psixoloqların və digər peşə sahiblərinin iştirakı ilə silsilə tədbirlər keçirilir.

Elan

Əliyev Namiq Zakir oğluna məxsus 77 saylı Daire Seçki Komissiyası tərəfindən verilmiş 77/9 nömrəli vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bu səhifə Ümid Partiyası tərəfindən təqdim edilmişdir

İstirahət istehsalı

Zamin Hacı
 zaminhaci@gmail.com

Nazirlər Kabineti azı ildə iki dəfə iclas keçirməyə yarayır, bu ilin 6 ayının yekunlarına həsr edilən iclasda prezident dedi ki, 52 min yeni iş yeri açmışıq. Bu, 6 ayın yekunudur, 2003-cü ildən bəri isə nə az, nə çox: 1 milyon 300 min yeni iş yeri açılmışdır.

Görəsən, bu yeni iş yerləri Azərbaycanın hansı bölgələrində açılır, bu işlərdə çalışanlar kimlərdir - uca millətimizin heç bir məlumatı yoxdur. Lakin mənim bəzi təxminlərim var. Məsələn, bizim məhəllənin yaxınlığında sovetdən qalma bir park var idi. Cənab prezident haçansa gəlib parka baxdı, bundan sonra pul ayrıldı, ağacları kəşib yerinə daş döşədilər.

İndi, göz dəyməsin, parkda ayağımızı bulaşdırmaq istəsək bir qırıq torpaq tapmaq. Həmin parkın əvvəlki vaxtında heç bir işçisi yox idi, indi isə parka 20 nəfərdən çox adam qulluq eləyir. (*Nəft gəliirlərinin canı sağ olsun*). Siz bəlkə bu rəqəmi şişirtmə hesab edirsiniz, ancaq özüm saymışam. İstəyirsiniz sizə də adbaad göstərim: parkın direktoru, onun 2 müavini, 6 süpürgəçi, 4 qarovulçu, 3 bağban, 1 tualetə baxan, 1 fəvvarə püskürdən, 3 sulayıcı və s. 21 oldumu? Hələ mən yadıma düşənləri yazıram. Bizim park böyük təsərrüfatdır. İstirahət istehsalıdır. İstirahət xalq üçün çörək və su qədar, bəzi hallarda onlardan artıqdır. 1892-1993-cü illərdə küçyə çıxma bilmirdik. 1913-cü ildə heç bu park yox idi. Getsin o günlər gəlməsin.

Prezidentin çıxışında göstərildi ki, yeni iş yerlərinin açılması indiyə qədər kortəbii proses imiş. Biz, əlbəttə, bu özünütənqid ruhlu cümlə ilə qəti razılaşırıq. Necə kortəbii ola bilərdi? Bizim parkda təmir işləri, orda neçə süpürgəçi işləyəcək, hansı yüksək texnologiyalar ilə qazonu biçəcəklər, fəvvarə püskürdən xaricdəki universitetlərə təcrübə mübadiləsinə göndərilməsi və sairə - hamısı dəqiqliklə planlaşdırılmışdır, regionların və paytaxtın, paytaxt ətrafı kəndlərin və regionlar ətrafı qəsəbələrin, həmçinin, qəsəbələr ətrafı gecəqonduların və ucqar dağ kəndlərinin inkişafı proqramlarına uyğun olmuşdur.

Bu arada kənd təsərrüfatı naziri yerdən söz alaraq dedi ki, xaricdən 700 keçi gətirmişik. Onu da tərəfimizdən sürüklü alqışlayırıq, hamı ayağa qalxır.

Müşavirə öz axarıyla davam etdi, bildirildi ki, yeni iş yerlərinin açılması həm planlı, həm davamlı olacaqdır, biz 1 milyon 300 min iş yeri ilə kifayətlənə bilmərik. Təbii. Gərək biz özümüz də hərəyə 1-2 əlavə iş yeri götürək, hökumətin statistikasına yardım edək. Mən söz verirəm? zərbəçi əmək qəhrəmanı olacam, daha 4-5 qəzetdə çalışacağam! Azərbaycan deyiləndə ayağa dur ki!

İclasda başqa tənqid ruhlu çıxışlar da olmuşdur, çünki bizdə plüralizm, aşkarlıq, yenidənqurma, sürətləndirmə, zəhmətsiz gəlirlərlə mübarizə, alkoqolizmin kökünü kəsilməsi prosesləri davamlı aparılır, xalqımız YAP-ın 3-cü qurultayının qarşıya qoyduğu vəzifələri yerinə yetirməkdə inamlıdır. Tənqidi çıxışlardan əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Səlim Müslümovun ürək açan sözləri xüsusi qeyd edilməlidir. Sitat: "Ötən müddətdə fəaliyyətində qanun pozuntularına yol vermiş 280 nəfər tutduğu vəzifəsindən azad edilib, daxili nəzarət qaydasında aparılmış araşdırmaların nəticələri 5 halda hüquq-mühafizə orqanlarına göndərilib".

Burada təbii sual yaranır ki, əgər əmək nazirliyinin 280 nəfər işçisi 6 ayda işdən çıxarılsaydı, bəs o 52 min nəfərin işə düzəlməsinə kim yardım edib? Ya onlar heç bir işlə məşğul deyilməmiş, camaat iş yerini özünü tapırmış (*yuxarıda park misalında yazdığımız kimi, bu, inandırıcı deyildir*), ya da işdən çıxarılan 280 nəfər nazirlik əməkdaşı olmasa ilin 6 ayı ərzində yeni iş yerlərinin sayı 104 min nəfərə çatarmış.

Başım şişdi, gedim parka...

Azərbaycan əleyhinə sirli bir səfərin pərdəarxası

İsraillin siyasi kullarlarında gəzən söz-söhbətlərə görə, Ermənistanın yeni spikeri Qalust Saakyan bu ölkəyə məxfi şəkildə baş çəkib (vesti.az). Ən maraqlısı odur ki, səfərin reallaşması barədə heç bir rəsmi təsdiq tapmaq mümkün olmayıb. Nə İsrail Knessetinin saytında, nə də bu ölkə KİV-lərində səfər barədə xəbər getməyib. Elə erməni mətbuatında da bu haqda heç nə yazılmayıb.

Bununla belə, "Vestnik Kavqaz"ın əməkdaşı olduqca bilgililə mənbələrdən ziyarət haqda informasiya əldə edib. Mənbə iddia edir ki, Saakyan, hər halda, İsrailin ən ali rəhbərliyinə aid olan şəxslərlə bir araya gələ bilib. Görüşlərdə əsasən iki məsələ müzakirə edilib: birinci məsələ uydurma soyqırımın 100-cü ildiyinədək saxta genosidin İsrail tərəfindən tanınması mümkünüyü, ikincisi isə İsrailə Azərbaycan arasında hərbi əməkdaşlıq məsələsi.

Qeyd edək ki, İsrailin siyasi və diplomatik dairələrində Saakyanın səfərini nəinki şərh eləmir, ümumiyyətlə, bu mövzuda danışmaqdan imtina edirlər. Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, son vaxtlar İsrail tərəfindən uydurma məsələnin tanınması tərəfdarlarının mövqeyi əhəmiyyətli şəkildə güclənib. Səbəb yalnızca Türkiyə ilə siyasi-diplomatik münasibətlərin hələ də qaydasına düşməməsi deyil. İş ondadır ki, İsrailin yeni prezidenti Reyven Rivlin öz sələfi, bu məsələdə daim ölkəsinin maksimum ehtiyatlı mövqeyi tutmasını vacib saymış Şimon Peresdən fərqli olaraq açıq şəkildə belə addıma gedilməsini dəstəkləyir. Knessetin spikeri Yuliy Edelşteynin və xarici işlər nazirinin müavini, xarici işlər və müdafiə komissiyasının sədri Zeev Elkinin də onunla eyni mövqedə olduğu deyilir.

Elkin əvvəllər də parlamentin Təhsil komissiyası çərçivəsində saxta soyqırımın tanınmasına cəhdlər edib. Lakin o zaman ona bildirilmişdi ki, bu məsələ xarici işlər və müdafiə komissiyasının qərarından asılıdır. Elkin əvvəllər də parlamentin Təhsil komissiyası çərçivəsində saxta soyqırımın tanınmasına cəhdlər edib. Lakin o zaman ona bildirilmişdi ki, bu məsələ xarici işlər və müdafiə komissiyasının qərarından asılıdır.

Bakıya qarşı yəhudi-erməni separat birliyi - iddia

Bakıya qarşı yəhudi-erməni separat birliyi - iddia

Düşmən ölkə parlamentinin spikerinin İsrailə gizli səfər etdiyi barədə məlumatlar yayılıb; Azərbaycanın əsas silah donorlarından olan Təl-Əvivi işğalçı ölkə ilə hansı maraqlar və ya dəyərlər yaxınlaşdırma bilərdi?...

məsələləri üzrə komissiyanın səlahiyyətlərinə daxildir. İndi isə özü həmin komissiyanın sədridir ki, bu da onun imkanlarını xeyli artırır.

Elkinin məsələni komissiyanın müzakirəsinə çıxaracağı ehtimalı "Evimiz İsraildir" partiyasının lideri Aviçdo Libermanın bəyanatından sonra daha da artıb. Bəyanatda partiyanın hakim Likud Partiyası ilə koalisiyadan çıxdığı və parlamentdə ayrıca fraksiya şəklində fəaliyyət göstərəcəyi bildirilir. Buna qədər məhz Libermanın partiyası qondarma məsələnin gündəliyə salınmasının ən sərt əleyhdarları kimi çıxış ediblər...

Əlbəttə ki, siyasətdə heç vaxt əbədi dostlar, müttəfiqlər olmur. Daimi maraqlar olur. O sırada İsrail istisna təşkil eləmir. Fakt budur ki, İsrailə Azərbaycan arasında strateji əhəmiyyətli bir çox sahələrdə, o cümlədən hərbi-texniki sferada il-

dən-ile genişlənən əməkdaşlıq düşmən ölkəni həmişə narahat edib. Elə təkcə hərbi sahədə əməkdaşlıq milyardlarla dollar həcmində ölçülür. Silah ticarətində Bakı-Təl-Əvivi əlaqələri o dərəcədə inkişaf edib ki, hətta bu yaxınlarda İsrailin ən müasir silahlarını Rusiyaya, Çinə verməkdən imtina edərək məhz Azərbaycana satdığı barədə İsrail mənbələrindən biri məlumat yaymışdı.

İki ölkə arasında yaxınlıq iqtisadi-ticari, texnoloji, tibbi sferalarda da inkişaf tapıb. Azərbaycanlı oliqarxların bəzilərinin İsraildə böyük biznesinin olduğu da sirr deyil. İsrail habelə, Bakı-Ceyhan neftinin alıcılarından. Əlaqələr bununla da bitmir. Bəzi məlumatlara görə, iki ölkə rəhbərliyi arasında etimad o qədər güclüdür ki, hətta İsrail xüsusi xidməti Azərbaycanın dövlət rəhbərliyinin mühafizəsinin təşkilində müəyyən formada iştirak

edir. Ümumiyyətlə, iki dövlətin gizli servislərinin yetərincə sinqron işlədiyi haqda bilgilər mövcuddur.

Təbii ki, belə yaxınlıq İrəvanı, erməni lobbisini daim narahat edib və edir. Erməni tərəfi bu Bakı-Təl Əvivi əməkdaşlığını həm də Azərbaycanın dünyadakı güclü yəhudi lobbisinə çıxışı, qardaş Türkiyənin mövqeyinin güclənməsi baxımından öz maraqlarına təhlükə hesab etməkdədir. Eyni zamanda qondarma "erməni soyqırımı"nın tanınması yolunda haqlı olaraq bunu ciddi əngəllərdən biri sayır.

İndi belə çıxır, düşmən ölkə Azərbaycana, deməli, həm də Türkiyəyə qarşı İsrailə separat

iş birliyindədir. Maraqlıdır ki, Saakyanın səfəri barədə informasiyalar məhz İsrailin erməni-pərəst yeni prezidentinin seçilməsindən sonra döviyyəyə çıxıb. Bu da xəbərin mötəbərliyini artıran mühüm detallardandır.

Bəs İrəvan-Təl Əvivi separat yaxınlığı, yaxud bu yaxınlığın imitiasiyası İsrailə Türkiyənin müvəqqəti təhdidindən savayı hansı dividend gətirə bilər? Kasıb, heç bir iqtisadi önəm kəsb etməyən, tamamilə Rusiyanın ovucu içində olan işğalçı bir ölkəyə görə varlı, müsəlman dünyasının önəmli dövlətlərindən olan Azərbaycanla əlaqələrə xal salmağa, milyardlar itirməyə dəyərmi?

Sıralanan suallara yəqin ki, İsrail tərəfinin hansısa reaksiyası olacaq. Gözləyək. Reaksiya olmayacağına, susunluğa razılıq əlaməti, deyilənlər isə doğru sayılmalıdır.

□ **Siyasət söhbəti**

Bakı Britaniya mətbuatını niyə susdura bilmir?

"The Daily Mail" qəzetində növbəti sərt məqalə dərc edilib

Böyük Britaniyanın "The Daily Mail" qəzeti Azərbaycan hakimiyyətinə qarşı növbəti sərt məqalə ilə çıxış edib. Azərbaycanı "ən çox korrupsiyalaşmış rejimlərdən birinin idarə etdiyi ölkə" deyə təqdim edən məqalədə Böyük Britaniya kralçasının oğlu, Yorq hersoqu, şahzadə Endryu da tənqid olunub. Şahzadə Azərbaycan hakimiyyəti ilə əməkdaşlığına görə tənqid hədəfinə çıxarılıb.

Qeyd olunmalıdır ki, Britaniya mediası bundan əvvəl də Azərbaycan iqtidarı çox tənqid edib, bu ölkənin aparıcı nəşrləri tez-tez Azərbaycanda insan haqlarının pozulması və korrupsiya mövzusunda yer ayırır.

Belə görünür ki, hakimiyyət lobbiçilərinin müsbət imic üçün xərclədikləri milyonlar tamamilə effektiv deyil və ən azından bu lobbiçilik Britaniya mediasını susdurmaq üçün kifayət etmir. Bu barədə danışan "Şərq-Qərb" Araşdırmaları Mərkəzinin sədri, politoloq Ərəstun Oruçlu bildirdi ki, hakimiyyət artıq xeyli vaxtdır Britaniya, Almaniya və digər bir neçə Avropa dövlətində müstəqil mətbuatda Azərbay-

şisi ilə yazıldığını iddia edirlər. Mən isə hesab edirəm ki, Avropanın müstəqil mətbuatı Azərbaycanda reallığı məqalələrinə əks etdirirlər. Bunun arxasında hansısa bir siyasi maraqlar axtarmaq, mənə, yanlış yanaşmalardır. Qərb mətbuatının

müstəqil olduğunu, reallığını dərk etmək lazımdır. Azərbaycanda anlamırlar ki, Qərb mətbuatı həqiqətə müstəqil mətbuatdır. Ona görə də Azərbaycan hakimiyyəti onlara təsir edə bilmir".

□ **E.SƏYİDAĞA**

Iraq və Suriyada davam edən qanlı savaşlar bəlli siyasi məqsədlərə hesablanmış. İndi bu barədə çoxları danışır. Artıq Qərb mediasında tez-tez İraqın və Suriyanın bölünməsi və əvəzində yeni xırda dövlətlərin yarandığını göstərən xəritələr yayılır. İnternet üzərindən yaradılacaq yeni kürd dövlətinin, İŞİD-in pul vahidlərinin şəkilləri də paylaşılır. Dünya ictimaiyyəti sanki yeni dəyişikliyə hazırlanır.

Bütün bunlar isə bir zamanlar dünya gündəminin əsas mövzularından biri olan ABŞ-ın Böyük Orta Şərq layihəsini yada salır. Xatırladaq ki, məhz 2000-ci illərin əvvəllərində ortaya çıxan bu plan Yaxın Şərqin xəritəsinin dəyişdirilməsinə nəzərdə tutuldu. Ancaq kifayət qədər mübahisəli olan və hətta bir sıra hallarda inkar olunan bu layihə Qərbdən Mərkəzin Atlantik sahillərindən başlayaraq Şərqdə Pakistanın şimalındakı əraziləri, şimalda Türkiyənin Qara dəniz sahillərindən cənubda Ədən və Yəməne qədər uzanan bölgəni əhatə edir. Layihənin məqsədi müsəlman ölkələrində demokratik şərait yaratmaq və azad ticarət bazarları formalaşdırmaqdır. Böyük Yaxın Şərq layihəsi ABŞ-da 2001-ci il sentyabrın 11-də "əl-Qaidə" tərəfindən törədilmiş terror hücumlarının ardınca hazırlanıb. Layihənin Corc Buşun prezidentliyi dövründə (2001-2009-cu illərdə) Vaşinqtonun region siyasətində yer aldığı qeyd olunur.

Bu layihənin qısa məzmunu Amerika tərəfindən Yaxın Şərqin yenidən şekilləndirilməsi adlandırılır. Böyük Orta Şərq layihəsinin hədəfi müsəlman yaşayan və əsasən Osmanlı İmperiyasının ərazisi olmuş bölgələrə yeni sərhəd cızılmasını nəzərdə tuturdu. Böyük Orta Şərq layihəsi ilk olaraq, 2003-də ABŞ-ın NATO nəzdindəki Daimi Təmsilçisi R.Nikolas Börns tərəfindən Praqada, ABŞ Dövlət Katibi Köməkçisi Mark Grosman, o zamankı ABŞ prezidentinin milli təhlükəsizlik üzrə məsləhətçisi, sonralar isə dövlət katibi olmuş Kondoliza Rays tərəfindən ifadə olunub. Keçmiş dövlət katibi Kondoliza Rays çıxışlarının birində əsas hədəfin "Mərkəzdən Çin sərhədlərinə qədər 22 ölkənin siyasi və iqtisadi coğrafiyasının dəyişdirilməsi" olduğunu deyib.

Bu gün İraq və Suriyada baş verən böyük Orta Şərq layihəsinin davamıdır? Bu barədə sualı "Yeni Müsavat" a şərh edən siyasi şərhçi, "Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu deyir ki, ABŞ tarixən bir çox geosiyasi səhvlərə imza atıb. Bu isə son nəticədə Amerika və bütövlükdə dünya üçün yeni problemlərə səbəb olub: "Vaşinqton 1970-ci illərdə Çilidə solçu Salvador Alyendenin silah yolu ilə devrilməsinə və onun yerinə general Pinoçetin gətirilməsinə hər cür dəstək verdi. Sonra həmin Pinoçetin gizli həbsxanalarda 3 mindən çox siyasi rəqibini məhv etdi. İş o yerə çatdı ki, Pinoçetin başkəmənləri Vaşinqtonda siyasi

siğınacaq tapmış Alyendenin keçmiş nazirinə qarşı sui-qəsd etdilər. Yeni artıq özlərinin yetirdiyi diktator nəzarətdən çıxdı. SSRİ dağıldı, kommunizm təhlükəsi ortadan qaldırıldı və Vaşinqtonun Pinoçeti dəstəkləməsinə ehtiyac qalmadı. Ancaq Pinoçetin polis rejimi Çiliyə və çilililərə artıq dərin yara vurmuşdu. Eləcə də Əfqanıstanı götürək. Vaşinqton SSRİ-ni zəiflətmək üçün Əfqanıstandakı radikal islamçı qruplara xeyli silah verdi, Bin Laden

qəsi yoxdur. İŞİD bu qədər din-pərəstdirsə, İraqdakı müsəlmanları qətlə yetirməkdənsə, Qəzzadakı müsəlmanların köməyinə getməlidir. Gedərmə? Əsla. Çünki İŞİD "dini qorumaq və təmizləmək" pərdəsi adı altında geosiyasi sifariş yerinə yetirir".

E.Şahinoğlu deyir ki, son olaylar birmənalı olaraq bölgədə maraqları olan dövlətlərə faydalı oldu: "İŞİD-in İraqa müdaxiləsi kimə xeyir ələdi? İraq kürdlərinə. Onlar firsətdən isti-

Politoloq Qabil Hüseynli isə Böyük Orta Şərq planını avantüra adlandırır: "Amerikanın bu planı tamamilə iflasa uğrayıb. Bu proje bölgəyə sülh və əmin-amanlıq, ən başlıcası isə demokratik dəyərlər gətirməli idi. Amma əvəzində Amerikanın Yaxın Şərqə müdaxiləsindən sonra bu bölgə qan-qadadan, indiyə qədər görünməmiş məzhəb müharibəsindən qurtula bilməyib. Sanki müsəlman dünyası bir poliqona çevrilib və burada

Yaxın Şərqdə baş verənlər Amerikanın Böyük Orta Şərq projesidirmi?

Elxan Şahinoğlu: "Həmin plan əgər bu gün müşahidə etdiklərimizdirsə, Avrasiya bölgəsinə inkişaf, sabitlik və tərəqqi yox, dağıntı və qətləmlər gətirir"

Qabil Hüseynli: "Praktika sübut etdi ki, bu bölgədə davakar millətçilik və dini fanatizmə meydan verilməsi ikinci, üçüncü İsrailin yaranmasına, bölgənin qan gölündə boğulmasına gətirib çıxara bilər"

və "əl-Qaidə"nin formalaşmasına göz yumdu. Sonrası nə oldu? SSRİ Əfqanıstanda məğlub oldu və radikal islamçı qruplar SSRİ-nin dolayısıyla çöküşündə rol oynadılar, ancaq onlar nəzarətdən çıxaraq amerikalıları hədəf aldılar, 11 sentyabrda Nyu-York və Vaşinqtonda 3 min amerikalını öldürdülər, bu gün də amerikalıları öldürməkdə davam edirlər".

Ekspert bu misallardan çıxış edərək ABŞ-ın Orta Doğu Projesinin də mükəmməl olmadığını, dövlətlərin və insanların taleləri ilə hesablaşmadığı qənaətinə olduğunu bildirdi. E.Şahinoğlunun sözlərinə görə, ABŞ Yaxın Şərqdə birmənalı oynamır: "Vaşinqton İraq və Şam İslam Ordusunu və onun lideri Bağdadini terrorçu sayır. Ancaq Vaşinqton bu terrorun kökünü kəsmək üçün hansı əməli tədbir görüb və ya görür? Necə oldu ki, İŞİD bir günün içində az qala İraqın yarısını işğal etdi və bu haqda müəmməl ABŞ kəşfiyyatının, o cümlədən bahalı kosmik cihazların xəbər olmadığı? Və ya ABŞ bu illərdə İraq ordusunun formalaşmasına necə yardım etmişdi ki, ilk günlər İŞİD-ə qarşı savaşağa əsgər və zabıt tapılmırdı? Əslində İŞİD-in İslam dini ilə yaxından-uzaqdan əla-

fadə edərək torpaqlarını qorumaq adı altında "Kürdüstan" yaradacaqlarını elan ediblər və çoxları buna etiraz etmir. Vaşinqton da susur. "Kürdüstan"ı ilk tanıyan dövlət hansı olacaq? ABŞ-ın müttəfiqi İsrail. Ona görə də sual olunur: İŞİD kimin maraqlarına xidmət edir - Xilafət, Səudiyyə Ərəbistanının, Qəterin, yoxsa ABŞ-İsrail tandeminin? Bu suala cavab verməkdə çətinlik çəkirəm. Çünki hər bir dövlətin öz marağı var. Biri bölgədə İranın geosiyasi ambisiyalarının azalmasında maraqlıdır, radikal şiiyə qarşı radikal sünniliyə əsaslanan terroru bəsləyir, biri firsətdən istifadə edib, "Kürdüstan" yaratmaq istəyir, digəri isə sünnilərlə şiiyə üz-üzə qoymaqla, baş kəşən cahillərin kadrlarını yaymaqla İslam dinini gözəndirir. Təəssüf ki, fərqli maraqları olan qüvvələr İŞİD vasitəsilə öz istəklərinin təmininə nail olurlar. Daha anlamırlar ki, ilanın ağı, qarası yoxdur, həmin ilan bir gün onun özünü də sancacaq. İndi bunu nə dərəcədə Orta Doğu Projesi adlandırmaq olar - bunu həmin planı hazırlayanların və icra edənlərin vicdanına buraxmaq lazımdır. Həmin plan əgər bu gün müşahidə etdiklərimizdirsə, Avrasiya bölgəsinə inkişaf, sabitlik və tərəqqi yox, dağıntı və qətləmlər gətirir".

müxtəlif sosial layihələr sınaqdan keçirilir. Əslində isə müsəlman dünyasında daxili kin və ədavətin qızışdırıldığı göz qabağındadır".

Q.Hüseynlinin fikrincə, Yaxın Şərqin xəritəsinin yenidən cızılması beynəlxalq hüquq normalarına qarşı həqarətdir: "Helsinki Yekun Aktında İkinci Dünya müharibəsindən sonra formalaşmış sərhədlərin dəyişməsi məsələsi qərarlaşdırıldı və beynəlxalq hüququn ən ali prinsipinə çevrildi. İndi isə belə deyilsə, bəlli, güc qruplarına yaxın olan media səhifələrində dövlətlərin sərhədlərini yenidən cızılır, yeni dövlətlərin yaradılması haqqında boşboğazlıq edilir. Və hətta iş o yerə çatır ki, Yaxın Şərqdə 14 yeni dövlətin yaranma biləcəyi haqqında sərəm proqnozlar verilir. Dünyənin Yaxın Şərqdə bir Fələstin problemi var idi, o zaman bu bölgəni partlamağa hazır olan barıt çəlləyinə bənzədirdilər. İndi isə Fələstin problemindən qat-qat ağır və özündə sivilizasiyaların bölünüb parçalanması və bir-birinə qarşıdurması fəlsəfəsini əks etdirən siyasət işə düşüb. Təxminən bu proseslərin haradan və kimlər tərəfindən idarə edildiyini başa düşmək olar".

Politoloqun sözlərinə görə, hazırda baş verənlərdən sonra Amerikanın Böyük Orta Şərq layihəsinin baş tutması mümkün görünür: "Bütün bunlar dünənə qədər müttəfiqi sayıla biləcək dəyərləri də gözəndirir, sivilizasiyalararası bir toqquşma təsəvvürü yaradır. Bütün sağlam düşüncəli adamlar belə avantürist projelərin əleyhinə olmalıdır. Çünki praktika sübut etdi ki, bu bölgədə davakar millətçilik və dini fanatizmə meydan verilməsi ikinci, üçüncü İsrailin yaranmasına, bölgənin qan gölündə boğulmasına gətirib çıxara bilər. Məni təəcübləndirən odur ki, İsrail prezidenti də dünyanın yeni xəritəsinin cızılması prosesinə qatılıb və utanıb çəkinmədən bunu açıq şəkildə bəyan edir".

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**

Rusiyaya optimal yol göstərildi...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Bu siyasət deyilən fenomen doğrudan da maraqlıdır. Bəli, hətta sürprizlərlə dolu futbol dünyası belə diqqətləri konkret geosiyasi çevrədə - Ukraynada baş verən proseslərdən ayırmadı. Düşünmək olar ki, hər gün xəbər bülletenləri Ukraynanın şərqində baş verən proseslərlə başlayır və onlarla da bitir.

Maraqlıdır ki, keçmiş sovetlər üzrə böyük mütəxəssis, politoloq Zbiqnev Bjezinski də proseslərə biganə qalmadı. O da bu yaxınlarda Vladimir Putinin üç yolu haqqında yazdı.

Biz də bu üç variantdan hansının indiki ssenariyə yaxın olması haqqında düşündük. Köməyimizə elə bu günlərdə Rusiyanın Levada sorğu mərkəzinin keçirdiyi kiçik bir araşdırma gəldi.

Məlum olur ki, rəyi soruşulan Rusiya vətəndaşlarının üçdə ikisi Ukraynaya qoşun yeridilməsinin əleyhinədir. Düzdür, Levada mərkəzinin araşdırmalarına, ümumiyyətlə, Rusiyada keçirilən sorğulara bir o qədər də bel bağlamırıq, çünki onlar sanki konkret zaman kəsiyində adi Rusiya vətəndaşının deyil, Rusiya siyasi elitasının baxışlarını əks etdirir. Amma digər mənbə də yoxdur ki, ona istinad edək. Rusiyada sayılıb-seçilən sorğu mərkəzlərindən biri də Levada mərkəzidir.

Qəzəz, mərkəz Rusiya vətəndaşlarının pasifist ovqatını xəbərləyir. Üstəlik, onların sanksiyalardan möhkəm ehtiyat etdiyini bildirir.

Ona görə də ən real yol kimi ABŞ politoloqunun da göstərdiyi üçüncü yol qalır. Bizə də bu yol daha real görünür.

Söhbət nədən gedir? Böyük ehtimalla Rusiya Ukraynanın şərqində baş verən proseslərə hərbi müdaxilə etməyəcək, Ukraynanın Avropa Birliyi ilə inteqrasiyasına mane olmayacaq. Bəs nə istəyəcək? Böyük ehtimalla Rusiya Ukraynanın NATO-ya daxil olmasını tələb edəcək.

Bu variant realdır? Realdır. Birincisi, o səbəbdən ki, hələ proseslərin lap başlanğıcında ABŞ prezidenti də bəyan etmişdi ki, NATO Ukraynanın hesabına genişlənməyəcək. İkincisi, bu güzəşt diqqəti daha bir məsələdən - Kırımın yayındır. Nəhayət, üçüncüsü, bu yolla Rusiya sanksiyaların özündən sovuşdura bilər.

O səbəbdən də bizə elə gəlir ki, proseslərin inkişafının məhz bu ssenariyə reallaşacaq. Qərb ölkələri Ukraynaya öz şərqində suverenliyini bərpa etmək üçün hərtərəfli kömək edir. Bu günlərdə hətta deyildi ki, NATO ölkələri şərq Avropa ölkələrinin arsenalında olan köhnə sovet silahlarını da Ukraynaya verməyə hazırlaşır.

Amma burada bir detal var. Ukraynada uzun müddət iqtisadi və siyasi aşınma prosesləri aparılıb. Bu ölkənin unikal hərbi-sənaye kompleksi vardı. Bunu hərdən ukraynalılara xatırlatmaq lazımdır.

İndi 1994-cü ildə əldə olunan Budapeşt razılaşmasından da danışırıq, ya da çox az danışırıq. Halbuki Ukraynanın nüvə arsenalı qalsaydı bəlkə də indi onun ərazi bütövlüyü ilə bağlı problem yaranmazdı. Ona görə də Bjezinski Rusiyanın Ukraynaya hərbi müdaxilə etməyəcəyi təqdirdə Qərb ölkələrinin də bu ölkəyə - Ukraynaya hərtərəfli yardım etməli olduğunu yazanda haqlıdır. Bu, ən azı siyasi əxlaq məsələsidir.

Üstəlik, Rusiya da Ukraynanın NATO-ya üzv olmayacağı təqdirdə müəyyən öhdəliklər götürməlidir. Amma Rusiyanın öhdəlik götürmək mədəniyyəti varmı?

Budapeşt razılaşmasına görə Ukraynanın təhlükəsizliyinə təminat verən ölkələrdən biri də Rusiya olmalı idi. Amma məsələ də bundadır ki, olmalı idi, amma olmadı, olmaq istəmədi, Ukraynanın strateji əhəmiyyətli bölgəsini ondan qopardı.

İndi qarşıdan NATO-nun Uels sammiti gəlir. Sentyabr ayına bir o qədər də çox vaxt qalmayıb. Bu sammitin gedişindən bəlli olacaq ki, Şimal Alyansı bu ölkə-Ukrayna haqqında nə düşünür.

Əgər növbəti dəfə Ukraynanın NATO-ya üzvlüyü təxirə salınsa onda məlum olacaq ki, proseslər Zbiqnev Bjezinski-nin dediyi ssenarilərdən biri üzrə baş verməkdədir.

Həm də ortalıqda sanksiya söhbəti var. Rusiya ağır sanksiyalardan qaçmalıdır.

Elə Levada sorğu mərkəzinin araşdırmasının bir cəhəti də odur ki, rəyi soruşulan Rusiya vətəndaşlarının böyük hissəsi sanksiyaların bilavasitə onlara təsir edəcəyini düşünür. İnsanlar siyasəti bilavasitə öz üzvlərində hiss edəndə ona reaksiya da fərqli olur. Demir ki, Rusiya Ukraynaya müdaxilə etsə özündə dərhal inqilab olar.

Amma tez bir zamanda Putin adlı çevrilmiş piramida çökər. Ona görə ki, o, süni siyasi xarizma üzərində dayaq tapıb...

Sərdar Cəlaloğlu:
"Gəlsin, kişi kimi üz-üzə müzakirə apararaq, kimin haqlı, kimin haqsız olduğunu sübut edək"

Vaqif Hacıbəyli:
"Bunun qabağına çıxmaq mı olar? Öz pirimizdi, kərəmətinə bələdəm"

Partiya sədrləri arasında qarşıdurma yarandı

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun "Özü-özünü təfsir edən Quran" adlı silsilə yazıları və bir neçə gün öncə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında səsləndirdiyi "Müqəddəs Quranla bağlı bir təfsir yazmışam, elə bir sistem verməmişəm ki, teologiyada inqilab edəcək. Eyni zamanda yeni bir elm hazırlamışam. Bu, təkcə Azərbaycan səviyyəsində yox, tarix səviyyəsində bir nailiyyətdir. Mən bu nailiyyətimlə özümü nə Platonla, nə Aristotellə müqayisə edə bilərəm. Çünki mənim hazırladığım sistem onların hazırladığı sistemdən fərqli olaraq mütləq nisbilik nəzəriyyəsinin dərk edilməsinə imkan verir" fikirləri yeni qalmaqala səbəb olub. Belə ki, Əhrrar Partiyasının sədri Vaqif Hacıbəyli özünün facebook səhifəsində S.Cəlaloğlunun bu fikirlərini paylaşmış və ardınca ironiya ilə "Bundakı fərasətə bax" münasibətini qeyd edib.

Sərdar Cəlaloğlu isə teleqraf.com-a açıqlamasında V.Hacıbəylinin onu sosial şəbəkədə məsxərəyə qoymasına sət reaksiya verib. O, Əhrrar Partiyası sədrinin onu yazdıqlarını oxumadan təhqir etdiyini söyləyib: "Vaqif Hacıbəyli eşidib ki, Quranla bağlı nəse yazıram, onun siyasi qısqançlığı məni söydürür. Vaqif dediklərimi axıradək oxusun, sonra fikir bildirsin. Heç o bilmir ki, söhbət nədən gedir. Dediklərimi sonadək dinlə, bəlkə axırda deyəcəyəm ki, indiyədək yazdıqlarımın hamısı səhvdir? Azərbaycanda xəstəlik əmələ gəlib. Ağzını açsın bir söz deyən kimi düşmənçilik edib önyarğı irəli sürürlər. Vaqif Hacıbəyli özünü savadlı sayırsa, mənimlə debata gəlsin. Quranı yaxşı bilən 3 dini ekspert, 10 əlavə alim çağırın, facebook-da Sərdar Cəlaloğlunun əleyhinə yazanlar gəlsin mənimlə kişi kimi diskussiya edək. Kişi kimi üz-üzə müzakirə edək, kimin haqlı, kimin haqsız olduğunu sübut edək. Yoxsa mən facebook-a girmirəm. Orada biri məni söyür, biri təhqir edir. O bilirsiz nədir? Tülkünün qorxaq kimi daldan danışmasından başqa bir şey deyil. Gəl mənim üzümə sübut et ki, mən yalan danışmıram."

Quranı siyasi mənada təhlil edə bilməyən. Amma bunlar məni ittiham etməyə başlayıblar. Mən mütləq nisbilik nəzəriyyəsi ilə bağlı fikirlərimi bildirəndə eynilə indiki kimi üstümə düşdülər. Bu gün İŞİD adında İslam qrupu müsəlmanların başını kəsib futbol topu oynayırsa, deməli ki, Quranda deyilənlər yalandır. Ya da deməli ki, Qurani-Kərimin başa düşülməsində problem var. Əslində Quranın 1500 il ərzində anlaşıl-maması hesabına müsəlmanlar dəstələrə bölünüb bir-birini qırıblar. Bu barədə Quranda ayələrdə var ki, mənim ümmətim yanlış olaraq Quranı düzgün başa düşmədiyinə görə dəstələrə bölünüb bir-biri ilə müharibə aparır, bu müharibədə hələ uzun müddət davam edəcək. Mən Qurandan sitat gətirirəm. Mənim məqaləmin adı belədir "Özü-özünü təfsir edən Quran". Məqalənin adı bu cürdürsə, necə deyə bilərəm ki, Quranı təfsir edə bilməyən? Əksinə, orada sübut etmək istəyirəm ki, alimlərin Quranı təfsir etməsi təriqətlərin yaranmasına gətirib çıxarıb."

Vaqif Hacıbəyli isə S.Cəlaloğlunun bu cavabına yenə də facebookda ironiya ilə cavab yazıb: "Aristoteli, Platonu belə üstələyib mütləq həqiqətlərin dərk edilməsinə imkan verən sistemin müəllifi, teologiyada inqilab edən "nepriznanniy qeniy" mənimlə bu mövzularda açıq dialoqa hazır olduğunu bildirib. Yaxşı ki, boyun qaçırıdım, yoxsa rəzil olacqdım. Bunun qabağına çıxmaq mı olar?"

"Müqəddəs Quranla bağlı bir təfsir yazmışam" deyən adam indi də deyir ki, Quranı təfsir edirəm yazmamışam. Buna söz çatdırmaq olmaz. Öz pirimizdi, kərəmətinə bilərəm".

□ Etibar SEYİDAĞA

Bu yaxınlarda daha bir özəl universitet bağlandı. İctimai Siyasi Universitetin fəaliyyətinə xitam verildi. Bu ali məktəbdə 566 tələbə təhsil alırdı. Onların yaxın müddətdə mərkəzləşdirilmiş şəkildə digər ali məktəblərə köçürülməsi təşkil olunacaq. Xatırladaq ki, bundan əvvəl də Müstəqil Azərbaycan Universiteti, Moskva Dövlət Açıq Universiteti, sonra isə Azərbaycan Beynəlxalq Universiteti bağlanmışdı.

Təhsil Nazirliyinin mətbuatda yaydığı məlumata görə, Azərbaycanda daha bir neçə özəl ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyətinə xitam verilə bilər. İctimai-Siyasi Universitetin lisenziyasız qalmasının ardınca analoji qərar Bakı Biznes, Asiya və Təfəkkür universitetlərini də gözləyir. Təhsil Nazirliyi yoxlamalara başlayıb, təhsilin keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi, yeni akkreditasiya prosesinə start verib. Yoxlamalar davam edir və adıçəkilən ali məktəblərdə qanun pozuntuları, maddi-texniki bazanın vəziyyəti ilə bağlı qüsurlar, tədris işinin təşkilində kobud çatışmazlıqlar aşkarlanıb. Mənbə qeyd edir ki, hazırda nazirliyin yoxlamalarının nəticəsi olaraq qərar veriləcək. Eyni zamanda Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının 2013/2014-cü tədris ili üçün tələbə qəbulunun nəticələrinin elmi statistik təhlilində Elm və Təhsil Mərkəzi Təfəkkür Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti kimi ali məktəblər Azərbaycan İctimai Siyasi Universiteti ilə təxminən eyni reytingə malikdirlər.

Təhsil eksperti Etibar Əliyev mövzunu "Yeni Müsavat"a şərh edərək dedi ki, özəl ali məktəblər rəqabət mühiti yarada bilmirlər: "Ötən əsrin 90-cı illərinə qədər Azərbaycanda yalnız dövlət ali məktəbləri fəaliyyət göstərirdi. 1992-ci ildə "Təhsil haqqında" Qanun qəbul olunduqdan sonra kütləvi şəkildə özəl ali məktəblər təsis edildi. Belə ali məktəblərin çoxunun maddi-texniki bazası, professor-müəllim heyətinin tərkibi çox zəif idi. Sonradan özəl ali məktəblərin

Təhsil eksperti bağlanmış olan özəl universitetlərin siyahısını açıqladı

Etibar Əliyev: "Özəl ali məktəblər rəqabət mühiti yarada bilmədilər"

sahibləri özlərinə üçün böyük və geniş tədris binaları inşa etdirdilər. Bundan sonra xeyli tələbə kütləsi cəlb etdilər. Geniş və yaraşdıqlı binalar təhsilin keyfiyyətini dəyişmədi. Başqa sözlə, özəl ali məktəblər rəqabət mühiti yarada bilmədilər. Bundan istifadə edən hökumət əvvəlcə özəllərdən tibb və hüquq ixtisasını yığışdırdı, sonra isə bunların bir neçəsini bağladı. Azərbaycanda özəl ali məktəblərin yaranması iki problemi həll etməli idi. Birincisi, kəmiyyət problemi idi. Azərbaycan əhalisinin hər 10 min nəfərinə düşən tələbələr sayı postsövet məkanına daxil olan ölkələrdən və Avropa ölkələrindən geridə qalırdı. Bizdə hər 10 min nəfərə 156 tələbə düşdü-

dir. Türkiyənin Koç, Sabancı, Bilkent kimi universitetlərini də misal göstərmək olar. Bizdən fərqli olaraq dünyanın bir çox ölkələrində dövlət özəl ali məktəblərə maliyyə və başqa formada dəstəyi olur ki, bu da inkişafa səbəb olur. Bir misal çəkim, vaxtilə özünə normal reyting toplamış Xəzər və Qərb universitetlərinin reytingi get-gedə düşməyə başladı. Səbəb nədir? Bu ali məktəbin rəhbərləri bunu bilərəkdən edir: təhsil haqqını ağılaşdırmaz dərəcədə artırır, tətbiq edilən sət imtahan sistemi ilə tələbələr incidilir. Kredit adı ilə onlardan külli miqdarda vəsait alırlar. Hesab edirəm ki, keyfiyyətsiz təhsilə görə Təfəkkür Universitetinin, Bakı Qızlar Universitetinin, Bakı Biznes Universitetinin, Bakı Asiya Universitetinin də fəaliyyəti dayandırılmalıdır".

E.Əliyev ali məktəblərin bağlanması prosesinin dövlət ali məktəblərinə də şamil oluna biləcəyini dedi: "Elə dövlət ali məktəbləri var ki, ixtisaslarının yansının fəaliyyəti dayandırılmadı. Keyfiyyətsiz təhsil verilir. Bir çox ali məktəblərdə ali məktəbin profilinə uyğun olmayan ixtisaslar açılıb. Bunlar özbaşınalığın nəticəsində baş verib. Belə ali məktəblərin adını çəkmək olar, məsələn, Azərbaycan Dillər Universiteti, Bakı Dövlət Universiteti, İqtisad Universiteti, Memarlıq və İnşaat Universiteti və sair. Əgər gələcəkdə ali məktəblərin, yaxud ixtisasların fəaliyyətinin dayandırılması akkreditasiya vasitəsilə olsa, onda dövlət ali məktəblərindəki təhsilin keyfiyyəti ilə özəllərdəki keyfiyyətin arasındakı fərqlərin bir o qədər çox olmadığına rast gələcəyik".

□ Günel MANAFLI

"Hücumlar həm ailəmizə, həm də fəaliyyətimizə yönəlib"

Mirvari Qəhrəmanlı və qızı Mətanət Əzizova onlara qarşı aparılan repressiyalardan danışdılar

İyulun 8-də Nəsimi Rayon Məhkəməsi hüquq müdafiəçisi Mirvari Qəhrəmanlının bank hesabına həbs qoyulması barədə qərar çıxarıb. Həmin qərarla hüquq müdafiəçisinin sədr olduğu Neftçilərin Hüquqlarını Müdafiə Komitəsinin hesabına, öz şəxsi hesabına, həmçinin ailənin cari xərcləri üçün M.Qəhrəmanlının həyat yoldaşının banklara qoyduğu depozitlərə belə həbs tətbiq edilib.

Mirvari Qəhrəmanlı müsavvat.com-a açıqlamasında bu qərarın qızı Mətanət Əzizovaya görə qəbul edildiyini bildirib: "Bank hesabına həbs qoyulmasını müstəqil QHT-lərə hücum kimi qiymətləndirirəm. Bizə qarşı bu hücum iki istiqamətdə aparılır. Həm ailəmizə, həm də fəaliyyətimizə qarşı. Bank hesabına həbs qoyulması birbaşa qızım Mətanətlə bağlıdır. Bu işlərin başında Sənan Paşayev və İbrahim Ləmbəranski durur. Evimizdə axtarış apararkən şəxsi kompüterimizi, gözələrinə xoş görünən nə varda apardılar. Onlar

Mirvari Qəhrəmanlı

Mətanət Əzizova

düşünürdülər ki, Mətanətin evdə külli miqdarda pulu var. Amma ona rast gəlmədilər. Sonunda bank hesabımıza əl atdılar. 2005-ci ildən yoldaşım ilə birlikdə banka pul qoymuşuq. Keçən 10 ilə yaxın müddət ərzində evimizə əlavə pul daxil olmayıb. Kommunal xərcləri banka qoyduğum hesabdan gələn faizlə ödəyirdim. Onlar bizi bundan məhrum etdilər. 3 nəvəmin hər birinə 10 min manat məbləğində depozit ayırmışam. Ona görə bu pulları

götürmədim. Bunlar bu addımı atmaqla ailəmə olan basqıdan sonra, indi də şəxsi əmlakıma hücum etdilər. Şahmar Müslümov çıxışında Azərbaycanda QHT-lərlə əməkdaşlığın günü-gündən inkişaf etdiyini bildirir. Amma göründüyü kimi, ölkəmizdə müstəqil QHT-lər sıxışdırılır".

Hüquq müdafiəçisi hazırda yeni layihə hazırladığını da qeyd edib: "Hazırda yeni layihə üzərində işləyirəm. Layihəni Avropa

Demokratiyaya Yardım Fondu maliyyələşdirir. Bunun üçün 47 min manat pul ayrılıb. Noyabrda layihə sona çatacaq. Bundan əlavə, yeni-yeni hesablar hazırlayacam. Bir an belə boş durmayacam. Ailəmdə ciddi problemlər var. Kiçik qızımın iki övladını da mən böyüdürem. Amma bu cür təzyiqlər bizi qorxuda, sındıra bilməz".

Leyla Yunusla bağlı istintaqa cəlb olunduğundan ölkəni tərk etmək məcburiyyətində qalan Mirvari Qəhrəmanlının qızı Mətanət Əzizova anasının maliyyə hesabına qoyulan həbs qərarı ilə bağlı bunları dedi: "Azərbaycanda çox sayda hüquq müdafiəçiləri var ki, hesablarına həbs qoyulub. Banklarına həbs qoyulanlar müstəqil hüquq müdafiəçiləridir. Məhz müstəqil olduqlarına, ölkədə insan haqlarına önəm verdiklərinə görə belə problemlərlə qarşılaşırlar. Məqsəd vətəndaş cəmiyyətinə məhv etməkdir. Mirvari xanım da bu gün belə bir problemlə üzləşib. Həm rəhbəri olduğu təşkilatın, həm də şəxsi hesabına həbs qoyulub. Artıq vətəndaş cəmiyyətində belə bir zərər yaranıb: "Əgər sən hesablarına həbs qoyulmayıbsa, deməli, sən müstəqil QHT deyilsən". Ümid edirəm ki, problemlər öz ədalətli həll yolunu tapacaq".

□ Cavanşir ABBASLI

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

**Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi**

"Bu altı ayda hərbi məsələlərə xüsusi diqqət göstərilib. Ordu quruculuğu prosesi uğurla gedir, orduda islahatlar dərinləşir, nizam-intizam artır". APA-nın məlumatına görə, bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2014-cü ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasda bildirib.

Dövlət başçısının sözlərinə görə, ordunun döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədedir, gündən-günə artır: "Ordu günündə və bu yaxınlarda cəbhə bölgəsində keçirilmiş təlimlər həm praktik nöqteyi-nəzərdən, eyni zamanda gücümüzü nümayiş etdirmək nöqteyi-nəzərindən çox böyük əhəmiyyətə malik məsələlərdir. Bu yaxınlarda səfirlərlə görüşdə bu məsələ ilə, ümumiyyətlə, xarici siyasətlə bağlı sözlərimi kifayət qədər geniş demişəm, təkrar etmək istəmirəm. Sadəcə olaraq, bir daha demək istəyirəm ki, ərazi bütövlüyü əsas beynəlxalq hüququn norma və prinsipidir". Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ancaq bu prinsip çərçivəsində öz həllini tapa bilər.

Prezidentin bu bəyanatının Azərbaycan ordusunun genişmiqyaslı hərbi təlimlər keçirməsindən və Dağlıq Qarabağ ətrafındakı 7 rayonun azad olunması zərurəti ilə bağlı ABŞ-in Azərbaycandakı və Ermənistandakı səfirlərinin səsləndirdiyi açıqlamalardan sonraya təsadüf etməsi diqqət çəkir.

Qeyd edək ki, ABŞ-in Azərbaycandakı səfiri Riçard Morningstar "Hazırda işğal altında olan Dağlıq Qarabağ ətrafı 7 rayon təcili Azərbaycana qaytarılmalıdır" deyib. Səfir bəyan edib ki, ölkəsi Dağlıq Qarabağın sülh yolu ilə həlli ilə bağlı çox açıq mövqe bildirib: "Mövqeyimiz də ondan ibarətdir ki, Dağlıq Qarabağ istisna olmaqla, hazırda 7 işğal altında olan Azərbaycan rayonları geri qaytarılmalıdır. Bütün bunlar isə bilavasitə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesinin tərkib hissəsi olmalıdır. Ümumiyyətlə, artıq Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yekun həlli yolu tapılmalıdır. Biz artıq bu barədə bəyanatlarımızı da vermişik". **R. Morningstar Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Parisdə keçirilməsi nəzərdə tutulan görüşü ilə bağlı məsələni də şərh edib:** "Mən ümid etmək istərdim ki, bu görüş Parisdə baş tutacaq. Hazırda isə bu görüşün baş tutacağı barədə danışmaq erkən olardı. Çünki bu görüşün tarixi hələ ki bəlli deyil. Sadəcə olaraq, onu düşünürəm ki, belə görüş çox faydalı olardı".

Ancaq elə bu günlərdə Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini Novruz Məmmədov öz twitter səhifəsində "Ermənistan prezidenti, deyəsən, həm ölçü hissini, həm də nüfuzunu tamam itirib" yazmışdı. Bu ilin aprelində prezident İlham Əliyev də Sərkisyanaya ünvanlı

sərt fikirlər səsləndirmişdi. Belə olan təqdirdə dövlət başçılarının hələ keçirilməsi sual altında olan görüşündən effektiv nəticə gözləmək absurddur.

Xatırladaq ki, ABŞ-in Ermənistandakı səfiri Con Heffern də "Altı razılaşdırılmış elementə əsasən, Dağlıq Qarabağın son statusu azad iradə əsasında bəlli olacaq. Bundan sonra isə Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonlar, Laçın istisna olmaqla, geri qaytarılacaq" demişdi.

Ancaq ermənilərin qeyri-konstruktivliyi son davranışları ilə bir daha sübut olunmaqdadır və görünən budur ki, düşmən islah olunmaq niyyətində deyil. Söhbət işğalçıların addım-addım Xankəndi hava limanını istifadəyə verməyə cəhd göstərməsi, ora gizli uçuşları təşkil etmələrindən gedir. Xatırladaq ki, modern.az-ın Ermənistan mətbuatına istinadən yaydığı məlumata görə, Ermənistanın Daşnaksütyun Partiyasının ABŞ-da fəaliyyət göstərən nümayəndə heyəti və diaspor ermənilərinin bir qrupu Dağlıq Qarabağa səfər edib. Heliokopterlə Xocalı aeroportunda eniş edən diaspor erməniləri Xankəndi şəhərində separatçıların lideri Bako Saakyanla görüş keçiriblər. Bundan öncə ermənilər kiçik tutumlu təyyarənin sınaq uçuşunun videosunu da yaymışdılar. Rəsmi Bakı artıq məsələyə son günlər ərzində ikinci sərt reaksiyasını verib. "Bu məsələ ilə bağlı Azərbaycan mövqeyini dəfələrlə səsləndirib. Biz həтта erməni mətbuatında təxribat xarakterli məlumatların yayılması ilə bağlı beynəlxalq təşkilatlara da müraciət etmişik. Xüsusilə Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatında (ICAO) məsələ müzakirə olunub. Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı da bildirir ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın işğal olunmuş ərazisidir və Azərbaycanın tərkib hissəsidir". **Bunu aktual.az-a Xarici İşlər Nazirliyi mətbuat xidmətinin rəhbəri Elman Abdullayev erməni mətbuatında Xocalı aeroportundan uçuşların həyata keçirilməsi ilə bağlı yayılan xəbərlərə münasibət bildirərək deyib.** XİN sözçüsü Xocalı aeroportunda uçuşların həyata keçiriləcəyi təqdirdə Azərbaycan tərəfinin atacağı addıma da münasibət bildirib: "Əgər belə bir təxribat olarsa, bu, çox təhlükəli bir məcraya yönəli bilər. Biz o vaxt bunu həmsədrlərin də diqqətinə çatdırmışdıq. Həmsədrlər də bu məsələni rəsmi Yerevan qarşısında qaldırdılar. Bildirim ki, həmsədr ölkələrin qəbul etdiyi bəyanatda

Qarabağ

da aeroport məsələsi ilə bağlı qeyd edilirdi ki, Ermənistan bu cür təxribatların həyata keçirilməsindən əl çəkməlidir. Yeni bu, münaqişənin həllinə çox mənfi təsir göstərə bilər və sülh prosesinə xələf gətirə bilər".

Bu arada düşmən ölkə informasiya müharibəsini də davam etdirərək özünün məkrli niyyətlərini ört-basdır

Ş.Quliyevin qardaşı İlham Quliyev isə onun bundan əvvəl də Kəlbəcərə gedib-gəldiyini deyib. Əlavə edib ki, qardaşı Qarabağa tək getmədi. İ.Quliyevin bu açıqlamasından sonra internetdəki axtarışlar nəticəsində maraqlı bir videosüjet ortaya çıxıb. Virtualaz.org-un məlumatına görə, Kəlbəcərdə çəkildiyi deyilən həmin vide-

Cəbhəyə yaxın kəndlərin özünəməxsus xüsusiyyətləri var ki, orda insanlar bir-birini adbaad tanıyır. Diversant kənddən çıxmalı, hardasa müvafiq hazırlıq keçməli idi. Bu, necə diversantdır ki, onu belə asanlıqla götürüblər, müqavimət göstərməyib? Əgər bu qədər silah-sursatı var idisə, niyə ondan istifadə etməyib? Harda görü-

də etməyə çalışdığını bildirib: "Hücum etmək istəyən ölkə heç vaxt öz məqsədini açıq şəkildə bəyan etməz. Deməli, iki ölkə arasında olan bu informasiya müharibəsinə də sakit yanaşmağımız lazımdır. Ermənilər sözsüz ki, bizi təxribata çəkməyə cəhd edirlər, amma biz son dərəcə ehtiyatlı və diqqətli olmalıyıq. Adıca bir səhv çoxlu problemin əmələ gəlməsinə səbəb ola bilər".

Dağlıq Qarabağın ətrafındakı 7 rayonun qaytarılması müzakirələrinə keçmiş döyüşçülərin də öz baxışı var.

Qarabağ Qazilər Birliyinin sədri Etimad Əsədov deyir ki,

ABŞ-in 7 rayon tələbi və Ermənistanın diversant "oyunu"

Ərəstun Orulu: "Görünür, 7 rayonun qeyd-şərtsiz qaytarılması ilə bağlı Ermənistanla təzyiqlər olduğundan düşmən ölkədə daxili auditoriyaya hesablanmış hansısa addıma ehtiyac var"

etməyə çalışır. Azərbaycan vətəndaşının kəşfiyyatçı-diversant kimi təqdim olunması da erməni hayasızlığının növbəti nümunəsidir. Xatırladaq ki, Qarabağdakı separatçı qurum Kəlbəcər istiqamətində diversiya əməliyyatı həyata keçirərək Azərbaycan "diversantlarının" tutulduğu barədə xəbər yaysa da, "diversantlardan" yalnız birinin ad-soyadını və fotosunu təqdim edib. Həbs olunduğu iddia edilən diversant Tərtərli Qapanlı kəndindən olan Quliyev Şahbaz Cəlal oğludur.

Məsələyə münasibət bildirən Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi xəbəri təkrar edib. "Ermənistan kütləvi informasiya vasitələrində yayılan məlumatda adıçəkilən şəxs Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrində xidmət etmir" - Müdafiə Nazirliyinin rəsmi açıqlamasında belə deyilir. Ş.Quliyevin əsir düşməsindən xəbərsiz olan yaxınları ANS-ə deyiblər ki, onun diversant olduğu barədə erməni mətbuatının yaydığı iddialar əsassızdır. Ş.Quliyevin əmisi oğlu Natiq Quliyev onun "KamAZ" sürücüsü olduğunu, ailəsinin bu yolla dolandığını bildirib. N.Quliyevin sözlərinə görə, Şahbaz Quliyev keçən ayın 20-də qardaşları ilə bir yerdə olub.

okadrlar İ.Quliyevin dediyi fikirlə üst-üstə düşür: azərbaycanlılar Kəlbəcərdə son illərdə də dəfələrlə olublar.

Sabiq milli təhlükəsizlik zabiti Ərəstun Orulu ermənilərin diversant iddiasının absurd olduğunu qeyd etdi: "Yayılan kadrardan da görünür ki, onun diversant olması mümkün deyil. Bu, bir oyundur. Görünür, 7 rayonun qeyd-şərtsiz qaytarılması ilə bağlı Ermənistanla təzyiqlər olduğundan düşmən ölkədə daxili auditoriyaya hesablanmış hansısa addıma ehtiyac var. Həmçinin cəhd etməyə ehtiyac var ki, dünya da görsün ki, Azərbaycan Ermənistanla qarşı diversiya fəaliyyətinə başlayıb. Buna yönəlmiş, çox uğursuz, texniki baxımdan zəif bir hoqqə, təbliğat cəhdidir. Mən bunun effektiv verəcəyini zərər qədər də düşünmürəm. Bir müddət keçəcək və o, Azərbaycana təhvil verəcək".

Amma Ə.Orulu hesab edir ki, Azərbaycan işğal olunmuş ərazilərdə diversiya fəaliyyətini də həyata keçirə bilər, bundan ötrü kimdənsə icazə almamalıdır: "Buna nəinki şərait, hətta zərurət var. Çünki söhbət Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən gedir. Amma konkret saxlanılan şəxsəndən gəldirsə, onun diversant olması birmənalı olaraq mümkün deyil.

Etimad Əsədov: "Azərbaycan öz torpaqlarına sahib çıxmaq üçün konkret addım atmalı və düşmənin qarşısında torpaqları azad etmək üçün vaxt qoymalıdır"

nüb ki, diversant belə asanlıqla təslim olunsun? Sadəcə, daxili auditoriyaya hesablanmış təxribatdır. Çünki bu gün Ermənistan cəmiyyətinin diqqətini bir qədər yayındırmaq lazımdır. Düşmən ölkədə artıq pensiyaçıların etirazları başlayıb. Ümumiyyətlə, Ermənistanın vəziyyəti çox qeyri-müəyyəndir. Ona görə də ölkədə uğursuz, qeyri-peşəkar şəkildə gündəm düzəltməyə cəhd edirlər".

Ə.Orulu Ermənistan hökumətinin müharibəyə əl atmasını çox riskli bir addım sayır: "Bu gün müharibəyə getmək istəyən Haaqa Tribunalını gözünü altına almalıdır. Sadəcə, 7 rayonun qaytarılması ilə bağlı ABŞ-in mövqeyi Ermənistanda çox ciddi çətinlik yaradıb".

Ancaq son günlər 3 minə yaxın vətəndaşın hərbi təlimlər üçün orduya çağırılması savaşa ehtimalının ciddiliyini ortaya çıxarıb. Bəzi ekspertlər də bu fikirdədir. "Mən hər zaman demişəm ki, Qarabağda müharibə olacağına heç kim istisna edə bilməz". Bu sözləri isə axar-az-a hərbi ekspert Üzeyir Cəfərov Azərbaycanın ehtiyatda olan hərbiçilərinin təlimə çağırılmasının müharibəyə hazırlıq kimi izah edilməsini şərh edərkən deyib. O, böyük dövlətlərin Qarabağdan Azərbaycana təzyiq vasitəsi kimi istifa-

keçmiş döyüşçülər Qarabağ ətrafında aparılan müzakirələri daim diqqətlə izləyir: "Biz yayılan hər ciddi xəbəri və açıqlamanı müzakirə edirik. Mən düşünürəm ki, bir neçə rayonun qaytarılacağı barədə xəbərlər Azərbaycan xalqını aldatmağa xidmət edir. 7 rayon deyil, bütövlükdə ərazilərimiz geri qaytarılmalıdır. İkincisi də mən heç ermənilərin dinc yolla 7 rayonu qaytaracağına da inanmıram. İnanmıram ki, Ermənistan məkrli niyyətdən əl çəkib torpaqları geri qaytarsın. Keçmiş döyüşçülərin mövqeyi budur ki, bu gün bütün dünyanın münaqişə bölgələrində gərginliyin hökm sürdüyü şəraitdə Azərbaycan öz torpaqlarına sahib çıxmaq üçün konkret addım atmalı və düşmənin qarşısında torpaqları azad etmək üçün vaxt qoymalıdır. Əks təqdirdə, müharibə variantını seçməlidir. Amerika səfirlərinin, yaxud beynəlxalq təşkilatların təmsilçilərinin gəlişigözlə sözlər deməsi ilə torpaqlar qaytarılmayacaq". **E.Əsədov Ukraynanın öz ərazilərini qaytarması prosesində Qərbin Kiyevə verdiyi dəstəyə diqqət çəkdi:** "Amma 20 faiz torpağı işğal altında olan Azərbaycana hələ də "müharibə qəbul edilməzdir" deyirlər və Azərbaycanın başının altına yastıq qoyurlar".

Ermənilər 7 rayonumuzu qaytaracaqlarmı?

Bakı sakinləri arasında buna inananlar da var, inanmayanlar da

Bir müddət əvvəl ABS-in Ermənistandakı səfiri Con Heffern Dağlıq Qarabağ ətrafındakı ərazilərin Azərbaycana qaytarılmasının münaqişənin həlli ilə bağlı 6 elementdən biri olduğunu bəyan edib. Onun ardınca ABS-in Azərbaycan-dakı səfiri Riçard Morningstar da Dağlıq Qarabağın ətrafındakı 7 rayonun Azərbaycana qaytarılmalı olduğunu bəyan edib.

Maraqlıdır, paytaxt sakinləri necə, rayonlarımızın geri qaytarılacağına inanırmı? İnsanların bununla bağlı fikrini öyrənmək üçün paytaxt sakinləri arasında kiçik bir sorğu keçirdik.

Paytaxt sakini Səxavət Mehdiyev torpaqlarımızın sülh yolu ilə

qaytarılacağına inanmadığını dedi: "Mən inanmıram ki, ermənilər bizim torpaqlarımızı sülh yolu ilə qaytaralar. Qanla, dava ilə alınan torpaqlar ancaq qanla, dava ilə qaytarılmalıdır".

Ismayıl Allahverdiyev də ermənilərin xoşluqla rayonlarımızı qaytaracağına inanmadığını bildirdi: "Torpaqlarımızı geri alacağıq. Ancaq onu bizə ermənilər verməyəcək. Bir şeyi bilin ki, Qarabağın açarı Rusiyanın əlindədir. Rusiya yumşalib razılıq versə, qaytaracaqlar. Ermənilər torpaqlarımızı Rusiyadan istifadə edərək saxlayır. Prezident tez-tez bu mövzuda çıxış edir, Minsk Qrupunu qınayır ki, münaqişənin həllinə kömək etmirlər".

Digər paytaxt sakini Murad Məmmədov isə deyir ki, işğal altındakı bütün torpaqlarımızı qaytarılmalıdır: "Ermənilər 7 rayonumuzu qaytarmağa sevinərlər ki, bununla da canları qurtardı. Amma biz 7 rayonu yox, bütöv Qarabağı istəyirik. Şəxsən mən o 7 rayonu qəbul etmirəm. Prezidentimiz də həmişə deyir ki, biz bütöv torpaqlarımızı istəyirik. Hələlik məsələnin sülh yolu ilə həll olunması imkanları var. Ancaq Azərbaycan xalqının da bir səbri var".

Əli Mürsəlov isə ermənilərin 7 rayonumuzu qaytaracağına inanmadığını dedi: "Mən inanmıram ki, qaytaracaqlar. Çünki ora bizim torpaqlarımızdır. Sülh və ya müharibə yolu ilə olacaq bilmirəm, amma inanmıram ki, torpaqlarımızı azad edəcəyik".

Ənvər Qasımov isə torpaqların sülh yolu ilə qaytarılmasının tərəfdarı olduğunu dedi: "Hər kəs istəyər ki, torpaqlar sülh yolu ilə qaytarılsın. Kim istəyər ki, yenidən qan tökülsün, şəhidlər verək. Əgər sülh yolu ilə mümkün olmazsa, o zaman Ali Baş Komandanımız əmr versə, biz də bir əsgər kimi gedib torpaqlarımızın azadlığı uğrunda döyüşərik".

Digər paytaxt sakini Tural Əliyev də ermənilərin 7 rayonumuzu qaytaracağına inanmayanlar sırasındadır: "Qan tökülməklə alınan torpaqlar sülh yolu ilə qaytarıla bilməz. Mən buna inanmıram. Nə zaman müharibə başlayarsa, mən getməyə hazırım".

Cəlal Mirzəyev isə torpaqların müharibəsiz qaytarılacağını dedi: "Qardaşım Qarabağ əlilidir. Özüm də orduda olmuşam. Yəqin ki, torpaqlarımız həmişə erməni işğalında qalmayacaq. Nə vaxtsa qaytarılacaq. Ordumuz çox güclüdür".

Digər paytaxt sakini Hüseyn Babayev isə prezidentin torpaqları tapdaq altında qoyacağına inanmadığını bildirdi.

□ Günel MANAFLI
Foto Məhəmməd Türkmən

Nazirlər Kabinetinin 10 iyul iclasında dövlət başçısı İlham Əliyev bir neçə məsələyə toxunub. O, infrastruktur layihələrinin icrası ilə bağlı heç bir yubanmanın olmaması barədə göstəriş verib: "İnfrastruktur layihələri arasında biz son vaxtlar daha çox kənd yollarının tikintisinə diqqət göstəririk. Çünki buna böyük ehtiyac var. Yerlərdən gələn xahişlər də bunu göstərir."

resursları deyil, dövlətdən verilən resurslardır. Banklar bunu paylaşır, eyni zamanda hələ pul da qazanırlar. Yəni bu, Azərbaycan dövlətinin özəl banklara böyük bir imtiyazdır, güzəştidir. Hansı ölkədə dövlət özəl banklara pul verir, özü də bu şərtlərlə? Amma bizdə Mərkəzi Bank lazım gəldikdə özəl banklara kredit resursları verir ki, onlar pul qazansınlar. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə banklara hər il 300 milyon manat verilir ki, pul

çox əhaliyə dəydi. İstehlak kreditləri artmaqda davam etdi. 2014-cü ilin 5 ayında kredit qoyuluşu 1,2 milyard artıb ki, bunun da 0,5 milyard manatı təkə istehlak kreditlərinin payına düşür. İstehlak kreditinin indiki sürətlə artımı iqtisadiyyat üçün narahatçılıq yaradır. Son 10 ildə istehlak kreditlərinin payı kəskin artıb. 2005-ci ildə iqtisadiyyata yönəldilən hər 100 manatın 27 manatı istehlak krediti şəklində verildisə, hazırda bu rəqəm 41 manata çatıb.

zəştlərə kənd təsərrüfatı kreditlərində daha çox ehtiyac var. Bankların resursları irihəcmli biznesi maliyyələşdirməyə ya kifayət etmir, ya da məhdud kifayət edir. Həmin vəsaitin yönəldilməsi və geri qaytarılmaması bank üçün problem vərədir. İstehlak kreditlərində vəsait az olduğundan geri qaytarılmayanda banka ciddi təsir göstərmir. Ancaq bir neçə yüz milyon manatlıq kredit portfelinə malik olan bank bir neçə müştəriyə böyük həcmdə kredit verib özünü

Dövlət başçısı müşavirədə banklara çağırış etdi

Ekspertlər deyir ki, istehlak kreditləşməsinin artımı problemi Azərbaycan kimi ölkələr üçün daha təhlükəlidir

Bəlkə ona görə ki, son illər digər infrastruktur layihələrinə, xüsusilə elektrik enerjisi, qazlaşdırma ilə bağlı böyük investisiyalar qoyulub. Ancaq bu sahədə vəziyyət hələ bizi tam şəkildə qane etmir. Buna baxmayaraq, müəyyən uğurlu addımlar atılıb. Kənd yolları isə hər bir insanı narahat edən məsələdir. Bütövlükdə son illərdə kənd yollarının tikintisinə ayrılan vəsait artır və əhalimizin böyük əksəriyyəti, xüsusilə kəndlərdə yaşayan əhali yaxşı yollarla artıq təmin edilib. Ancaq hələ ki bərabər vəziyyətdə olan yollar çoxdur. Mənim bölgələrə səfərlərim zamanı bu məsələ daim müzakirə edilir. Yerlərdən gələn təkliflər sonra dövlət investisiya proqramına salınır. Üçüncü regional inkişaf proqramında kənd yollarının tikintisi xüsusi yer tutur. Eyni zamanda vətəndaşlar tərəfindən müraciətlər olur. İl ərzində çalışıram ki, prezidentin ehtiyat fondundan da kənd yollarının tikintisinə vəsait ayırım. Bəlkə də prezidentin ehtiyat fondundan ayrılan vəsaitin böyük hissəsi kənd yollarının tikintisinə gedir. Çünki bu məsələ öz həllini tapmalıdır. Hesab edirəm ki, biz indiki templəri saxlasaq, növbəti 3-4 il ərzində Azərbaycanda bir dəne də təmirsiz kənd yolu olmayacaq. Məsələ də belə qoyulub. Bütün kənd yollarında asfalt olmalıdır, keyfiyyətli tikilməlidir ki, vətəndaşlar əziyyət çəkməsinlər".

Dövlət başçısı qazlaşdırma da danışıb və qeyd edib ki, qazlaşdırma bu il bir qədər ləng gedir: "Əvvəlki illərdə daha sürətlə gərdirdi və biz əlbəttə, çalışmalıyıq ki, qazlaşdırmanı Azərbaycanda 95, bəlkə də 97 faizə qaldıraq. Ona nail olmaq üçün imkanlar var. Dövlət büdcəsində də vəsait nəzərdə tutulub. Eyni zamanda Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti öz vəsaitindən istifadə etməlidir. Bu sahədə işlər daha da sürətlə getməlidir. Mənə yeni qazlaşdırılan kəndlərin demək olar ki, hər ay mütəmadi qaydada siyahısı verilir. Ona görə bu məsələ mənim nəzarətimdədir. Son vaxtlar o arayıqlarda hər ay bir, iki, maksimum üç kəndin qazlaşdırıldığı göstərilir. Bu, qəbul edilməzdir, dözülməzdir. Dövlət Neft Şirkəti, "Azəriqaz" bu işləri daha da sürətlə aparmalıdır".

Dövlət başçısı çıxışında banklara da səsənib: "Bu gün dövlət büdcəsində banklara güzəştli şərtlərdə nəzərdə tutulan 300 milyon manat kreditlər verilir ki, banklar bu vəsaiti sahibkarlara paylasınlar. Yeni bu, bankların öz

qazansınlar. Bəs onlar nə üçün iqtisadiyyatın real sektoruna kreditlər ayırmırlar? Nə üçün daha çox istehlak kreditləri verirlər? Pul qazanmaq üçün. Mən etiraz etmirəm, ancaq dövlətin siyasəti vardır və dövlət özəl bankları dəstəkləyir. Qeyd etdiyim kimi, kreditlər verir, şərait yaradır ki, pul qazansınlar. Onlar da öz məsuliyyətini dərk etməlidirlər. Dövlət siyasətini, xüsusilə ölkəmizin inkişafı ilə bağlı olan siyasəti görərək kənar da durmaq nə dərəcədə mümkündür?! Əgər belədirsə, dövlət o banklara niyə kömək göstərməlidir?! Ona görə burada çox ciddi islahatlar aparılmalıdır. Birinci növbədə məsələ təhlil edilməlidir. Yəqin ki, bu təhlil var. Mənə məlum deyil ki, Azərbaycanın özəl bankları iqtisadiyyatın real sektoruna hansı həcmdə, nə qədər vəsait qoyur. Onların kredit portfelində iqtisadiyyatın real sektoruna ayrılan vəsait ya investisiya, ya kredit şəklində nə qədərdir və onlar digər sahələrə nə qədər kredit ayırırlar? Mən bunu bilməliyəm və ondan sonra öz qərarımı verəcəyəm".

Ekspertlər isə bildirirlər ki, istehlak kreditləşməsinin artımı problemi Azərbaycan kimi ölkələr üçün daha təhlükəlidir. Ekspert Samir Əliyev musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, istehlak kreditlərinin artması heç kimsə sirr deyil: "Bununla bağlı son 1-2 ildə müxtəlif səviyələrdə narahatçılıqlar bildirilir. Hətta ilin əvvəlində Mərkəzi Bank istehlak kreditləşməsinin məhdudlaşdırılması istiqamətində addım atdı. Ancaq təsir banklardan

Təhlükə heç də belə kreditlərin artmasında deyil. Problem bankların real sektordan qaçaraq bu sektora üz tutmasıdır. Son məlumatlara görə, 16,6 milyard manatlıq kredit qoyuluşunun 6,7 milyard manatı bu kreditlərin payına düşür".

Onun sözlərinə görə, istehlak kreditləşməsinin artımı problemi əksər MDB ölkələrində, o cümlədən Rusiya, Ukrayna, Qazaxıstanda aktualdır: "Azərbaycan kimi ölkələr üçün daha təhlükəlidir. Çünki istehlak kreditləri yerli yox, xarici istehsalçıların mallarına tələbat yaradır. Bu gün real sektor pul qıtlığından əziyyət çəkir. Ancaq bunun günahını təkə banklarda görmək düzgün olmazdı. Məlumdur ki, banklar real sektora pul ayırmaqda maraqlı deyillər. Sual olunur: bankları real sektora pul yatırmaqdan nə çəkindirir? Niyə banklar istehlak kreditləşməsi bazarına qaçır? Bu sualların sadə bir cavabı var: real sektora risk həddindən artıq yüksəkdir. Reallıq budur ki, Azərbaycanda biznesin uğur qazanma şansı aşağıdır. Biznes strukturlarına, xüsusən də arxası olmayan biznesə müdaxilələr həddindən çoxdur. Qeyri-rəsmi ödənişlər problemi aradan qalxmayıb. Təzyiqlərə davam getirə bilməyən biznes qısa müddətdə bağlanmalı olur. Bu da verilən kreditlərin geri qaytarma ehtimalının aşağı salır. Banklar da bu riski qiymətləndirir".

Samir Əliyev qeyd edir ki, istehlak kreditlərindən fərqli olaraq biznes daha çox vəsait, ancaq daha çox güzəşt tələb edir: "Bu gü-

risk altına salmaz. Azərbaycanda kiçik və orta sahibkarlıq daha çox ticarət, ictimai işə obyektləri təmsilində inkişaf edib. Bu sahəyə kifayət qədər pul xərclənir. Ancaq istehlak biznesinə maraq azdır. Kənd təsərrüfatı sektorunda risk daha çoxdur. Banklar bu sektora ümumiyyətlə yaxın durmaq istəmirlər. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun xətti ilə ayrılan kreditlərə gəlincə, fond banklara müştəri seçimində sərbəst qərar vermək imkanı yaratmalıdır. Çünki müştərinin seçilməsi qərarını əsasən fond verir, kreditin geri alınması məsuliyyəti isə yalnız bankın üzərinə qoyulur. Bu isə bankların daha ehtiyatlı davranmasına gətirib çıxarır. Bankların inzibati yolla real sektora yönəlmək olmaz. Bu, mənfəət baxımından, o cümlədən bankların bağlanması gətirib çıxara bilər".

Ekspert çıxış yolu kimi bankdan kənar sektora bir sıra islahatlar aparılmalı olduğunu qeyd edir: "Bu islahatlar məhkəmə sistemindən tutmuş gömrük sistemində qədər olan sahələri əhatə etməlidir. Kiçik və orta sahibkarlığa kənar müdaxilələr aradan qaldırılmalıdır. Kreditlərin siqortalanması mexanizmləri təkmilləşdirilməlidir. İxtisaslaşmış maliyyə institutları, o cümlədən Aqrar Bankının yaradılması gündəmə gəlməlidir. Bankların üzərinə düşən əsas öhdəlik ucuz resurslara çıxış imkanı əldə etməklə və xərclərini optimallaşdırmaqla kredit resurslarının maya dəyərini aşağı salmaqdır".

□ Rəya RƏFİYEVA

Ötən il mayın 25-də Bakıda səs-küylü qətl hadisəsi oldu. Paytaxtın Nərimanov rayonu, Həsən Əliyev küçəsi, ev 92, mənzil 8 ünvanında tibb elmləri namizədi, ürək-damar cərrahı, Tibb Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən müalicə klinikasının kardiologiya şöbəsinin müdiri, 1977-ci il təvəllüdü Cavid Həmişəyev vəhşicəsinə öldürüldü.

Az sonra istintaqçılar bu qətlə törədənlərin izinə düşdü və 3 şəxs - Türkan Bağırılı, Yasin Ərəbov və Koroğlu Məmmədov ələ keçdilər.

2014-cü il iyunun 23-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində bu səs-küylü qətlə təqsirləndirilən adıçəkilən şəxslərin cinayət işi üzrə proses başlayıb. Hər 3 şəxs tamah məqsədilə qəsdən adam öldürməkdə ittiham olunur.

Prosesin ilk günlərində C.Həmişəyevin atası Zəməddin Həmişəyev KİV-lərə bildirdi ki, onun oğlunun qətlə yetirilməsini gəlini İradə Orucova sifariş verib. İ.Orucovanın nümayəndəsi, tanınmış vəkil Aslan İsmayılov isə Z.Həmişəyevin söylədiklərinin həqiqət olmadığını, onun qətlə yetirilmiş oğlunun əmlakına sahiblənmək üçün gəlininə şər atmaqdan çəkinmədiyini söyləyib.

Bəs əslində nə baş verib? Tutulan şəxslər istintaqa nə deyiblər? Qısa müddətdə cinayətin üstünü açan müstəntiqlər işdə sifarişçi olub-olmamasını müəyyən ediblərimi?

"Yeni Müsavat"ın əməkdaşı bu suallara aydınlıq gətirmək üçün istintaq materiallarını əldə edib. Həmin materiallar arasında cinayətin törədilməsi, onun motivləri aydın şəkildə göstərilir. Beləliklə, təqsirləndirilən Türkan Bağırılının müstəntiqlərə verdiyi ifadəsinə nəzər salaq:

"Mingəçevir şəhərində anadan olmuşam. Özümü tanıyan ana nənəm Ceyran İsmayılova ilə yaşamışam. Nənəmin dediklərinə görə, adımlı anamgil Emiliya qoysalar da, sənəddə adımlı Türkan kimi qeyd olunub. Anamın adı Rəna İsmayılova, atamın adı Sudeyif Bağirovdur. Mən doğulandan sonra atam anamı atıb gedib. Bundan sonra anam Rəna ikinci dəfə ərə gedib. Hazırda 3 uşağı var. Anamın yoldaşı mənimlə əlaqə saxlamasına icazə vermir. Anam məndən imtina edib. Nə anamı, nə atamı xatırlamıram. 5 yaşım olanda Ceyran nənəm rəhmətə gedib. Bundan sonra Şuşa qaçqını olan və Mingəçevirdə məskunlaşan anamın ikinci əri Raqib Ağayevin anası Asiya Ağayeva ilə Moskvaya getmişəm. Onun Moskva vilayəti, Jeleznodorojni şəhəri, Novosoborskaya küçəsi ev 6, mənzil 51 ünvanında yerləşən mənzilində yaşamışım. Orada mənim adıma sənəd düzəldti. Sənədlərdə Ağayeva Türkan Raqubovna kimi qeyd edildi və mən Rusiya Federasiyasının vətəndaşlığını aldım. Məktəbə də həmin rayonda yerləşən 335 sayılı orta məktəbə getmişəm. Mənim 11 yaşım olanda, 2007-ci ildə Asiya Ağayeva mənzili satdı. Məni mənzildən qeydiyyatdan çıxardı, məni rəsmi olaraq övladlığa götürə bilmədiyim üçün məcburən Bakı şəhərinə qayıtdım. Burada Əhmədli qəsəbəsində kirayədə qalırdım. Hər hansı bir sənədim olmadığına görə məni məktəbə qəbul etmədilər. 18 yaşım tamam olandan sonra Asiya Ağayeva məni tərk edərək Moskva şəhərinə geri qayıtdı.

Bundan sonra 16 yaşım olanda tanış olduğum Çeçenistan Respublikasından olan Maqomed İsayevlə Nərimanov prospekti tərəfdə kirayədə yaşamağa başladım. Birgə yaşasaq da, rəsmi nikahımız olmayıb. Təxminən 1 ay sonra uşağa qaldım. 2010-cu ildə övladımız oldu. Adını Edvin qoyduq. 2-3 ay sonra aramızda problem yarandığına görə Maqomed məni tərk edərək uşağı da götürüb Çeçenistana apardı. Həmin tarixdən Bakı şəhərində müxtəlif ünvanlarda kirayəşin

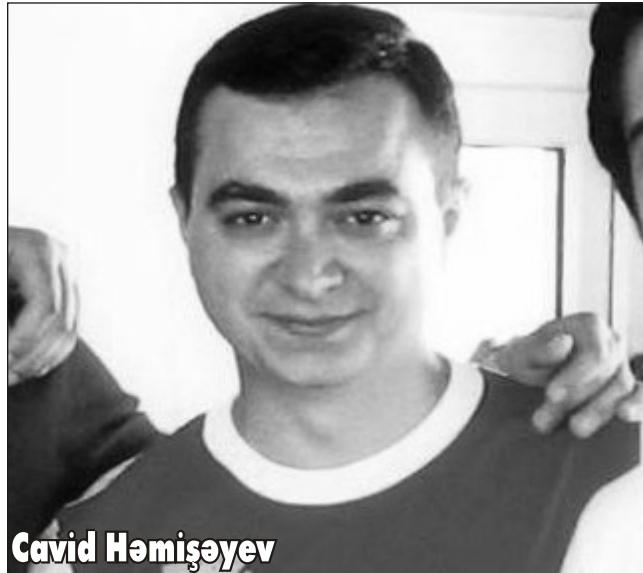
pul verib dedi ki, "özünə 100 manata telefon al, 20 manat kontur yüklə və mənə zəng et". 100 manata telefon aldım. 055 939-62-90 sayılı nömrəni isə kafedə işləyən ofisiant Murad alıb mənə verdi. Mən Cavidin istifadəsində olan 050 733-22-01 sayılı nömrəsinə zəng edərək nömrəni ona verdim. Həmin vaxtdan Cavid hər gün zəng edərək əhvalımı soruşurdu, tez-tez kafeyə gəlirdi. Hətta bir dəfə kafeyə gəldiyi vaxt bir yerdə oturub söhbətləşərək çay iç-

çixdığım üçün mən də məcbur oldum çıxım. Mayın 18-də mən "Elit" çay evində ofisiant kimi işləməyə başladım. Bildirmək istəyirəm ki, mən "Elit" çay evində cəmi bir gün işləmişəm. Belə ki, işə düzəldiyim gün orada işləyən Güllü adlı qızla tanış oldum. O isə məni Koroğlu adlı oğlanla tanış etdi. Koroğlu kafedə bir qədər oturandan sonra çıxıb getdi. Həmin gün mən Cavidə zəng etdim ki, "olar mən bu gün sənin mənzilində qalım". Cavid isə cavab olaraq "olar, onsuz da gecə

Məşhur həkimin qətlinin cinayət dosyesi

"Yeni Müsavat" da

Cavid Həmişəyevi öldürənlərin ifadəsində daha bir qanlı cinayət haqda məlumatlar var; hadisənin əsas iştirakçısı Türkan Bağırılının istintaqa şok ifadəsi

Cavid Həmişəyev

yaşamışam, "Həzi Aslanov" metro stansiyasının yaxınlığında yerləşən "Limon" çay evində, daha sonra "Əhmədli" metro stansiyasının yaxınlığında yerləşən "Dərya" çay evində, daha sonra "Həzi Aslanov" metro stansiyasının yaxınlığında, Xəzər yolunda yerləşən "101" adlı çay evində, axırıncı dəfə isə Əhmədli qəsəbəsində yerləşən "Elit" çay evində ofisiant işləmişəm.

Gələcək qurbanla tanışlıq "101" kafesində baş tutub

T.Bağırılı ifadəsində deyib ki, "101" çay evində Cavid adlı şəxslə tanış olub. İmkani olmadığına görə ara-sıra həmin kafedə gələyib: "Digər günlərdə isə dostum Füzuli ilə "Həzi Aslanov" metro stansiyasının üstündə yerləşən mənzildə qalırdım. Cavid kafeyə müştəri kimi gəlib-gedirdi. Cavid çox vaxt kafeyə tək gəlirdi. Dediyyə görə, həkim kimi "Gənclik" metro stansiyasının yaxınlığında yerləşən institutda işləyir. Yaxından tanış olmaq üçün mənə vizitkəsini verdi. Ona bildirdim ki, telefonum itdiyinə görə sənə zəng edə bilməyəcəm. Mənə 120 manat

mişik. 2013-cü il mayın 1-də kafenin yiyəsi kafeni başqa şəxslərə arendaya verdiyi üçün işsiz qaldım. Bundan sonra Cavidlə "Gənclik" metro stansiyasının yaxınlığında yerləşən "Şahzadə" adlı kafedə görüşdük. Kafedə mənə 250 manat pul verdi ki, "get özünə kirayəyə ev tut". Həmin kafenin yanında yerləşən mənzilin açarını da verdi ki, "qalmağa yerin olmasa, mənə xəbər elə, gəl evdə qal". Cavidin dediyyə görə, o və həkim yoldaşları həmin mənzili ora qızları apararaq intim münasibətdə olmaları üçün tutmuşdular. Biz kafedən çıxdıq və mənə həmin mənzilə apardı, lakin aramızda hər hansı bir münasibət olmadı. Daha sonra 1 dəfə "Nərimanov" metro stansiyasında görüşdük, lakin harasa tələsdiyim üçün mənə öz "Mercedes" markalı ağ rəngli maşını ilə "Qara Qarayev" metro stansiyasına getirdi. Bildiyimə görə, Cavid həmin ərazidə yaşayırdı. Mən metro vasitəsilə "Həzi Aslanov" metrosuna gəldim. Füzuli ilə 10-15 gün bir yerdə yaşadım. Həmin ərəfədə işləməmişəm. Cavidin mənə verdiyi pula dolanırdım. Füzuli mənzildən

orada heç kəs olmur, get qal" dedi. Güllünən kafedən gecə metro ilə Cavidin tutduğu mənzilə gəldik. Güllü Koroğluya zəng edərək həmin evə dəvət etdi. Koroğlu taksilə "Gənclik" metro stansiyasına gəldi. Mən Güllünən Koroğlunu qarşılamak üçün metroya tərəf gətdik, oradan üçümüz bərabər qeyd olunan mənzilə gəldik. Yolüstü mağazadan pivə aldım. Mənzildə mən Koroğlu ilə pivə içməyə başladım. Güllü qonaq otağında yerləşən divanın üstündə, mən isə Koroğlu ilə yataq otağında yatdım. Səhəri gün Koroğlu məni işə buraxmadı və bildirdi ki, "sən artıq işləməyəcəksən. Mənimlə və anamgilnən Buzovna qəsəbəsində yaşayacaqsan. İşləmək istəsən, atamın işlədiyini kafedə işləyərəm". Beləliklə də Güllü tək çıxıb işə getdi. Mən isə Koroğlunun Buzovna qəsəbəsində yerləşən evinə gəldim. Telefonuma Cavid tərəfindən zənglər gəldiyi üçün Koroğlu hirsələndi, telefonu söndürərək nömrəni çıxartdı və sındırdı. Koroğlu məni gətirdiyi evdə adını bilmədiyim anası, qardaşı Zöhrab, gəlinləri Cəmilə ilə birgə yaşayırdı. Bildirmək istəyirəm ki, Koroğlunun atası uzun müddət əvvəl anasından ayrılaraq ikinci dəfə ailə qurub. Həmin vaxtdan mən orada apararaq intim münasibətdə olmaqla yanaşı, Koroğlu mənə zəng edən şəxs barədə soruşdu. Mən də ona Cavid barədə ətraflı danışdım. Yəni onun imkanının yaxşı olmasını, mənə dəfələrlə pul verməsini, "inomarka" olan bahalı avtomobilinin olmasını dedim. Koroğlu təxminən 2-3 gün qabaq mənə dedi ki, "məni əsgərlikdən yayınmaq üçün külli miqdarda pul lazımdır, gəl həmin şəxsi öldürək, maşını qaçırıb "zapçast" edib satarıq".

Mən Koroğlu ilə razılaşmadım.

(davamı gələn sayda)

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Poroşenkonun "lazımı"

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Ukraynada başladılan antiterror əməliyyatlarının uğurlu nəticə verməsi Azərbaycan üçün nümunə ola bilər

Ukrayna prezidentinin ötən həftəsonu ölkənin separatçılardan təmizlənən şərq bölgələrinə səfəri dünya mediasının baş xəbərləri sırasında idi. Hərbi geyimli Poroşenko azad edilmiş şəhərlərə gedərək insanlarla görüşür, döyüşlərdə igidlik göstərmiş əsgərləri təltif edir və bu zaman həm də düşmənlərə barmaq silkələyir, Ukraynada separatçı qalmayacağını deyirdi.

Əslində Poroşenko haqlıdır, Ukrayna az qala dağılmaq ərəfəsində olduğu bir vaxtda prezidenti seçilən "şokolad kralı" heç kimin gözləmədiyi halda böyük qətiyyət nümayiş etdirərək separatçılara qarşı böyük hücum təşkil elədi. Artıq ölkənin şərqindəki əksər separatçı yuvası dağıdılıb, Slovyansk kimi əsas separatçı ocaqlarında Ukrayna bayrağının dalğalanması möhtəşəm hadisə idi.

Əslində bu uzun-uzadı girişin səbəbi var. Məsələ ondadır ki, nə qədər qərribə də olsa Ukraynada separatçıların məğlub edilib, ələ keçirdikləri şəhərlərdən qovulması məni və eləcə də bir çox azərbaycanlıları fərəhləndirir. Bu sevincin bir səbəbi Ukraynada separatizmin məğlub olmasıdır, bir başqa səbəbi separatizmlə bağlı yaranan presedentdir. Məsələ ondadır ki, Ukrayna hadisələri göstərdi ki, dövlətin öz ərazilərindəki separatizmi əzmək imkanları və hüququ var. Ukrayna hadisələri həm də onu göstərdi ki, hər nə qədər Rusiya mifi mövcud olsa da, Kiyev birbaşa Rusiyaya bağlı olan separatçıları əzə bildi. Bu, həm də postsovet məkanında formalaşan, xüsusən də Azərbaycanda geniş yayılan "Rusiya amili" məsələsi ilə bağlı formalaşdırılmış xofu sındırdı.

Ukrayna olayları Azərbaycan üçün pas rolunu oynaya bilər. Azərbaycan heç bir səs-küy olmadan, sakit şəkildə müharibə elan etmədən Dağlıq Qarabağ və işğal olunmuş ətraf rayonları azad etməyə başlaya bilər. Əslində buna heç gerek də yoxdur, çünki Azərbaycanın öz ərazilərində, hətta mübahisəli Dağlıq Qarabağdan kənardakı torpaqlarda belə separatçı-terrorçulara qarşı xüsusi əməliyyatlara başlaya bilər. Bunun üçün Azərbaycanın imkanları var. Ən mühüm isə ictimai rəy, ölkə vətəndaşlarının mənəvi ovqatı torpaqların azad edilməsi ilə bağlı ümidli danışmağa imkan verir. Qarabağda antiterror əməliyyatlarının keçirilməsi üçün heç bir əlahiddə səbəb də gerek yoxdur. Dinc Azərbaycan kəndlərinin atəşə tutulması, mülki vətəndaşların qətlə yetirilməsi (son olaraq bir neçə mülki şəxs yaralanmışdı - K.R.) Azərbaycan silahlı qüvvələrinin beynəlxalq qanunlarla tanınan ölkə sərhədləri daxilində əməliyyat keçirməsi üçün hüquqi əsas verir.

Əlbəttə, müharibə hər zaman riskdir. Üstəlik, mürtəkəb bölgədə yerləşən Azərbaycanda silahlı münaqişənin başlaması ciddi risklər vəd edir. Ancaq bir çox ekspertlərin də qənaəti ondan ibarətdir ki, hazırda regional şərtlər Azərbaycan üçün əlverişlidir. Yalnız Rusiyanın reaksiyası narahatlıq yarada bilər, ancaq indiki halda Rusiyanın Azərbaycana Ermənistanla görə müdaxilə etməsi inandırıcı görünmür. Təbii ki, istənilən halda Qarabağda başlayacaq əməliyyatlarda ruslar qarşı tərəfdə savaşaacaq, amma Ukrayna təcrübəsi göstərdi ki, bu, nəticəyə ciddi təsir etməyəcək.

Beləliklə, Azərbaycan üçün indi torpaqlar geri qaytarmaq baxımından əla şans yaranıb. Əks halda, bu münaqişənin daha da uzanmasının ən böyük ziyanı bizə dəyir. Qarabağ münaqişəsinin dondurulmuş münaqişəyə çevrilməsi ehtimalı yaranır. Ötən 20 illik tarix də göstərdi ki, işğal olunmuş torpaqların geri qaytarılması üçün yeganə variant hərbdır. Bir də göz önündə bir Poroşenko nümunəsi var.

"Nar Mobile" dan Gəncə məktəblilərinə dəstək

Mobil operator Gəncə məktəblilərinin iştirak etdiyi yay düşərgəsinə dəstək verməklə şagirdlərin motivasiya ruhunu artırmağa çalışdı

İyun ayının 11-də Gəncədəki 43 sayılı orta məktəbdə xüsusi bilik və bacarığı ilə fərqlənən məktəblilərin iştirakı ilə ənənəvi yay düşərgəsi start götürüb. 15 gün davam edən yay düşərgəsi çərçivəsində müxtəlif talant şouları, ingilis dili kursları, daxili turlar, idman və bilik yarışları təşkil edilmiş xüsusi müəllimlər tərəfindən dərslər keçirilib. 100-ə yaxın şəhər məktəblisinin iştirak etdiyi düşərgənin ən fəalları xaricdə təşkil ediləcək yay düşərgəsinə qatılmaq hüququ qazanıblar.

Bele ki, xüsusi bilik və bacarığı ilə seçilən 10 şagird Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, şəhər təhsil şöbəsi, Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin Doğu Akdeniz Universiteti, "Ferland" turizm şirkəti, "Bilik körpüsü" HRM və "Turan" inkişaf mərkəzinin dəstəyi ilə Şimali Kiprdə təşkil ediləcək 15 günlük beynəlxalq yay məktəbinə göndəriləcəklər.

Təhsil və elmin inkişafına hər zaman dəstək verən "Nar Mobile" mobil operatoru bu xeyirxah təşəbbüsdən də kənarında qalmayıb. Yay düşərgəsinə dəstək verən mobil operatorun nümayəndələri layihə çərçivəsində təşkil edilən talant şoularda iştirak ediblər. "Azerfon" şirkətinin İnsan Resursları Departamentinin direktoru Mətanət Babayeva tədbirdə çıxış edərək, bu cür yarışların önəmindən bəhs etmiş, gələcəkdə dəstək verən mobil operatorun nümayəndələri layihə çərçivəsində təşkil edilən talant şoularda iştirak ediblər. "Azerfon" şirkətinin İnsan Resursları Departamentinin direktoru Mətanət Babayeva tədbirdə çıxış edərək, bu cür yarışların önəmindən bəhs etmiş, gələcəkdə dəstək verən mobil operatorun nümayəndələri layihə çərçivəsində təşkil edilən talant şoularda iştirak ediblər.

Azərbaycanın sürətlə inkişaf edən mobil operatoru olan "Nar Mobile", 2007-ci ildən etibarən abunəçilərinə xidmət göstərir. Fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində "Nar Mobile" daima sərfəli qiymət siyasətinə sadiq qalaraq müxtəlif tarif planları ilə abunəçilərinə ən sərfəli təkliflərini təqdim etmiş və abunəçilərin rəğbətini qazanmışdır. Münasib danışıq tarifləri ilə yanaşı, mobil operatorun müxtəlifliyi və sərfəliliyi ilə seçilən internet paketləri və abunəçilərin hər zona üzrə bir qiymət ödədiyi sadə rouminq təklifləri xüsusilə qeyd olunmalıdır.

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çəkən adamlar üçün! Diqqət! İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıncı şans!!!
Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmişəlik qurtarmaq istəyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və erektsiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluğu (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzidə dəyişmənin amali gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün dəyişməsi birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq borularının keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi və sızanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com "doktor Vaiz Səmədov".

Qara Qarayevdə yeni dayanacaq tikilir?

İş icraçıları belə deyir, sakinlər isə ərazidə ağacların kəsilərək, yerində restoran tikiləcəyini iddia edir

Redaksiyamıza Nizami rayonu, Qara Qarayev prospektində ağacların kəsilməsi ilə bağlı növbəti şikayət daxil olub. Musavat.coma telefon açan bir vətəndaş "Neftçilər" metro stansiyasının çıxışında yeni obyekt tikildiyini bildirdi. O dedi ki, bu tikintiyə başlanılan gündən 4 irigövdəli ağac kəsilib.

Tikinti aparılan əraziyə gedərək duruma maraqlandıq. İlk olaraq hasarlanmış əraziyə bitişik yerləşən çayxananın işçisi ilə söhbət etdik.

Son 3 gündə intensiv işlərə başlandığını deyən həmsöhbətimiz heç bir ağacın kəsilmədiyini dedi:

"Ağac olan hissə bura, biz tərəfidir. Bura da dəyməyiblər. Eşitdiyimizə görə burada yaxşı bir restoran açacaqlar. Yaşılıq edəcəklər, palma ağacı əkəcəklər. Bu tərəfdə (Əli ilə "Qara Qarayev" metro stansiyası tərəfi göstərir-red.) "Yaşıl bağ" restoranı kimi yer olasıdır".

Təqribən 1000 kvadratmetr ərazini əhatə edən bu tikilidə işləyən işçilərlə də danışdıq. Suallarımızı cavablandıran Paşa adlı şəxs ağac kəsilmədiyini dedi: "Boş-bekar adamlardır. Oturlar, bilmirlər nə danışıqlar. Bura sənədi-sübutu olan yerdir. Dövlətin sifarişi ilə özəl şirkət tərəfindən tikilir".

Sözügedən ərazidə restoran deyil, avtodayanacaq tikiləcəyini bildiren iş icraçısı bu proyektin uğurlu olacağına inanır.

Tikili barədə başqa informasiya verməyən əməkdaşlar əlavə suallarımızı cavablandıra bilməyəcəklərini dedilər.

Daha sonra ərazidə yerləşən digər çayxanaya gedərək burada əyləşən yerli sakinlərdən biri ilə danışdıq. O da hasarlanmış ərazidə heç bir ağacın kəsilməsinə şahidlik etmədiyini dedi.

□ Fəridə ABDİYEVA

MADO restoranı Bakıda boykot edildi

Türkiyənin məşhur kafe brendlərindən olan MADO şəbəkəsinin bütün kafeləri Bakıda boykot edilib. Etatist.com-un məlumatına görə, boykotun səbəbi adıçəkili restoranın sakinlərin hərəkəti üçün nəzərdə tutulan keçidi zəbt edərək yolu bağlamasıdır.

Bunun üçün facebook sosial şəbəkəsində "event" yaradan təşkilatçı Tural Qurbanlı etatist.com-a bildirib ki, əsas tələbləri Nizami küçəsindəki vətəndaşlar üçün nəzərdə tutulan yolun açılmasıdır:

"Bu virtual etirazdır. Biz etiraz edən insanların sayını çoxaltmaqla restoran sahiblərini öz qanunsuz əməllərindən çəkinməyə çağırıraq. İnsanlar kafedə oturanları narahat etmək istəmədiklərindən və özləri də ordan keçərkən narahat olduqlarından onların hərəkəti üçün tikilmiş keçidlə deyil, günəşin altı ilə hərəkət edirlər. Bunun məsuliyyətini MADO mağazası daşıyır".

Jurnalist T. Qurbanlı insanlara çağırış edərək "Ordan keçənlər kafenin zəbt etdiyi keçiddən istifadə etsin. Vaxtı olanlar axşam saat 8-9 arası şəhərə gəlsin. Dostlarımızla kütləvi şəkildə keçiddə gəzişəcəyik. Onlar insanların haqqını pozmağa son qoyana qədər etirazlarımız davam edəcək" - deyə bildirib.

«Bakcell» şirkəti «Expressbank»-ın ödəniş sisteminə qoşuldu

Azərbaycanın ilk mobil operatoru və aparıcı mobil internet provayderi «Bakcell» şirkəti «Expressbank» tərəfindən istifadəyə verilmiş yeni «ExpressPay» sürətli ödəmələr sistemində qoşulub. Bu sistemin yaradılmasında məqsəd vətəndaşların «ExpressPay» ödəmə sistemi vasitəsilə ödənişlərini daha sürətli və daha rahat etməkdir.

Qeyd olunan ödəmə sistemi vasitəsilə istifadəçilər daha sürətli və rahat yolla mobil rabitə, kommunal xidmətlər və digər ödənişlər etməklə yanaşı, bankdaxili pul köçürmə xidməti, kino və teatrlara biletlər alışı və digər çoxsaylı xidmətlərdən yararlanla biləcəklər.

«ExpressPay» xidmətindən yararlanmaq üçün «Expressbank» filialları şəbəkəsində, ticarət və əyləncə mərkəzləri və vətəndaşların sıx olduğu digər müxtəlif obyektlərdə çoxsaylı xüsusi ödəmə terminaları yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

Ödəmə terminaları ilə yanaşı, «Expressbank» bu ödəniş sisteminin daha rahat olması məqsədilə tezliklə mobil qurğular üçün xüsusi proqram hazırlayacaq. İnternet vasitəsilə və ya «Expressbank»-ın istənilən filialında bu proqramı mobil qurğuya yükləməklə dünyanın istənilən nöqtəsindən mobil ödənişlər etmək mümkün olacaq.

Kürdəmirdə ağır qəza - 1 ölü, 6 yaralı

Kürdəmirdə ağır yol qəzası baş verib. APA-nın verdiyi məlumata görə, hadisə iyulun 11-də səhər saatlarında Bakı-Qazax yolunun 170-ci kilometrliyində Kürdəmir rayonunun ərazisindən keçən hissəsində qeydə alınıb. «BMW» və «Hyundai Sonata» markalı minik avtomobillərinin toqquşması nəticəsində 1 nəfər ölüb, 6 nəfər ağır xəsarət alıb.

Qəza zamanı hadisə yerində ölənlər Sumqayıt şəhər sakini, 1980-ci il təvəllüdü Hamlet Ramiz oğlu Qarayevdir. Ağır bədən xəsarətləri alanlar isə Tərtər rayon sakinləri - 2007-ci il təvəllüdü Nail Azer oğlu Nurullazadə, 1985-ci il təvəllüdü Güləndam Mobil qızı Nurullayeva, 1964-cü il təvəllüdü Sənubər Pəriş qızı Musayeva və 1962-ci il təvəllüdü Mobil Bəhmən oğlu Musayevdir. Xəsarət alan 4 nəfər bir ailənin üzvləridir.

Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Vəzifəli şəxslərə cinayət işi açıldı

Dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitlərdən təyinatı üzrə istifadə edilməməsi barədə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən daxil olmuş material Baş prokuror yanında Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində araşdırılıb.

Bu barədə "Qafqazinfo"ya Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən bildirilib. Araşdırmalar zamanı Beyləqan rayonunun Şərq qəsəbəsi, Allahyarlı, Bolsulu və Eyvazlılar kəndlərinin inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliklərinin və yerli bələdiyyələrin vəzifəli şəxsləri tərəfindən vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməklə kənd sakinlərinin guya buğda əkmələri barədə sənədlərə bilə-bilə yalan məlumatlar daxil edərək buğda istehsalının stimullaşdırılması məqsədi ilə dövlət büdcəsindən ayrılmış 14 min 278 manat pul vəsaitinin mənimlənməsində və israf olunmasında şübhələr üçün əsaslar olduğundan faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 179.3.2 (külli miqdarda mənimləmə və ya israf etmə), 308.1 (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işi başlanıb.

Hazırda iş üzrə istintaq tədbirləri davam etdirilir.

Bu gün 40 dərəcə isti olacaq

Bu gün Azərbaycanın bəzi ərazilərində havanın temperaturu 40 dərəcə olacaq. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentinin Hidrometeoroloji Proqnozlar Bürosunun baş hidroloqu Asif Verdiyev "Trend"ə bildirib ki, Bakıda və Abşeron yarımadasında iyulun 12-də hava şəraitinin dəyişən buludlu olacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi ehtimalı var. Şimal-şərq küləyi gündüz şimal-qərb küləyi ilə əvəzlənəcək.

Bakıda və Abşeron yarımadasında havanın temperaturu gecə 21-25, gündüz 33-38 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 757 mm civə sütunu, nisbi rütubət gecə 65-75, gündüz 45-55 faiz təşkil edəcək.

Abşeron çimərliklərində dəniz suyunun temperaturu: Sumqayıt, Novxanı, Pırşağı, Nardaran, Bilgəhdə 24-25, Zağulba, Mərdəkan, Şüvəlan, Buzovnada 25-26, Türkan, Hövsan, Şix, Sahildə 26-27 dərəcə isti təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında iyulun 12-də hava əsasən yağmursuz keçəcək, lakin axşam və gecə bəzi dağlıq və dağətəyi rayonlarda şimşək çaxacaq, yağış yağacaq. Qərb küləyi gündüz ayrı-ayrı yerlərdə güclənəcək.

Aran rayonlarında havanın temperaturu gecə 20-25, gündüz 33-38, bəzi yerlərdə 40 dərəcə, dağlarda gecə 11-16, gündüz 24-29 dərəcə isti olacaq.

Sabah Braziliyada keçirilən XX dünya çempionatı başa çatır. Bir ay davam edən bu möhtəşəm futbol bayramı haqda hələ çox danışılacaq, hələ çox müzakirələr olacaq. Braziliya mundialında final oyunundan asılı olmayaraq, adını tarixə yazdıranlar sırasında Almaniya milli komandasının oyunçusu Miroslav Kloze də var. "Braziliya çempionatının ulduzları" seriyasından sonuncu yazını da məhz Miroslav Klozeyə həsr edirik.

Miroslav Yozef Kloze 1978-ci ilin iyun ayının 9-da Polşanın Opole şəhərində anadan olub. Onun atası Yozef futbolçu, anası Barbara Yej isə həndbolçu olub. Barbara uzun illər həndbol üzrə Polşa yığma komandasının qapısını qoruyub.

Miroslavı çox vaxtı polyak adlandırırlar. Ana xəttindən Miroslav polşalı sayılır. Atası isə təmiz qanlı almandır. Məşhur futbolçu özü "haralısan?" soruşanda "mən avropalıyam" deyərək etiraf edir ki, anasının dilində daha yaxşı bilir, çünki onun ailəsində də hamı polyakca danışır. Onun iki əkiz uşaqları-Luan və Noy isə alman dilini uşaq bağçasında öyrənirlər.

1981-ci ildə Kloze ailəsi Fransaya, 6 il sonra isə Almaniyanın Kuzel şəhərinə köçür. Fransaya adaptasiya olunmaq məktəb yaşlı Miroslav üçün çətinlik yaradır. Dördüncü sinif şagirdi olmasına baxmayaraq, o, Fransada 2-ci sinfə getməyə məcbur olur. Almaniya köçəndə isə yeni mühiti və dilə alışmaq üçün Miroslava əsas yardımçı onun sevdiyi futbol olur. Kloze həmin illəri belə xatırlayır: "Mənim Almaniya mühitinə alışmama futbol oynamam ciddi kömək etdi. Hamı məni öz komanda yoldaşı seçmək üçün çalışırdı. Çünki hamıdan yaxşı oynayırdım. Mən burada özümü təsdiq etdim və dostlar qazandım. Hələ uşaq ikən inanırdım ki, nə vaxtsa mütləq Almaniyanın yığma komandasında oynayacağam".

Orta məktəbi bitirdikdən sonra valideynlərinin təkidilə Miroslav peşə məktəbində dülğərlək sənətini öyrənməyə başlayır, amma futbol da uzaqlaşmır. Onun ilk klubu Almaniyanın 7-ci liqasının "Blaubaxa-Didelkopfa" olur. Kloze tezliklə 5-ci divizionda oynayan "Xomburqe" klubunun diqqətini çəkir. Yeni klubə keçən Miroslav ilk mövsümdə 11 qol vurur və Almaniyanın daha nüfuzlu klubları onuna maraqlanmağa başlayırlar.

"Kayzerslautern"dən başlayan yol

1998-ci ildə bundesliqanın çempionu olmuş "Kayzerslautern" Kloze ilə anlaşır. 1999-cu ildə rəsmən klubun oyunçusu sa-

iki millət...

bir kloze

yılısa da, onu əsasən əvəzədiçi heyətində meydana buraxırlar. Əvəzədiçi heyətdə ilk 36 oyunda 11 qol vuran Miroslav klubun baş məşqçisi Otto Rehaqel əsas heyətin məşqlərinə dəvət edir. 2001-ci il mövsümündən başlayaraq Miroslav klubun əsas heyətində möhkəmlənir. Baş məşqçi onu hücum xəttində deyil, meydana mərkəzində oynadır. Mövsüm "Kayzerslautern" üçün uğursuz olur və Otto Rehaqel istefaya göndərilir. Komandanın yeni məşqçisi Andreas Breme Klozeni əvvəlki mövqeyində oynatmağa başlayır və o, "Verder"lə oyunda ilk qolunu vurur. Məhz o qolun sevincini yaşayan Miroslav onun vizit kartına çevrilən saltosunu da meydana göstərir. Miroslav UEFA kubokunda da özünün ilk qolunu Yunanistanın "İraklisa" klubu ilə oyunda vurur.

Kloze ilk qırmızı vərəqini də "Kayzerslautern"ın "Energi" klubuna qarşı oyunda alır. Emosiya-larını cilovlaya bilməyən forvard Faruk Quydaroviçi vurduğu üçün meydana qovulur.

Həmin sezon Kloze üçün çox uğurlu keçir. Klubun heyətində 9,

UEFA kuboku oyunlarında isə 2 qola imza atan Miroslav Almaniya futbol liqasında məşhurlaşmağa başlayır.

Polşa, yoxsa Almaniya millisi?

Güclü futbolçuların olduğu Almaniya bundesliqasında karyerasının olimpinə inamla irəliləyən Kloze iki milli komandanın diqqətini özünə cəlb edir. 2001-ci ildə Polşa yığma komandasının baş məşqçisi Yeyi Enxel məxsusi olaraq Kloze üçün Almaniya gəlir. O, gənc hücumçunu Polşa milli komandasının heyətində oynatmağa inandırmağa çalışır. Miroslav isə deyir ki, o, Almaniya milli komandasının baş məşqçisi Rudi Fellerdən dəvət gözləyir. Sonralar Kloze bu barədə danışarkən deyir ki, əgər həmin dövrdə Feller ona dəvət göndərməsəydi, o, Polşa milli komandasını seçəcəkdirdi. Tezliklə Almaniya milli komandası Klozeyə rəsmi dəvət göndərir. İlk dəfə o, 2001-ci ilin mart ayının 24-də çoxdan arzusunda olduğu millinin heyətində dünya çempionatının seçmə mərhələsində Albaniyaya qarşı oyuna çıxır. Bu görüşdə Kloze meydana oyunun sonlarına yaxın çıxsa da,

nin kəşfi hesab olunur, rəmzi komandanın heyətində də yer alır.

Dünya çempionatından sonra Avropanın bir sıra nüfuzlu klubları-"Yuventus", "Mançester Yunayted", "Bavariya" və "Borussia" Miroslava maraqlanmağa başlayırlar. Ciddi maliyyə böhranı keçirən "Kayzerslautern" Klozenin transferinə meylli olsalar da, hücumçu klubun heyətində qalmağa üstünlük verir. "Kayzerslautern"də isə maliyyə böhranı dərinləşir və komanda bundesliqada autsayderlər sırasına düşür. Bu təbii ki, futbolçunun oyununa da təsirsiz ötürmüşür. Klubdakı passivliyinə baxmayaraq, onu ardıcıl olaraq Almaniya milli komandasının heyətinə çağırırlar.

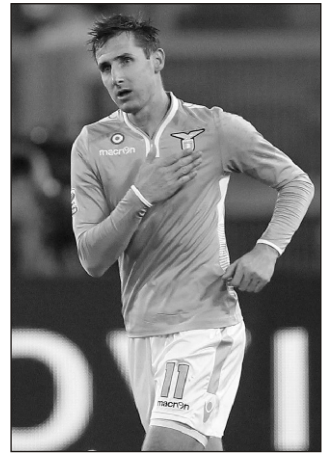
Kloze 2004-cü ilin Avropa çempionatının seçmə mərhələsində milli komandanın keçirdiyi bütün görüşlərdə iştirak edir. Almaniya "Avro-2004"-ün final mərhələsinə vəsiqə qazansa da, çempionat milli komanda üçün qrup mərhələsində bitir və Kloze qol hesabına açma bilmir.

"Verder"lə müqavilə

2004-cü ilin martında forvard bundesliqanın çempionu olmuş "Verder"lə dördillik müqavilə bağla-

Ekvadorla oyunda yenidən dubla imza atır. Argentina ilə yarıfinala çıxmaq uğrunda mübarizədə də Kloze 80-ci dəqiqədə qol vuraraq komandasını məğlubiyətdən xilas edir. Penaltilər seriyasında almanlar üstün olur. Bundan sonra Kloze qol vura bilməmə də, mundialın bombardiri kimi qalır və "Qızıl buts" alman futbolçuya nəşib olur.

Bu çempionatdan sonra isə Avropa nəhəngləri Klozeni öz klublarına görmək üçün əsl "ova çıxırlar". Onu transfer etmək istəyənlər sırasında "Mançestr Yunayted", "Milan", "Real" və "Arsenal" kimi klublar rəqabət aparır. Klub rəhbərliyi isə Klozenin transfer təkliflərini birmənalı rədd edir. 2007-ci ilin iyununda "Bavariya" nəhayət ki, 15 milyon avroya Klozeni transfer edir. 2007-2008 sezonunda o, "Bavariya"nın heyətində 20 top vurur. 2007-ci il Uruqvaya qarşı oyunda Kloze ilk dəfə meydana kapitan sarğısının da çıxır. Həmin oyunda da Kloze komandasının 2 qolundan birini vurur. 2008-ci ilin 10 sentyabrında dünya çempionatının seçmə mərhələsində Finlandiyanın qapı-

sına vurulan hər üç topun müəllifi Kloze olur. Seçmə mərhələdə 7 top vuran Kloze 2010-cu il mundialında Serbiya ilə oyunda meydana qovulur. Bir görüş buraxmasına baxmayaraq, Kloze bu mundialda da üç qol vura bilir.

"Latsio"da penta-trik

2011-ci ilin yayında Kloze "Bavariya"dən ayrılır və Romanın "Latsio" klubu ilə illik gəliri 2 milyon avro olan müqavilə bağlayır. Klubda ilk debütünü "Milan"la oyunda edən Kloze komandada qol hesabını açır. Qeyd edək ki, İtaliya çempionatında 27 oyun keçirən Kloze 12 top vurub. Bu ərəfədə zədələnən Miroslav ilgincliklə deyir. O deyir ki, Braziliya mundialından sonra butsilərini divardan asmaq barədə düşür. Kloze müdrikcəsinə "mənim məqsədim Braziliya çempionatının finalıdır" deyir.

Azərbaycanın qapısına 2 qol

"Avro-2012"-nin seçmə oyunlarında Almaniya Azərbaycanın da yer aldığı qrupda mübarizə aparır. Belçika ilə ilk oyunda Kloze yeganə topun müəllifi olur. Azərbaycanla oyunda 6:1 qələbə qazanan Almaniyanın iki qolunun müəllifi də Miroslav olur. Türkiyə və Qazaxıstanla qrup oyunlarında da forvard yenə dubl edir. Beləliklə, seçmə mərhələdə çıxdığı görüşlərdə 9 qol vurur.

"Avro-2012"-nin Yunanıstanla 1/4 finalda Kloze millinin heyətində 120-ci oyununa çıxır. 4:1 qələbə ilə yekunlaşan oyunun ilk qolunu da Kloze vurur. Kloze dünya və Avropa çempionatlarının yarıfinalında oynayan yeganə futbolçu kimi də tarixə düşür. "Avro-2012"də Kloze 5 oyunda cəmi bir top vura bilir.

2013-cü ilin mayında İtaliya liqasının ortabab "Boloniya" klubu ilə görüşdə Kloze penta-trik edir. O, rəqib qapısından 5 top keçirir. Kloze bu 5 qolla İtaliyada 27 illik təzələnməyən rekordu da yeniləyir. Klozeyədək bu rekord "Roma" klubunun hücumçusu Roberto Pruccoya məxsus olub.

Braziliya mundialındakı rekord

Kloze Braziliya mundialında meydan sahiblərinin qapısına vurduğu qolla dünya çempionatlarının final turnirinin tarixində ən yaxşı bombardiri olub. Alman futbolçu Braziliya yığmasının keçmiş hücumçusu Ronaldonun rekordunu (15 qol) keçib.

Braziliya mundialı yəqin ki, Kloze üçün son dünya çempionatıdır. Amma rekordları seven Klozedən nə desən gözləmək olar... Argentina ilə finalda onu yenə görəcəyik axı...

□ Orxan ƏLİYEV

Polyak dilində almancadan daha yaxşı danışan, dünya çempionatlarında ən çox qol vurmuş Miroslav Kloze kimdir?

hələdiçi qolu vurur və Almaniya 2:1 hesabı ilə qalib gəlir. İlk oyundan Feller "Miro" adlandırdığı Klozenin sürətli və texniki oyununu bəyənir.

İlk dəfə dünya çempionatında və bombardir...

2002-ci il dünya çempionatında qrup mərhələsinin ilk oyununda Səudiyyə Ərəbistanının qapısına vurulan 8 topun 2-si Miroslavın payına düşür. Həmin mundialda Kloze daha üç qol vurur. Beş qolla mundialın bombardirləri sırasında yalnız braziliyalı Rivaldondan geri qalan Kloze həm çempionatın, həm də Almaniya millisi-

yi. Klozenin transfer qiyməti 5 milyon avro, yeni klubunda illik gəliri 2,5 milyon avro olur. "Verder"də Miroslavın ulduzu daha da parlayır. Həmin mövsüm klubun heyətində keçirdiyi görüşlərdə forvard rəqib qapılardan 18 top vurur. Çempionlar Liqasının oyunlarında isə 3 dəfə fərqlənə bilir. 2005-2006-cı illərdə Miroslav 27 top vuraraq bundesliqanın bombardiri olur.

"Qızıl buts"

2006-cı il Almaniya keçirilən dünya çempionatının açılışı (9 iyun) Klozenin ad gününə təsadüf edirdi. Almaniya-Kosta-Rika matçında Miroslav iki qol vurur.

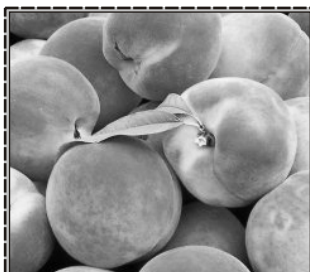

MUSAVAT

Son səhifə

N 177 (5886) 12 iyul 2014

Şaftalının faydaları

Şaftalını böyük məmnuniyyətlə yedikimiz ən sevimli yay meyvələrindən saymaq olar. Lakin şaftalının dadlı olduğu qədər, faydalı olmasını hamımız bilirikmi? Şaftalı dərimizi qırışlardan qoruyan, ürəyimizi möhkəmləndirən, bədxassəli şişlərin əmələ gəlməsinin qarşısını alan əla antioksidantdır. Şaftalı sağlam və gümrəh olmaq, fəal həyat tərzini sürmək üçün vitamin mənbəyidir: vitamin C orqanizmi virus və infeksiyalardan qoruyur, vitamin A iti görmə qabiliyyəti, gözələrin və selikli qişələrin sağlamlığı üçün lazımdır, dəmir dərinin rəngini saflaşdırır, hemoglobini yüksəldir, kalium ürək əzələlərini və damarların divarlarını möhkəmləndirir. Şaftalı arıqlamaq üçün əla vasitədir. Bir şaftalıda cəmi 50 kalori olsa da, uzun müddət toxluq hissi yaradır. Yemək arasında iki şaftalı yeməklə yağlı yeməyi sürətlə həzm edə bilirik. Odur ki, şaftalı nahardan sonra əla desert sayılır. Şaftalının əti bitki tərkibli sellülozla zəngindir. Sellüloz həzm prosesini yaxşılaşdırır, habelə sidikqovucu təsir göstərir. Təzyiqli yüksək olan adamlara şaftalı yemək məsləhət görülür. Şaftalı əhvalı yaxşılaşdırır, yuxusuzluğu, depressiyanı aradan qaldırır. Şaftalı zəngin B qrupu vitaminləri qaynağıdır. Yuxunu normallaşdırır, stressin öhdəsindən gəlməyə kömək edir. Onun tərkibindəki maqnezium bizi kiffət etməyə və ruhdan düşməyə qoymur.

Yük maşını rekordlar kitabında

Həddindən çox yüklənən maşın magistral yolda təhlükəli anların yaşanmasına səbəb olub. Hadisə Türkiyənin Antalya şəhərində baş verib. Belə ki, yük yerinə xeyli sayda içi dolu paketlər yığılan maşın Sparta-Antalya yolu ilə hərəkət etməyə başlayıb. Təhlükəsizlik tədbirlərinə əməl edilmədən maşına yığılan yüklər yolda qorxulu vəziyyətin yaranmasına səbəb olub. Yük maşının yolda yaratdığı bu vəziyyət hər kəsin təəccübünə səbəb olub. Yük maşının sürücüsü isə ətrafdağaların baxışlarına məhəl qoymadan hərəkətinə davam edib. Maşının ən çox mal yüklənmiş maşın ünvanına sahib çıxaraq "Ginnesin Rekordlar kitabı"na düşəcəyi ehtimal edilir.

Dünyanın ən güclü orduları

"Global Firepower Index" 2014-cü ilin ən güclü ordularının siyahısını hazırlayıb. ANS PRESS-in məlumatına görə, şirkət orduların gücünü onların hərbi texnikasına və digər detallara görə hesablayıb. Siyahıya əsgərliyə çağırılacaq əhali, eyni zamanda tank, təyyarə, nüvə başlığı, təyyarədəşyan gəmi, dənizaltı gəmisi və müdafiə büdcəsi daxildir. Ancaq Kateqoriyalar hər ölkə üçün fərqli olaraq hesablanır.

Siyahıda ilk pilləni 612 milyard 500 milyonluq hərbi büdcəsi ilə ABŞ tutur. Bu ölkənin ümumilikdə müharibə vəziyyətində əsgərliyə çağırılacaq əhali sayı 145 milyondur. ABŞ ordusunda 8,325 tank, 13,683 təyyarə, 7,506 nüvə başlığı, 10 ədəd təyyarə gəmisi və 72 ədəd dənizaltı var.

Siyahının ikinci pilləsində isə 76 milyard 600 milyon dollarlıq hərbi büdcəsi ilə Rusiya qərarlaşıb. Bu ölkənin ümumilikdə müharibə vəziyyətində əsgərliyə çağırılacaq əhali sayı 69 milyon 170 mindir. Rusiya ordusunda 15 min tank, 3,082 təyyarə, 8,484 nüvə başlığı, 1 ədəd təyyarə gəmisi və 63 ədəd dənizaltı var.

Çin 126 milyard dollarlıq büdcəsi ilə siyahıda üçüncü pillədə yer alıb. Bu ölkənin ümumilikdə müharibə vəziyyətində əsgərliyə çağırılacaq əhali sayı 749 milyon 610 mindir. Çin ordusunda 9,150 tank, 2,788 təyyarə, 250 nüvə başlığı, 1 ədəd təyyarə gəmisi və 69 ədəd dənizaltı var.

Dördüncü pillədə 46 milyard dollarlıq hərbi büdcəsi ilə Hindistan qərarlaşıb. Bu ölkənin ümumilikdə müharibə vəziyyətində əsgərliyə çağırılacaq əhali sayı 615 milyon 200 mindir. Çin ordusunda 3,569 tank, 1,785 təyyarə, 80-100 nüvə başlığı, 2 ədəd təyyarə gəmisi və 17 ədəd dənizaltı var.

Siyahıda ilk beşlikdə 53 milyard 600 milyon dollarlıq büdcəsi ilə İngiltərə yer alıb. Bu ölkənin ümumilikdə müharibə vəziyyətində əsgərliyə çağırılacaq əhali sayı 29 milyon 164 mindir. İngiltərə ordusunda 407 tank, 908 təyyarə, 225 nüvə başlığı, 1 ədəd təyyarə gəmisi və 11 ədəd dənizaltı var.

Siyahıda Fransa (43 milyard), Almaniya (45 milyard), Türkiyə (18 milyard), Cənubi Koreya (33 milyard), Yaponiya (49 milyard) müvafiq ardıcılıqla qərarlaşıb.

Ölünün yağını yeyirlər

Yeni Qvineya xalqı ölümlərə hörmət üçün qəribə bir yoldan istifadə edir. Onlar ölümlərə hörmət üçün cəsədləri alov üzərində yandırır. Bambuk qəfəslərin içində yandırılan cəsədlərin yağını yeyirlər. Yerli camaat ölünün yağını yeməklərində istifadə edirlər. Tüsti-lənmə mərasimi bitdikdən sonra isə cəsədlər basdırılır. Yeni Qvineya xalqının cəsədlərin yağını əritməkdə məqsədi yağın cəsədləri çürütməsi ilə əlaqədardır. Kəndlilərin fikrincə, bədən yağının cəsəddən iy gəlməsinə səbəb olur. Onlar həm ölümlərinin yığılmasından qorunmaq üçün bəşirlikdən istifadə edirlər, həm də cəsədlərin iy verməsinin qarşısını alaraq ölümlərə hörmət edildiyinə inanırlar.

QOÇ - Həftənin ən düşərli gününü yaşayacaqsınız. Bu səbəbdən də bəd şeyləri yada salıb ovqatınızı pozmayın. Qarşınıza çıxan bütün şanslardan yararlanın. Göy qübbəsi sizi müdafiə edəcək.

BUĞA - Kifayət qədər gərgin gündür. Ən xırda səhviniz və ya mübahisəniz uzunmüddətli başağrınıza səbəb ola bilər. Odur ki, maksimum tədbiri və ehtiyatlı olmalısınız. Səhhətinizi də qoruyun.

ƏKİZLƏR - Fəaliyyət zəminində gərginlik hökm sürsə də, təmkin göstərməklə özünüzü ələ almalısınız. Ulduzlar yeganə uğurunuzun ailə-sevgi münasibətlərində mövcud olacağını bəyan edir.

XƏRÇƏNG - Riskdən uzaq olun. Aldığınız hər bir təklifi dənə-dənə fikir süzgecindən keçirin. Uğursuzluğunuza görə ulduzlara söyməkdənsə, səhvlərinizi aradan qaldırın. Məsələhətə ehtiyacınız var.

ŞİR - Təzə xəbər və təkliflər yolunuzu gözləyir. Bu səbəbdən də bir yerdə oturmaqdan vaz keçin. İndi sizə ən əvvəl münasibətləri aydınlaşdırmaq lazımdır. Düşmənlər də olsa, hər kəslə mülayim davranın.

QIZ - Göy qübbəsi yeni əlaqə və tanışlıq üçün qarşınıza şanslar çıxaraçaq. İstər dostluq-yoldaşlıq, istərsə də ailə-sevgi münasibətlərində hər şey ürəyinizcə olacaq. Amma yalan vədlər də verməyin.

TƏRƏZİ - Əgər bu gün büdcənizdə artım etmək fikriniz varsa, bəri başdan təxirə salın. Əks təqdirdə cəhdləriniz boş çıxacaq. Nahar ərəfəsində sevincirici hadisə və görüşlərə hazır olun.

ƏQRƏB - Təxminən saat 13-ə qədər ümumi ovqatınızda gərginlik hökm sürəcək. Həmin ərəfədə daha çox istirahətə yer verin. Nahardan sonra isə əməkdaşlıq zəminində irəliləyişlər mümkündür.

OXATAN - Digər od ünsürlü bürcələr kimi bu gün sizin də ümumi əhvalınız yüksək səviyyədə olacaq. Reallıqla ayaqlaşmaqla ötən həftələrdən qalmış problemlərinizi aradan qaldırmağa çalışın.

OĞLAQ - İlgüzarlığınız artdığından gün ərzində qarşınıza çıxan bütün maneələri aradan qaldıracaqsınız. Şəxsi işlərinizdə müsbət dönüş də baş verəcək. Nahardan sonrasa qonaq getməyə çalışın.

SUTÖKƏN - Qayğılarla dolu olan bu tarixdə iş yoldaşlarınız və ya qonşularınızla münasibətləri məcrasından çıxarmayın. Humanistlik edin. Bu gün uzaq yola çıxmaq, qonaq getmək səmərəlidir.

BALİQLAR - Kifayət qədər passiv təqvimdir. Qeyri-adi hansısa xeyir əldə etmək fikrindən daşının. Hətta adi sövdələşmələr üçün də uğurlu ərəfə deyil. Günüün ikinci yarısı ziyarətə getməyiniz məsləhətdir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Bunu da gördük

Meksikada bələdiyyə başçısı timsahla evlənilib. Trend xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, bu qeyri-adi hadisə Meksikanın cənub bölgələrinə xas olan bir adətdir. Belə ki, balıq ovu mövsümünün bərəkətli keçməsi üçün bu adət yerinə yetirilir. Bu adətə görə, hər il bələdiyyə başçısı timsahla evləndirilir. Bələdiyyə binasında nikah bağlanmasından sonra rəqslər başlayır. Əsl toylardan heç seçilməyən bu toyun xərclərini qəsəbə əhalisi ödəyir. Öz payına düşən xərç ödəməyənlərə isə bələdiyyə tərəfindən cəza verilir. Yüzlərlə insanın qatıldığı toydan sonra balıq ovu mövsümünün uğurlu keçəcəyi gözlənilir.

Səhifəni hazırladı: ŞAHNAZ

Təsisçi: Rəuf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYYAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-ci məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 6.450